

Luk ndê ñawaê ñayham Yom whê ñawaê ñayham dindéc sa-nga

Luk in Yisu ndê ngacsênom dom, ma in ngac Israel-nga dom. In ngac Grik-nga, ma in dokta, ma bocdinañ tanyalê bu in ngac tiguauc. Luk dau gêlic gêñ hoñ nañ Yisu kôm, nañ dom, magoc in kip yom hoñ sa yêc lau nañ sêmbô sêwhin Yisu têtñ ndoc in gic hu ndê gwelen e in mbu pi undambê gi (1:1-4). Luk ndê ñawaê ñayham hêganôn Yisu ti in ndê gwelen, ma in to bapia dañ tiyham (Aposel) pi gwelen nañ lau aposel sêkôm ña Nalau Dabuñ ndê ñaclai.

Yêc in ndê yom ñamata-nga, Luk sôm bu in to yom têtñ ngac atu dañ ñaê Tiopilas. Nâê dau danem kwi bu 'ngac nañ atac whin Anötö.' Magoc in to tu ngac tigen dinañ-nga dom, in to ndê ñawaê ñayham hêganôn lau nañ lau Israel dom gitôm in dau, ma lau Israel-nga sêwhin. In tac whin bu ñac sênyalê bu Yisu, in lau Israel-nga si Mesaya, ma in meñ gic waê lau Israel-nga tawasê dom, magoc meñ bu ti lau hoñ si Pômdau, ma bu mbac ndu tu lau hoñ-nga. Ma bocdinañ Luk tac whin bu Yisu ndê ñawaê sa têtñ gameñ nom-nga hoñ, bu lau sêngô ma sêkêñ whin Yisu, dec oc sêtap Anötö ndê mwasin nem ñac si-nga sa.

Yom Namata-nga

¹ O ngac atu Tiopilas. Lau daêsam sênsahê bu sêto yom pi gêñ hoñ nan ñandô sa yêc yac mba gamen.

² Nac sêto sênkuc yom nan lau nan sêmbô sêwhiñ Yisu têtñ ndoc in gic hu ndê gwelen, nan sic dulu têtñ yac. Lau dau sêlic gêñ hoñ nan Yisu kôm pi tandô, dec sêhoc ñawaê ñayham asê pi gêñ dau.

³ Ma aö bocdinañ, gakip yom hoñ sa pi gêñ ñamata-nga ma meñ têtñ kwahic dec, ma galic ñayham bu wato sip bapia dindéc ma wanñiñ têtñ am. Aö gato yom kakuc ñadênañ tôm gêñ hoñ nan hóc asê. Tu dinañ-nga O ngac atu Tiopilas,

⁴ am oc êmyalê bu yom hoñ pi Yisu nan am ngô su, nan yom ñandô.

Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndê puc dinda kôc in-nga

⁵ Têtñ têtñ Kiñ †Herod gêm gôliñ gamen Judia-nga, nan †dabuñsiga dan mbo, in ndê ñaê Sekaria. In kôm ndê gwelen whiñ dabuñsiga nan sêmbô dabuñsiga ñamata-nga Abaisa* ndê toñ.

---

* **1:5** Abaisa - dabuñsiga ñamata-nga dan nan mbo têtñ Kiñ Dawid ndê têtñ. Têtñ têtñ dinañ lau Israel si dabuñsiga sêwhê dau kôc ti toñ 24 kékuc dabuñsiga ñamata-nga si ñaê (1 Kr 24:7-19; ma Nia 12:11-17). Ma tiñambu sêkôm gwelen tôm ñaton 24 dinañ sêyô dau sêyô dau. Têtñ Yisu ndê têtñ, lau dabuñsiga daêsam sêndôc gamen ñamakê-nga, ma sêpi Jerusalem tu sêkôm gwelen yêc †lôm dabuñ tôm ñac si toñ si ndoc, ma tiñambu sêmbu sêtêtñ si gamen si (Luk 1:8, 23). Alic yom whê ñaê 'dabuñsiga' sa-nga yêc buku dindéc ñambu-nga.

Sekaria ndê awhê ndê ñaê Elisabet, ma in̄ Aron† ndê wakuc dañ, gitôm Sekaria dau.

⁶ Anötö gêlic in̄lu sêsa lêñ gitêñ yêc in̄ aṅgô-ṅga, sêñsêlêñ sêñkuc Anötö ndê yomsu ti ñagôlin̄ ñalêñ ñayham.

⁷ In̄lu sêti awhê andô ma ṅgac andô su, magoc balêkoc mba, bu Elisabet in̄ awhê gapoc.

⁸ Têñ têm dañ Sekaria ndê toñ si ndoc sênem akin̄ Anötö-ṅga hôc asê, ma in̄ gêm ndê gwelen̄ dabuñsiga-ṅga mbo Anötö ndê lôm dabuñ yêc Jerusalem.

⁹ Ma gitôm dabuñsiga si mêtê, sêpuc gapoc gi sip Sekaria, bu sôc lôm dabuñ ñalôm ndi, ma kên̄ da ñamalu ñayham.

¹⁰ Ma têtñ ndoc in̄ sôc gi bu kên̄ da ñamalu ñayham, nañ lau Israel-ṅga hon̄ nañ sêkac sa tu s êtoc Anötö sa-ṅga, nañ sêteñ mbec sêlhac awê.

¹¹ Têtñ ndoc dinañ Pômdau ndê aṅela dañ hoc dau asê têtñ Sekaria, ma kalhac alta da ñamalu-ṅga ña-ndö-ṅga.

¹² Têtñ ndoc Sekaria tandô pi aṅela dau, in̄ sö ti töc dau ñandô.

¹³ Magoc aṅela sôm têtñ in̄, “Töc daôm dom Sekaria, bu Pômdau ṅgô mbec nañ am teñ. Am nem awhê Elisabet oc kôc atômṅgac dañ, ma am oc sam in̄ ndê ñaê bu Jon.

¹⁴ In̄ oc kôm am atac ñayham atu, ma lau daêsam oc sêtisambuc tu dinda kôc in̄-ṅga,

---

† 1:5 Aron - lau Israel si dabuñsiga ñamata-ṅga nañ gêm akin̄ Anötö têtñ Moses ndê têm. Alic Eks 7:1-6; ma 28:1.

15 bu in oc ti ngac tiwaê yêc Pômdau anğô-nga. In oc nôwain me bu nãnga dom, magoc tẽn tẽn in yêc dinda atac nãlôm en, nan Nãlau Dabuñ oc nem in ahuc, ma mbo whin in nãpan.

16 Ma tẽn ndoc in tiatu, nan in oc nem lau Israel-nga daêsam kwi, sêmbu sêsôc Pômdau nac si Anötö nãpu.

17 In oc ti propet nãnga ma ti nãclai gitôm propet nãmata-nga Elaija. Ma in oc muñ Pômdau, bu nem lau daêsam si nãlôm kwi. Dambai oc atac whin atui, ma lau danğapêc oc sêti lau ti gauc nan sêsa si lẽn gitẽn. Nãlẽn dinan in oc êmasan lau si nãlôm bu sêkôc Pômdau sa.”

18 Sekaria ngô anjela ndê yom dinan su, goc sôm tẽn in, “Alu ati awhê andô ma ngac andô su. Boc-dinan nãlẽn bocke dec aö wanjalê bu am nem yom oc nãndô sa?”

19 Goc anjela ô yom ma sôm, “Aö Gabriel nan galhac Pômdau anğô-nga, ma in kêkin aö bu wahoc nawaê nãyham dindêc asê tẽn am.

20 Gẽn nan aö gasôm yom pi, nan oc nãndô sa tôm nãndoc. Tigen am kêñ whin aö dom, ma bocdinan am oc awham mba sa, ma sôm yom dom e gẽn hon dindêc hóc asê su.”

21 Tẽn dinan lau nan sêmbo awê, nan sêhôn Sekaria ma gauc gêm bu bocke ma in mbo tiwandêc yêc lôm dabuñ nãlôm.

22 Ma tẽn ndoc Sekaria mbu sa awê gi, nan gitôm dom bu sôm yom, ma gic amba nãmbwa tẽn nac, dec nac si gauc sa bu in gêlic gẽn nãgatu dan yêc lôm dabuñ nãlôm.

²³ Tinjambu in ndê bêc gwelen-nga pacndê, ma in kôlhö mbu têt ndê malac gi.

²⁴ Ma in ndê awhê Elisabet daê, dec timêtê dau napep, ma mbo teŋ mbo inlu si andu gitôm ayô amanđan. Elisabet sôm,

²⁵ “Pômdau kôm gêt dindéc ma gêm aö sa. Namata-nga aö gambo ti mayan yêc lau angô-nga, bu aö awhê gapoc, tigen kwahic dec Pômdau tawalô aö, ma kôc aö mayan su.”

Yisu ndê puc dinda kôc in-nga

²⁶ Elisabet daê gitôm ayô 6 su, goc Anötö kêkin aŋela Gabriel têt malac Nasaret nan yêc gamen Galili-nga,

²⁷ bu kêŋ aheŋ têt awhê akin đan. In ndê ñaê Maria, ma lau sêhoc yom asê su bu Maria oc nem ngac đan ñaê Josep, nan Kin Dawid ndê apaŋgac đan.

²⁸ Aŋela dau têt Maria gi ma sôm, “O awhê nan Anötö tac whin am ndu andô, Pômdau whin am.”

²⁹ Yom dau kôm Maria sö ñandô, ma in gauc gêm têt dau bu, “In awha gic aö tu sake-nga?”

³⁰ Goc aŋela sôm têt in, “Tôc daôm dom Maria, bu Anötö gêlic am ñayham kêlêc.

³¹ Am oc daêm ma kôc balêkoc ngac đan, ma sam in ndê ñaê bu Yisu.

³² In oc ti ngac tiwaê, ma lau oc sêsam in bu Anötö Naclai ti Nawasi Ndadu ndê Atu. Pômdau Anötö oc kêŋ in wêkain apaŋgac Dawid ndê pôn kin-nga.

³³ In oc nem gôlin †Jakob ndê wakuc lau Israel-nga, ma in ndê gôlin oc pacndê dom.”

³⁴ Goc Maria ndac aņela dau bu, “Aö gayêc gawhiņ ņgac daņ dom, ma bocdinaņ yom dau oc ņandô sa ņalêņ bocke?”

³⁵ Ma aņela ô yom ma sôm, “Ñalau Dabuņ oc têt am meņ, ma Anötö, Ñaclai ti Ñawasi Ñadau ndê ņaclai oc nem am ahuc. Tu dinaņ-ņga balêkoc dabuņ naņ am oc kôc, naņ lau oc sêsam iņ bu Anötö ndê Atu.

³⁶ Ma am ņgô! Elisabet, awhê andô naņ yêc am apami si toņ, naņ daê ma oc kôc balêkoc daņ. Sêsôm bu iņ awhê gapoc, magoc kwahic iņ daê tôm ayô 6 su.

³⁷ Bu gêt daņ yêc dom, naņ Anötö gitôm dom bu kôm ņandô sa.”

³⁸ Ma Maria ô yom ma sôm, “Pômdau ndê awhê akiņ aö. Bocdinaņ, yom naņ am sôm, naņ ņandô sa pi aö.” Maria sôm yom dinaņ su, goc aņela hu iņ siņ.

Maria gic Elisabet kêsi

³⁹ Têt têt dinaņ Maria kêmasaņ dau, ma kêsêlêņ ņagahô têt malac daņ yêc gameņ ņabaö Judia-ņga gi.

⁴⁰ Iņ hóc asê ma têt Sekaria ndê andu gi, ma ta Elisabet ndê ņaê.

⁴¹ Têt têt Elisabet ņgô Maria ndê yom, naņ balêkoc naņ yêc iņ ņalôm kwê soc ti ņaņga, ma Ñalau Dabuņ gêm Elisabet ahuc.

⁴² Ma iņ sôm yom awha atu, “Anötö toc am sa hóc gêlêc lauwhê sambob su, ma oc toc balêkoc naņ am oc kôc, naņ sa bocdinaņ.

⁴³ Aö awhê bocke, dec am, aneņ Pômdau dinda mweņ bu lic aö?

44 Têṅ ndoc aö ganḡô am mbwêc aö, naṅ balêkoc naṅ yêc aö ṅatac, naṅ kwê soc ti atac ṅayham.

45 Am kêṅ whiṅ bu Pômdau ndê yom p i am oc ṅandô sa, ma tu dinaṅ-ṅga am tap iṅ ndê mwasiṅ sa!”

Maria po Anötö ndê waê sa

46-47 Ma Maria sôm:

“Aö wapo Pômdau ndê waê sa ti aneṅ ṅalôm sambuc, ma aö atac ṅayham kêlêc tu Anötö naṅ gêm aö si-ṅga.

48 ṅahu bu iṅ kêlhiṅ iṅ ndê awhê akiṅ ṅambwa, aö dec siṅ dom. Têṅ kwahic dec ma ndi, lau hoṅ oc sêsam aö bu awhê naṅ Anötö kêmwasiṅ.

49 Iṅ ṅaṅga ṅadau naṅ kôm gêṅ atu têṅ aö, ma iṅ ndê ṅaê dabuṅ.

50 Tôm têm sambob, iṅ tawalô lau hoṅ naṅ sêtoc iṅ ma sêtoc iṅ sa.

51 Iṅ amba ṅaṅga kôm gêṅ atu, ma lau naṅ yom sêtoc dau sa-ṅga gêm ṅac si ṅalôm ahuc, naṅ iṅ soc ṅac su sêlhö têtêṅ.

52 Iṅ kêmasuc kiṅ nom-ṅga su yêc ṅac si pôn kiṅ-ṅga, magoc lau naṅ sêṅgwiniṅ dau, naṅ iṅ toc ṅac sa.

53 Iṅ kêmwasiṅ lau ṅalôm sawa ṅa gêṅ ṅayham-ṅayham, magoc iṅ kêkiṅ lau ti lêlôm sêsa amba sawa si.

54-55 Iṅ gêm iṅ ndê lau akiṅ Israel-ṅga sa, ma tôm yom naṅ iṅ gic bata têṅ abanṅ Abraham, ma têṅ iṅ ndê wakuc hoṅ naṅ sêṅkuc iṅ, naṅ iṅ tawalô ṅac.”

⁵⁶ Maria kêpiñ Anötö ma sôm yom dinañ su, goc mbo whiñ Elisabet gitôm ayô tö, ma tiñambu iñ kölhö mbu têtñ ndê malac gi.

Elisabet kôc Jon

⁵⁷ Elisabet ndê ndoc meñ sa dec iñ kôc balêkoc ñgac dañ.

⁵⁸ Ma iñ ndê dawai ti lau meñpan iñ-nga sêñgô bu Pômdau tawalô iñ ñalêñ dinañ, ma ñac hon atac ñayham sêwhiñ iñ.

⁵⁹ Têtñ balêkoc dau ndê bêc ti-8-nga, ñac hon sêmen bu sêsê balê ndê ñamlic ñatô su sêñkuc lau Israel-nga si t̄pwac, ma ñac tac whiñ bu sêkêñ damba Sekaria ndê ñaê pi iñ.

⁶⁰ Tigen iñ dinda sôm, “Mba! Dasam iñ ndê ñaê bu Jon.”

⁶¹ Ma sêsôm têtñ iñ, “Yêc am nem dawam, ñgac ñaê Jon dañ mbo dom.”

⁶² Ma ñac sic amba têtñ damba bu sêñyalê ñaê bocke iñ tac whiñ.

⁶³ Iñ kôm ña amba bu sêkêñ tapele dañ têtñ iñ, dec sêkêñ ma iñ to, “Iñ ndê ñaê Jon,” goc lau hon sêhêdaê.

⁶⁴ Ma ñagahô iñ êmbala tigolon, ma iñ sôm yom asê ma kêpiñ Anötö.

⁶⁵ Gêñ dau kôm ñac lau hon sêsö, ma lau nañ sêmbu Judia ñagameñ lôc-nga, nañ sem yom-galôm ñapan pi gêñ hon dinañ.

⁶⁶ Lau hon sêñgô ñawaê, ma ñac gauc gêm yom dau ñapan yêc ñac si ñalôm. Ma ñac sêlic bu Pômdau ndê ñaclai tôc dau asê yêc balê dau, dec sêndac dandi, “Iñ oc ti ñamalac kain bocke?”

Sekaria hoc yom asê gitôm propet

67 Têñ têm dinañ Ñalau Dabuñ gêm Jon ndê damba Sekaria ahuc, ma in hoc yom asê gitôm propet dan ma sôm,

68 “Tampiñ Pômdau, yac lau Israel-nga neñ Anötö, bu in meñ bu nem in ndê lau si.

69 In po ngac ti ñaclai dan sa yêc in ndê ngac akiñ Dawid ndê lau wakuc, nan gitôm bu nem yac si.

70 Anötö ndê propet dabuñ sêhoc yom asê pi gêñ dau muñ su, ma kwahic dec Anötö kôm yom dau ñandô sa.

71 In kêmasañ lêt dinañ, bu nem yac si yêc yac neñ ñacyo ti lau nan sêtec yac amba.

72 In tawalô yac, tôm in gic bata têt abañi, ma gauc gêm in ndê pwac dabuñ,

73 nan in kêmatiñ tidôn whiñ abañ Abraham.

74 In oc nem yac si yêc yac neñ ñacyo amba, tu bu yac danem akiñ in ti atac pa su,

75 ma tu bu tañsêlêt dasa lêt gitêt ti dabuñ yêc in añgô-nga tôm bêc hon.

76 Ma Jon, aneñ balê, lau oc sêsam am bu ‘Anötö, Ñaclai ti Ñawasi Ñadau ndê propet,’ bu am oc muñ Pômdau ma êmasañ lau si ñalôm tu sêkôc in sa-nga.

77 Ma am oc whê Anötö ndê lau si gauc sa pi lêt nan in oc suc ñac si sac kwi tu bu nem ñac si-nga.

78 Yac neñ Anötö ndê lêt tawalô yac-nga, nan oc tôm ac nan pi ma kalhac umbon,

79 ma pô lau nan sêndöc gameñ ñasec, ma lau nan sêmpin bu sêmbac ndu. In oc wê yac dasa señ bu datap yom malô sa.”

⁸⁰ Tinjambu balê dau tiatu, ma kêñ ndê ñalôm sambuc tu nem akiñ Anötö-nga. Ma in mbo gameñ sawa e tòm bêc nañ in gic hu ndê gwelen, dec gêm mêtê kalhac lau Israel anğô-nga.

2

Maria kôc Yisu

¹ Têñ têm dinañ †Sisa Ogasta gic atu yom bu sêsê lau hoñ nañ sêmbo Rom si gôlin ñapu, nañ sa tu bu sênemlhi takis-nga.

² (Têñ ndoc dinañ Kirinios gêm gôlin gameñ Siria-nga, ma gêñ dinañ ti têm ñamata-nga nañ sêsê lau sa yêc in ndê gôlin ñapu.)

³ Bocdinañ lau hoñ sêtêñ si malachu si, bu sêto si ñaê sip bapia sêsê ñac sa-nga.

⁴ Josep in Dawid ndê wakuc dañ, ma bocdinañ in hu malac Nasaret yêc gameñ Galili-nga sin, ma sip têt Dawid ndê malac yêc gameñ Judia-nga gi, malac nañ sêsam bu Betlehem.

⁵ Josep lu Maria sêwhin dau si bu sêkêñ si ñaê, bu sêhoc inlu si yom asê su bu oc sênem dau. Ma Maria daê mbo.

⁶ Têñ ndoc inlu sêmbo Betlehem, nañ Maria ndê bêc bu kôc balêkoc-nga hóc asê.

⁷ Josep lu Maria sêyêc bôc si mala, bu ñasawa mbasi yêc andu ñacleñ-nga. Ma yêc dê, Maria kôc in ndê balêkoc ñac ñamata-nga. Ma in kôm in si ña po, ma kêñ in yêc bôc si apa sênem gêñ-nga.

Anjela sêhoc Yisu ñawaê asê

⁸ Têñ ôbwêc dinañ lau ñatô sêyob si domba sêmbo malac dau ñamakê.

⁹ Ma Anötö ndê aņela daņ hoc dau asê têtņ ņac. Pômdau ndê ņawê pô ņac, ma sêtöc dau ņandô.

¹⁰ Goc aņela dau sôm têtņ ņac bu, “Atöc daôm dom! Aö bu wakêtņ ņawaê ņayham daņ têtņ mac, naņ oc kôm mac atac ņayham atu. Ma ņawaê dindec gic waê lau hoņ.

¹¹ Mac nem ņgac nem mac si-ņga hóc asê têtņ bêc dau dindec. In đında kôc in yêc Betlehem, malac naņ sêsam bu Dawid ndê malac. In †Mesaya dau naņ Anötö gic bata bu êņkinj meņ, ma mac nem Pômdau dau.

¹² Atêtņ Betlehem andi, ma mac oc aņyalê balêkoc dau pi gêtņ bocdec bu. Sêkôm in si ņa po, ma sêkêtņ in yêc bôc si apa sêneņ gêtņ-ņga.”

¹³ Ma ņagahô aņela undambê-ņga daêsam sêhoc dau asê sêwhiņ aņela dinaņ, ma sem wê sêmpiņ Anötö bocdec bu,

¹⁴ “Anötö ndê waê sa yêc lôlôc. Ma yom malô yêc nom, têtņ lau naņ Anötö gêlic ņac ņayham.”

Lau sêyob domba-ņga sêtêtņ Betlehem si

¹⁵ Aņela sem wê dinaņ su, goc sêmbu sêpi undambê si. Ma lau sêyob domba-ņga sêsôm têtņ dandi, “Ayôc! Datêtņ Betlehem dandi, ma dalic gêtņ atu naņ Pômdau ndê aņela sêhoc asê têtņ yac.”

¹⁶ Goc sêņsahic dau sêtêtņ Betlehem si, ma sêtap Maria lu Josep sa, ma sêlic balêkoc dau yêc bôc si apa sêneņ gêtņ-ņga.

¹⁷ Sêlic in su goc sêsa si, ma sic miņ yom naņ aņela hoc asê têtņ ņac pi balêkoc dau.

¹⁸ Ma lau hoņ naņ sêņgô ņac si yom, naņ sêhêdaê ņandô.

19 Magoc Maria gauc gêm yom hon napan yêc ndê njalôm.

20 Ma lau sêyob domba-nga sêlhö sêmbu sêtên gameñ sêyob domba-nga si. Sêmpin Anötö ma sêtoc in ndê waê sa tu gên hon nan sêngô ti sêlic, nan gitôm añela sôm asê têt nçac.

Sêtôc Yisu yêc lôm dabuñ

21 Têt bêt 8 ginga su, sêsê balê ndê ñamlic ñatô su, kêtuc lau Israel-nga si pwac. Ma sêsam in ndê ñ aê Yisu, tôm añela sam in têt ndoc in kêt puc Maria bu in oc daê.

22 Muñ-nga, Moses to yomsu dañ pi lauwhê Israel-nga nan sêkôc balêkoc, nan yêc bocdec bu. Sêhôn e bêt 40 pacndê, goc nçac oc ñawasi sa tiyham yêc Anötö añgô-nga. Bocdinañ têt Maria ndê bêt 40 pacndê su, goc inlu Josep sêkôc Yisu sêtên lôm dabuñ yêc malac Jerusalem si, bu sêtôc in yêc Pômdau añgô-nga.

23 Sêkôm bocdinañ kêtuc Pômdau ndê yomsu nan Moses to bocdec bu, “Asam balêkoc nçac mbêt hon bu dabuñ yêc Pômdau añgô-nga.”

24 Ma têt têt dinañ inlu sêkêt da bu Maria ñawasi sa tiyham. Sêkêt da tôm Pômdau ndê yomsu, balusi lu me mbac sauñ lu.

25 Têt têt dinañ nçac dañ ñaê Simeon mbo Jerusalem. In nçac gitên ti dabuñ, ma in hêt ndoc bu Anötö êñkin in ndê Mesaya bu nem lau Israel-nga si. Nalau Dabuñ whin in tôm bêt hon,

26 ma têt ndoc dañ, kêt gauc têt in bu in oc mbo tali e lic Mesaya nan Pômdau gic bata.

27 Ma Nalau Dabuŋ wê Simeon têtj lôm dabuŋ gi, têtj bêc naŋ Yisu dinda lu damba sêkôc iŋ sêmen bu sêkêtj da sêŋkuc Moses ndê yomsu.

28 Iŋ pê Yisu sa, goc kêpiŋ Anötö ma sôm,

29-30 “O Pômdau atu, yom naŋ am gic bata su, naŋ kwahic dec ŋandô sa. Aö tanôŋ galic am nem †Ŋgac Nem Lau Si-ŋga su, ma bocdinaŋ dec oc tôm bu am nem ŋgac akiŋ aö dec wambac ndu ti atac malô.

31 Am kêmasaŋ lêtj dindec yêc lau hoŋ aŋgô-ŋga.

32 Am nem ŋawê oc pô lau hoŋ, bu têtj am asê têtj lau gameŋ apa-ŋga, ma bu po am nem lau Israel-ŋga si waê sa.”

33 Simeon sôm yom dinaŋ pi Yisu, dec kôm Yisu dinda lu damba sêhêdaê.

34 Goc Simeon gêm mbec ŋac, ma sôm têtj Yisu dinda Maria, “Anötö kêyaliŋ balê dindec sa, ma tu iŋ-ŋga lau Israel-ŋga daêsam oc sêpen, magoc daêsam naŋ sêkêtj whiŋ iŋ, naŋ oc sêtap Anötö ndê mwasin sa. Iŋ meŋ bu têtj Anötö ndê lêtj asê têtj lau, magoc daêsam oc sêpu iŋ ti ndê yom,

35 ma ŋalêtj dinaŋ gauc naŋ yêc lau daêsam si ŋalôm, naŋ oc meŋ sa tiawê. Ma tu gêtj naŋ oc hôc asê iŋ-ŋga, am daôm oc hôc ŋandê atu tôm bien kuŋ am ŋatê.”

36 Propet awhê daŋ mbo lôm dabuŋ ŋabatêmndö. Iŋ ndê ŋaê

Ana, ma iŋ damba iŋ Panuel, naŋ yêc Aser ndê toŋ.* Ana iŋ ti awhê andô su. Muŋ-ŋga iŋ

---

* **2:36** Aser - Jakob ndê atui 12 si daŋ. Lau Israel sêwhê dau kôc ti toŋ 12 sêŋkuc apaï 12 dinaŋ (alic Gen 35:26).

gêm n̄gac su ma in̄lu nakweŋ sêmbo sêwhiŋ dau gitôm yala 7,

³⁷ goc nakweŋ mbac ndu ma Ana ti awhê sawa ma mbo e in̄ ndê yala ti 84. Tôm acsalô ti ôbwêc hoŋ in̄ gêm akiŋ Anötö mbo lôm dabuŋ n̄batêmdö, ma têm daêsam in̄ hu gêŋ danen̄-nga siŋ tu nem dabuŋ dau ti teŋ mbec n̄anga-nga.

³⁸ Têŋ têm naŋ Simeon ndê yom pi Yisu pacndê, naŋ Ana têŋ n̄ac gi, ma gêm dan̄ge Anötö. Ma in̄ gic hu sôm yom pi balêkoc têŋ lau hoŋ naŋ sêhôn̄ ndoc naŋ Anötö oc nem lau Jerusalem ti Israel-nga si.

³⁹ Josep lu Maria sêkôm gêŋ hoŋ tôm Pômdau ndê yomsu sôm, goc sêmbu sêtêŋ n̄ac si malac Nasaret yêc gameŋ Galili-nga si.

⁴⁰ Ma Yisu tiatu ma ti balê ti licwalô. Ma gauc n̄ayham ma Anötö ndê mwasiŋ gêm in̄ ahuc.

Yisu mbo lôm dabuŋ

⁴¹ Tôm yala hoŋ Maria lu Josep sêpi Jerusalem si, bu sêlic om atu †Pasowa-nga.

⁴² Têŋ Yisu ndê yala ti 12, naŋ n̄ac hoŋ sêpi si, tôm in̄lu si gêbôm.

⁴³ Ma têŋ ndoc Mwasin̄ Pasowa-nga pacndê, goc Maria lu Josep sêhu Jerusalem siŋ bu sêmbu sêtêŋ in̄lu si malac sêndi. Yisu gacgeŋ mbo Jerusalem, magoc in̄lu sênyalê dom,

⁴⁴ bu sêŋsêlêŋ sêmbo seŋ sêwhiŋ lau toŋ atu, dec sem gauc bu in̄ oc mbo lau toŋ atu dinan̄ n̄alôm. Sêhu Jerusalem siŋ sêsa si gitôm bêc dan̄, goc sêŋsalê in̄ yêc n̄ac si lau.

⁴⁵ Sêtap in sa dom, dec bêc tilu-nga inlu sêmbu sêtêŋ Je rusalem si, bu sêŋsalê in.

⁴⁶ Sêhóc asê Jerusalem, ma ŋagalansê sêtap in sa yêc lôm dabuŋ. In ndöc whiŋ lau nan sêndôhôn mêtê, ma in kêŋ danŋa ŋac si yom. Ma in ndac ŋac pi gêŋ daêsam.

⁴⁷ Lau hoŋ nan sêŋgô in, nan sêhêdaê tu in ndê gauc-nga, ma tu yom hoŋ nan in ô têt kêdôhônwaga-nga.

⁴⁸ Têt ndoc Maria lu Josep sêlic in, nan sêhêdaê. Ma Maria ndac in, “Anen balê, tu sake-nga am kôm gêŋ dindéc têt alu damam? Alu aŋsalê am ti ŋalôm ŋawapac.”

⁴⁹ Ma Yisu ndac inlu, “Tu sake-nga amlu aŋsalê aö? Daman ndê andu dindéc, ma aö gac waê bu wambo dec.”

⁵⁰ Tigen ŋac sêŋyalê in ndê yom ŋahu dom.

⁵¹ Goc Yisu whiŋ inlu, ma sêmbu sêtêŋ malac Nasaret si, ma in danŋa wambu têt inlu ŋapep. Ma in dinda gauc gêm yom hoŋ dinaŋ ŋapaŋ yêc ndê ŋalôm.

⁵² Ma Yisu tiatu ma ti ŋac tigauc, ma Anötö ma ŋamalac hoŋ sêlic in ŋayham.

3

Jon, Ngac Kêku Lau-nga kêmasaŋ Yisu ndê seŋ (Mat 3:1-12; Mak 1:2-8)

¹ Tiŋambu Taibirias ti lau Rom-nga si kiŋ atu,* ma têt in ndê yala ti-15-nga, nan in ndê la u bata bocdec sem gôliŋ lau Rom-nga si gameŋ

* **3:1** Kiŋ atu nan gêm gôliŋ gameŋ Rom-nga hoŋ nan sêsam bu †Sisa.

natô. Pontias Pailot gêm gôlin gameŋ Judia-nga, †Herod Antipas gêm gôlin Galili, Herod ndê dôwa Pilip gêm gôlin Ituria ma Trakonitas, ma Lisantias gêm gôlin Abelin.

² Ma Anas lu Kayapas sêti l au Israel-nga si †dabuŋsiga ŋamata-nga. Têŋ ndoc dinaŋ Anötö kêkin in ndê yom têŋ Jon, Sekaria ndê atunŋac naŋ mbo gameŋ sawa.

³ Bocdinaŋ Jon gic hu in ndê gwelen. In golom-golom malac hoŋ naŋ yêc Bu Jordan ŋamakê, ma gêm mêtê bu lau sêlin sanŋu tu bu sêtôc asê bu sêkac si ŋalôm kwi ma sêhu mêtê sac sin, dec Anötö oc suc ŋac si sac kwi.

⁴ Propet Aisaya hoc yom asê pi Jon muŋ su, tôm in to yêc ndê buku bocdec bu:

Ŋamalac daŋ ta yom yêc gameŋ sawa bocdec bu, ‘Amasaŋ Pômdau ndê seŋ. Amasaŋ nem ŋalôm bu akôc in sa.

⁵ Busuŋ hoŋ oc sêti gameŋ apa-pa, ma lôc ti ŋabaö hoŋ oc sêti gameŋ gapoŋ. Seŋ mbwê hoŋ oc sêtisolop, ma seŋ hoc-hoc oc sêti seŋ ŋayham.

⁶ Ma lau nom-nga hoŋ oc sêlic Anötö ndê lêŋ nem lau si-nga.’ *[Ais 40:3-5]*

⁷ Ma tu dinaŋ-nga Jon sôm têŋ lau daêsam naŋ sêsa si bu in êŋku ŋac, “Mac mboc ŋatui mac! Tu sake-nga mac alhö amenŋ? Mac akôc gauc pi Anötö ndê atac ŋandê naŋ lau propet sêkêŋ puc yac bu oc meŋ sa, dec gauc gêm bu amenŋ ma aliŋ busanŋu ŋambwa, a?

⁸ Anŋô! Akôm mêtê ŋayham naŋ tôle asê bu mac am daôm kwi yomandô. Asôm têŋ daôm

dom, bu 'Abraham apai yac, ma tu dinan-nga Anötö oc kôc yac sa.' Aö wasôm têtj mac bu Anötö gitôm bu nem hoc honj dindec kwi sêti Abraham atui sêo mac.

⁹ A honj nanj sem nandô nayanham dom, nanj kwahic dec Anötö kêtj ki namata têtj nawakac, ma inj oc lêtj su ma tuc pi ya ndi."

¹⁰ Lau tonj atu dinanj sêngô Jon ndê yom ma sêndac inj, "Bocdinanj yac oc akôm sake?"

¹¹ Ma inj ô yom ma sôm, "Tamwalô lau natô. Mac nem asa ndê nakwê nandô-nga lu bu sêyêc, nanj kêtj danj têtj lau nanj si nakwê mbasi. Ma asa ndê gêtj danen-nga yêc, nanj nem lau nanj sêpônda dau, nanj sa bocdinanj."

¹² Lau sêkôc takis-nga natô sêsa si bu Jon ênku njac, ma sêndac, "Kêdôhônjwaga, yac oc akôm sake?"

¹³ Goc Jon sôm têtj njac, "Akôc takis njapep, ma ahôc gêlêc dôhônj nanj lau Rom-nga sêkêtj, nanj dom!"

¹⁴ Ma lau sinj-nga natô sêndac inj, "Ma yac, oc akôm sake?" Ma inj sôm, "Anjôlinj yom tasanj pi lau, me akôm gêtj ti njac lai bu anjaho njac si mone me gêtj dom. Akôc njôli gwelen-nga nanj lau Rom-nga sêkêtj têtj mac, ma tamgatu awa natô dom."

¹⁵ Têtj têtj dinanj lau Israel-nga sêkêtj bata bu Anötö oc ênkinj inj ndê Mesaya, ma lau honj nanj sêngô Jon, nanj sêhê gauc bu mboe inj Mesaya dau.

¹⁶ Magoc Jon sôm têtj lau honj, "Njgac danj oc menj hôc asê. Inj ndê njac lai hôc gêlêc aö nenj su. Aö njgac njambwa, gitôm dom bu wati inj ndê

ngac akiñ nanj kêngapwêc inj ndê atapa ñawalô. Aô dec kaku mac ña bu ñambwa, tigenj inj oc êñku mac ña Nalau Dabuñ ti ya.

¹⁷ Inj meñ bu êñsahê lau, gitôm ngac nanj whê wit ñandô ti ñapa kôc, dec oc ndic ñandô sa sôc andu gêñ ñandô-nga, ma tuc ñapa sip ya nanj sa ñapanj ndi.”

¹⁸ Nalênj dinañ Jon hoc ñawaê ñayham asê têtñ lau, ma gêm la ñac ña yom ñanğa daêsam.

¹⁹ Tiñambu Jon puc Kiñ Herod ndê giso asê, bu Herod gêm inj asi ndê awhê Herodias, ma kôm mêtê sac daêsam whiñ.

²⁰ Dec Herod gêm dau si, ma kôm giso danj tiyham bocdec bu, inj kêtñ Jon ndöc gapocwalô.

Jon kêku Yisu

(Mat 3:13-17; Mak 1:9-11; Jon 1:32-34)

²¹ Têtñ têtñ nanj Herod kêtñ Jon ndöc gapocwalô su dom, nanj Yisu sa têtñ Jon gi, ma Jon kêku inj whiñ. Tiñambu Yisu kalhac ma teñ mbec mbo, ma undambê kac sa,

²² ma Nalau Dabuñ gêm balusi anğô, ma sip meñ sac Yisu ñahô. Ma awha danj sa akêtñ undambê, nanj sôm, “Aô neñ Atungac atac whiñ-nga am. Aô gatisambuc am ñandô.”

Yisu ndê apai si ñadênanj

(Mat 1:1-17)

²³ Yisu gic hu ndê gwelenj têtñ inj ndê yala gitôm 30. Ma inj ndê apai bocdindec. Lau sêsam Yisu bu Josep atu. Ma Josep inj Eli atu,

²⁴ nanj Matat atu, nanj Liwai atu, nanj Melki atu, nanj Yanai atu, nanj Josep atu,

25 naŋ Matatias atu, naŋ Amos atu, naŋ Nahum
atu, naŋ Esli atu, naŋ Nagai atu,
26 naŋ Mat atu, naŋ Matatias atu, naŋ Semin
atu, naŋ Yosek atu, naŋ Yoda atu,
27 naŋ Yoanan atu, naŋ Resa atu, naŋ Serubabel
atu, naŋ Siltiel atu, naŋ Neri atu,
28 naŋ Melki atu, naŋ Adi atu, naŋ Kosam atu,
naŋ Elmadam atu, naŋ Er atu,
29 naŋ Josua atu, naŋ Eliesa atu, naŋ Yorim atu,
naŋ Matat atu, naŋ Liwai atu,
30 naŋ Simeon atu, naŋ Juda atu, naŋ Josep atu,
naŋ Yonam atu, naŋ Eliakim atu, naŋ Melea atu,
31 naŋ Mena atu, naŋ Matata atu, naŋ Natan
atu, naŋ Dawid atu,
32 naŋ Jessi atu, naŋ Obed atu, naŋ Boas atu,
naŋ Salmon atu, naŋ Nason atu,
33 naŋ Aminadab atu, naŋ Ram atu, naŋ
Hesron atu, naŋ Peres atu, naŋ Juda atu,
34 naŋ Jakob atu, naŋ Aisak atu, naŋ Abraham
atu, naŋ Tera atu, naŋ Naho atu,
35 naŋ Serug atu, naŋ Reu atu, naŋ Peleg atu,
naŋ Eber atu, naŋ Sela atu,
36 naŋ Kenan atu, naŋ Apakad atu, naŋ Sem
atu, naŋ Noa atu, naŋ Lamek atu,
37 naŋ Metusela atu, naŋ Inok atu, naŋ Yared
atu, naŋ Mahalalel atu, naŋ Kenan atu,
38 naŋ Inos atu, naŋ Set atu, naŋ Adam atu, naŋ
Anötö atu.

4

Sadaŋ kêtôm Yisu
(*Mat 4:1-11; Mak 1:12-13*)

¹ Nalau Dabuŋ gêm Yisu ahuc ma iŋ hu Bu Jordan siŋ. Ma Nalau wê iŋ bambaliŋ mbo gamerŋ sawa

² gitôm bêc 40. Yêc dindê Sadaŋ kêsahê bu êntôm iŋ. Tôm bêc hoŋ dinaŋ Yisu gêŋ gêŋ daŋ dom, ma tiŋambu gêŋ yô iŋ ñandô.

³ Ma Sadaŋ sôm têt iŋ, “Am Anötö ndê Atu, a? Bocdinaŋ sôm têt hoc dindêc bu nem dau kwi ti bolom.”

⁴ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Mba! Sêto Anötö ndê yom yêc bocdec bu, ‘*Gêŋ daneŋ-ŋga ŋambwa kêŋ lau sêndöc tali dom.*’ ”

⁵ Goc Sadaŋ kôc iŋ sa pi lôc baliŋ daŋ gi, ma ŋagahô iŋ tôc têt iŋ gamerŋ hoŋ naŋ kiŋ nom-ŋga sem gôliŋ.

⁶⁻⁷ Ma iŋ sôm, “Gêŋ hoŋ dindêc yêc aneŋ gôliŋ ŋapu. Ma gitôm bu wakêŋ têt asa naŋ aô atac whiŋ naŋ. Am bu pôt hamduc têt aô, dec wakêŋ ŋaclai ti ŋawasi hoŋ dindêc têt am.”

⁸ Ma Yisu ô iŋ ndê yom ma sôm, “Mba! Sêto yom yêc bocdec bu, ‘*Pôt hamduc têt Pômdau am nem Anötö, ma nem akiŋ iŋ tigeŋ.*’ ”

⁹ Goc Sadaŋ wê iŋ pi malac Jerusalem gi, ma kêŋ iŋ kalhac lôm dabuŋ ŋapoc lôlôc, ma sôm têt iŋ, “Am Anötö ndê Atu, a? Dec pwê sip akêŋ dec ndi.

¹⁰ Am oc tisac dom, bu sêto yom yêc bocdec bu, ‘*Pômdau oc êŋkiŋ ndê aŋela bu sêyob am.*’

¹¹ *Ŋac oc sêpê am sa lôlôc bu am tiŋ gahim pi hoc daŋ dom.*’ ”

¹² Magoc Yisu ô yom bocdec bu, “Sêto yom yêc bu, ‘*Êmsahê Pômdau am nem Anötö dom.*’ ”

¹³ Nalêḅ dinarḅ Sadarḅ kêśahê lêḅ daêśam tu êntôm Yisu-ḅga. Ma tiḅambu iḅ hu iḅ siḅ ma kôlhô gi, bu hôḅ têm daḅ tiyham.

Yisu gic hu ndê gwelenḅ yêc Galili

¹⁴ Nalau Dabuḅ ndê ḅaclai gêm Yisu ahuc, ma iḅ mbu têḅ gameḅ Galili-ḅga gi. Ma ḅawaê pi iḅ sa têḅ gameḅ ḅamakê-ḅga hoḅ gi.

¹⁵ Iḅ kêdôhônḅ lau yêc ḅac si lôm wê-ḅga, ma lau hoḅ sêmpiḅ iḅ.

Yisu ndê lau sêśoc iḅ yêc ndê malac Nasaret

¹⁶ Tiḅambu Yisu hôc asê iḅ ndê malachu Nasaret. Yêc dinarḅ iḅ kêkuc ndê gêbôm, ma têḅ bêc †Sabat-ḅga iḅ sôc lôm wê-ḅga gi. Iḅ tisa kalhac bu sam Anôtô ndê mêtê,

¹⁷ ma sêkêḅ propet Aisaya ndê bapia tilhuḅ têḅ iḅ. Yisu kac bapia dau sa, ma kêśalê yom narḅ sêto yêc bocdec bu:

¹⁸ Pômdau kêḅ ndê Nalau gêm aô ahuc, dec kêyalinḅ aô sa bu wasôm ḅawaê ḅayham asê têḅ lau ḅalôm sawa. Iḅ kêkinḅ aô bu wasôm asê têḅ lau bu Anôtô kêmasarḅ lêḅ bu êḅgapwêc ḅac su yêc gapocwalô, ma bu kôm lau tapec si tandô po asê, bu wanem lau narḅ si ḅacyo sêḅgwiniḅ ḅac, narḅ sa,

¹⁹ ma bu wanem mêtê bu kwahic dec Pômdau kêyalinḅ têm wakuc sa bu êmwasiḅ lau. *[Ais 61:1-2]*

²⁰ Yisu sam yom dau su, goc kêlhuḅ bapia dau sa tiyham, kêḅ mbu têḅ dabuḅwaga, ma ndôc sic. Lau hoḅ narḅ sêndôc lôm, narḅ tahê iḅ,

²¹ dec iḅ gic hu ndê yom ma sôm, “Yom narḅ mac aḅgô, narḅ ḅandô sa têḅ acsalô dindec.”

22 Lau honj sem yomgalôm pi inj ti sêlic inj n̄ayham, ma sêhêdaê tu inj ndê yom n̄ayham-n̄ga. Ma sêsôm têtj dandi, “Inj Josep ndê atun̄gac. Bocke ma inj sôm yom kain̄ dinañ?”

23 Ma Yisu sôm têtj n̄ac, “Aö kayalê mac nem gauc. Mboe mac oc asôm yom gôlin̄ dindec têtj aö, ‘Dokta, nem daôm sa.’ Gêñ nan̄ aö gakôm yêc malac Kapenaom, nan̄ mac an̄gô n̄awaê su, dec mac atac whin̄ bu aö wakôm tiyham yêc dec, a?”

24 Ma inj sôm, “Yomandô! Yêc propet dan̄ ndê malac, inj ndê lau oc sêkôc inj sa dom.

25 Têtj propet Elaija ndê têtj, nan̄ lauwhê sawa Israel-n̄ga daêsam sêmbo. Têtj ndoc dinañ u gic dom e tôm yala tö ma ayô 6, ma tóbôm atu gêm gameñ ahuc.

26 Tigen̄ Anötö kêkin̄ Elaija têtj awhê sawa Israel-n̄ga dan̄ dom, magoc kêkin̄ inj bu nem awhê sawa dan̄ sa yêc Sarepet, malac nan̄ yêc Saidon n̄agameñ.

27 Ma têtj propet Elaisa ndê têtj, nan̄ lau ti gêm̄bac t̄leprasi daêsam sêmbo lau Israel-n̄ga n̄alôm. Tigen̄ Elaisa kôm Israel si dan̄ n̄ayham sa dom. Inj gêm̄ n̄gac Siria-n̄ga Naman tawasê sa.”

28 Yisu ndê yom dinañ kôm lau nan̄ sêndöc lôm wê-n̄ga, atac n̄andê atu.

29 Sêtisa ma sêsoc inj ma sêkôc inj sa sêtêtj salic sac nan̄ yêc malac dau n̄amakê, bu sêsuc inj sip ndi.

30 Tigen̄ inj kêsêlên̄ gic n̄ac kôc, ma kölhö gi.

Yisu kêtôhôn̄ lau ma soc n̄alau sac yêc malac

*Kapenaom**(Mak 1:21-28)*

³¹ Tiñambu in mbu têt malac Kapenaom nan yêc gameñ Galili-nga gi. Têt bêt Sabat-nga in kêdôhôn lau.

³² Nac sêhêdaê tu in ndê yom-nga, bu in kêdôhôn lau ti ñac lai atu.

³³ Ma ñac dan nan ñalau sac mbo in ñalôm, nan ndöc lôm wê-nga dinan. In mbwêc awha atu,

³⁴ “Ei! Yisu Nasaret-nga. Aö kayalê am, am ñac dabuñ nan Anötö kêkin. Am bu kôm sake têt yac? Am mweñ bu señ yac su, a?”

³⁵ Magoc Yisu hec yom ñalau sac dau ma sôm, “Am maman ma hu in sin!” Goc ñalau sac kôm ñac dau peñ sip nom gi yêc lau hoñ anğô-nga, ma sa yêc in, magoc kôm in tisac dom.

³⁶ L au hoñ sêhêdaê tu gêt dinan-nga, ma sêsôm têt dau, “Yom bocke nan in kêdôhôn? In gic atu yom ñanga ma ti ñac lai têt ñalau sac, ma soc ñac su!”

³⁷ Ma tiñambu lau sic miñ pi Yisu e in ndê waê gêm gameñ hoñ dinan ahuc.

*Yisu gêm lau gêmbac daêsam sa**(Mat 8:14-17; Mak 1:29-34)*

³⁸ Yisu tisa ma hu lôm wê-nga dau sin, ma têt Saimon ndê andu gi. Saimon ndê lawawê gêmbac lic ñandê atu, dec sêndac Yisu bu nem in sa.

³⁹ Goc Yisu têt in gi, ma gic atu bu gêmbac dau hu in sin. Ma ñagahô awê dau tisa ma gêm akin ñac.

40 Têñ telha dinañ ac gi sip su, goc lau sêkôc lau ti gêm bac hon sa akêñ ñac si andu, ma sêtêñ Yisu si. In kên amba sac ñac hon, ma kôm ñac ñayham sa.

41 Ma in soc ñalau sac daêsam su, ma sêhu lau sin ti sêmbwêc, “Am Anötö ndê Atu.” Magoc in hec yom ñac, ma kên yao bu ñac sêsôm in asê dom, ñahu bu ñac sênjalê bu in Mesaya dau.

*Yisu hu malac Kapenaom sin
(Mak 1:35-39)*

42 Têñ bêbêc ganduc Yisu hu malac dau sin, ma sa gi bu mbo tawasê. Ma lau malac-nga sêsa si bu sênjalê in, ma têñ ndoc sêtap in s a, nan sêten in bu hu ñac sin dom.

43 Magoc in sôm têñ ñac, “Mba! Aö gac waê bu wasôm ñawaê ñayham pi †Anötö ndê gölin asê yêc malac ñatô whin. Anötö kêkin aö tu gwelen dinañ-nga.”

44 Ma in golom-golom malac nan sêyêc gamen Judia-nga, ma gêm mêtê tôm ñac si lôm wê-nga hon.

5

*Yisu kêgalêm ngacsênomi ñamata-nga
(Mat 4:18-22; Mak 1:16-20; Jon 1:35-42)*

¹ Têñ bêc dan Yisu kalhac Bugicton Genesaret* ñamakê. Ma lau daêsam sêkac sa ma sênghi in ahuc tu bu sênghô Anötö ndê yom nan in hoc asê.

---

* 5:1 Genesaret - Bugicton Galili-nga ndê ñaê dan.

² Yisu gêlic lau sêkôc i-nga ñatô sêngwasin si wasan sêmbo baö, ma ñac si wan lu sêpoc sun sa têt baö.

³ Dec in pi wan dan gi, ma ndac wan ñadau, ñgac nan sêsam bu Saimon, bu hêc wan dau sa awê ñagec. Goc in ndöc sic ndöc wan, ma kêdôhôn lau nan sêlhac baö.

⁴ Têt têt Yisu gic bata in ndê yom, nan sôm têt Saimon, "Hêc wan sa bugicton ñagapon ndi, ma kêt nem wasan sip bu kôc i."

⁵ Ma Saimon sôm, "O ñgac atu, yac am gwelen atu ôbwêc baliñ, magoc akôc i dan dom. Magoc tu am sôm-nga, dec aö wakêt wasan sip ndi."

⁶ Goc Saimon ti ndê lau sêhêc wan sêsa si, ma sêkêt wasan sip gi. Ma sêkôc i daêsam andô e wasan menhu, kêtin bu wasan kic.

⁷ Bocdinañ ñac sic gayo ñac si silip ñatô nan sêmbo wan tilu-nga bu sêmên ma sênem ñac sa. Goc ñac sic dulu i sip wan lu-lu e menhu, ma kêtin bu wan lu-lu sêpac.

⁸ Têt ndoc Saimon Pita gêlic i daêsam dinañ, nan in pôn haduc yêc Yisu gahi-nga ma sôm têt in, "Pômdau, hu aö sin, bu aö ñgac sac!"

⁹ In sôm yom dinañ, ñahu bu in ti lau hon nan sêmbo sêwhin in, nan sêhêdaê tu sêhê i daêsam dinañ-nga.

¹⁰ Ma Jems lu Jon, Sebedi ndê atungac lu nan sêmbo wan tilu-nga, nan sêhêdaê boc-d inañ. Magoc Yisu sôm têt Saimon, "Töc daôm dom. Am ñgac kôc i-nga, magoc kwahic dec ma ndi, am oc kôm gwelen bu kôc ñamalac sêmên sêñkuc aö."

11 Ma tiŋambu sêsôc baö si goc sêhu gêŋ honj sinj, ma sêŋkuc Yisu.

*Yisu kôm ŋgac ti gêmbac leprasi ŋayham sa
(Mat 8:1-4; Mak 1:40-45)*

12 Yisu mbo malac atu danj, ma ŋgac danj nanj gêmbac leprasi gêm inj ndê ŋamlic sambuc ahuc, nanj têt inj gi. Têt ndoc inj gêlic Yisu, nanj inj hu dau aŋgô andô têt nom, ma tenj inj, “Pômdau, am bu tac whinj, dec gitôm bu am oc kôm aö ŋamlic ŋawasi sa.”

13 Goc Yisu kêmatôc amba ma kêmassec inj ma sôm, “Aö atac whinj, dec wasôm têt am bu ŋamlic ŋawasi sa.” Ma ŋagahô ej gêmbac leprasi hu inj sinj.

14 Goc Yisu kêŋ yao ma sôm, “Ndic miŋ têt ŋamalac danj dom, tigenj têt dabuŋsiga ndi, ma tôc daôm têt inj bu lic bu am nem ŋamlic ŋawasi sa su. Ma kêŋ da tu am ŋamlic ŋawasi sa-ŋga tôm yomsu nanj Moses kêŋ têt yac. Ma ŋalêŋ dinaŋ lau honj oc sêŋyalê bu am ŋamlic ŋayham sa.”

15 Yisu bu kêŋ yao ŋgac dau, magoc ŋawaê pi gêŋ nanj Yisu kôm, nanj gêm gameŋ sambuc ahuc. Bocdinaŋ lau daêsam sêtêt inj si ŋapanj, bu sêŋgô inj ndê yom, ma bu inj kôm ŋac si gêmbac ŋayham sa.

16 Tigenj têt ŋatô inj hu lau honj sinj, ma sa gameŋ sawa gi bu tenj mbec.

*Yisu gêm ŋgac bôliŋ danj sa
(Mat 9:1-8; Mak 2:1-12)*

17 Têṅ bêc daṅ Yisu kêdôhônṅ lau mbo andu daṅ. Ma lau †Palêsai ti kêdôhônṅwaga yomsu-ṅga ṅatô naṅ sêmeṅ akêṅ malac Galili-ṅga ti Ju dia-ṅga hoṅ, ma akêṅ Jerusalem, naṅ sêndöc sêsuṅ sa têṅ iṅ. Ma Pômdau ndê ṅaclai gêm Yisu ahuc bu kôm lau gêmbac ṅayham sa.

18 Têṅ têm dinaṅ lau ṅatô sêmeṅ sêmbalanṅ ṅac bôliṅ daṅ yêc sac, ma bu sêsöc andu dau sêndi, tu bu sêkêṅ iṅ yêc Yisu ṅṅô-ṅga.

19 Magoc lau daêsam sêṅgihi Yisu ahuc e ṅasawa mba. Bocdinaṅ ṅac sêpi andu ṅapoc lôlôc si, ma sêkac poc sa. Goc sêṅwhaṅ sac ti ṅac bôliṅ dau sip lau daêsam ṅalhu, solop têṅ Yisu ṅṅô-ṅga gi.

20 Yisu gêlic gêṅ dinaṅ dec kêyalê bu ṅac sêkêṅ whiṅ iṅ, ma sôm têṅ ṅac bôliṅ, “O ṅac daôm, kwahic dec aö wasuc am nem sac kwi.”

21 Goc lau Palêsai ti lau naṅ sêndôhônṅ yomsu sic hu sem yom-galôm têṅ dau bocdec bu, “Ṅac dindéc iṅ asa? Iṅ ndê yom sac sambuc! Anötö tigeṅ gitôm bu suc sac kwi!”

22 Yisu kêyalê ṅac si gauc dinaṅ ma ndac ṅac, “Tu sake-ṅga mac gauc gêm yom bocdinaṅ?”

23 Mac akêṅ whiṅ dom bu aneṅ ṅaclai yêc bu wasôm têṅ ṅac dau bu, ‘Aö wasuc am nem sac kwi.’ Bocdinaṅ aö wasôm têṅ iṅ, ‘Tisa ma êmsêlêṅ.’

24 Ma têṅ ndoc mac alic aneṅ yom dau ṅandô sa, naṅ anyalê bu Anötö kêṅ ṅaclai têṅ †Ṅamalac ndê Atu bu suc ṅamalac si sac kwi yêc nom whiṅ.”

Goc Yisu sôm têṅ ṅac bôliṅ dau, “Tisa, kôc nem mbô sa, ma lhö têṅ nem andu ndi.”

²⁵ Ma ñagahô ñgac dau kalhac ñac si anğô-
 ñga, kôc in ndê mbô sa, ma mbu têtj ndê andu
 gi ti kêpiñ Anötö.

²⁶ Ma lau hoñ sêhêdaê ñandô. Sêmpin Anötö
 ma sêsôm, “Acsalô lec yac dalic gêtj kainj danj
 solop!”

Yisu kêgalêm Liwai bu êñkuc in
(Mak 2:13-17; Luk 5:27-32)

²⁷ Tinambu Yisu sa awê gi ma gêlic ñgac kôc
 takis-ñga danj nanj ndê ñaê Liwai, ndôc ndê mala
 kôc takis-ñga. Ma Yisu sôm têtj in, “Êmkuc aö!”

²⁸ Goc Liwai tisa, hu gêtj hoñ sinj yêc, ma kêkuc
 Yisu.

²⁹ Tinambu Liwai ndê mwasiñ atu danj tu Yisu-
 ñga yêc in ndê andu. Ma lau sêkôc takis-ñga
 daêsam, ma lau ñatô sêndôc tebo ma señ gêtj
 sêwhin inlu Yisu.

³⁰ Ma lau Palêsai ti lau †Skraib ñatô nanj sêmbo
 Palêsai si toñ, nanj sêlic gêtj dau dec sêtucdinj ma
 sêsôm têtj Yisu ndê ñgacsêñomi, “Tu sake-ñga
 mac anj ti anôm gêtj awhinj lau sêkôc takis-ñga ti
 lau sac ñatô?”

³¹ Ma Yisu dau ô ñac si yom ma s ôm, “Lau nanj
 sêlic dau bu gêmbac mba, nanj oc sêñsalê dokta
 dom, magoc lau ti gêmbac oc sêñsalê dokta.

³² Aö gamenj bu wanğalêm lau nanj sêlic dau bu
 lau gitêtj, nanj sa dom, aö gamenj bu wanğalêm
 lau sac sa bu sênem dau kwi.”

Yao gêtj danen-ñga-ñga
(Mat 9:14-15; Mak 2:18-20)

³³ Ma lau Palêsai ti lau Skraib dinanj sêsôm têtj
 in, “Ndoc daêsam Jon, Ñgac Kêku Lau-ñga ndê

sêñomi sêhu gêñ daney-nga siñ ma sêteñ mbec, ma Palêsai si sêñomi sêkôm bocdinañ. Magoc tòm bêc hoñ am nem ngacsêñomi sênôm ti sen gêñ sêmbo.”

³⁴ Goc Yisu sôm, “Ngac nem awêhê-nga dan bu êngalêm lau sa sêmbo sêwhiñ in bu sêneñ mwasin nem awêhê-nga, dec oc tòm dom bu dasôm têñ ñac bu sêhu gêñ daney-nga siñ têñ ndoc ñac dau mbo whiñ ñac.

³⁵ Ñalên tigen aö gambo gawhiñ aney ngacsêñomi, ma tu dinañ-nga dec sêhu gêñ daney-nga siñ dom. Tigen ndoc oc meñ, nañ ñacyo oc sêkôc aö su yêc ñac, ma têñ ndoc dinañ ñac oc ñalôm ñawapac, ma sêñkuc lên dahu gêñ daney-nga siñ-nga.”

*Yisu ndê yom gitôm gêñ wakuc
(Mat 9:16-17; Mak 2:21-22)*

³⁶ Ma in sôm yom gôlin dan têñ ñac bocdec bu, “Po akwa dan bu kic, dec yac dakêc po wakuc bu dasi pi po akwa dinañ dom. Bu dakôm, oc tanñain po wakuc, ma po wakuc oc tòm po akwa dom.

³⁷ Ma têñ ndoc lau sêmasañ wain wakuc, nañ sêkêc sip bôc ñamlic wain-nga akwa dom. Mba. Ñac bu sêkôm, goc wain wakuc oc hôc ñamlic akwa kôc ma wê niñga. Ma bôc ñamlic oc tisac bocdinañ.

³⁸ Mba. Wain wakuc dakêc sip bôc ñamlic wakuc.

³⁹ Ma lau nañ sênôm wain akwa su, nañ sêtec bu sênôm wain wakuc, bu sêsôm, ‘Wain akwa, in ñayham.’ ”

6

Yisu in Pômdau bêc Sabat-nga (Mat 12:1-8; Mak 2:23-28)

¹ Têñ bêc Sabat-nga dan, Yisu kêsêlêñ mbo lôcwha nan gic ôm wit-nga dan kic, ma in ndê ngacsêñomi sêkôc wit ñandô ma sêñsê ñapa goc señ ñandô.

² Ma Palêsai ñatô sêlic gêñ dau ma sêndac, “Tu sake-nga mac akôm gwelen nan yac neñ yomsu gic yao bu dakôm têñ bêc Sabat-nga dom?”

³ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Gauc nem yom nan sêto yêc pi gêñ nan Kin Dawid kôm. Mac asam su, me? Têñ ndoc dan gêñ yô in ma lau nan sêwhin in,

⁴ dec in sôc Anötö ndê andu gi, ma gêñ bolom dabun nan lau sêkêñ ti da, nan Moses kêñ yao bu dabunsigna tawasê sêneñ. Ma in kêñ têñ lau nan sêmbo sêwhin in ma ñac señ. Magoc lau dan sêngôlin yom pi Dawid me sêsôm bu in kêgili yomsu lec dom.”

⁵ Ma in sôm têñ ñac, “Ñamalac ndê Atu in gêñ hon ñadau, ma in Pômdau bêc Sabat-nga whin.”

Yisu kôm ñgac amba balê ñayham sa têñ bêc Sabat-nga (Mat 12:9-24; Mak 3:1-6)

⁶ Têñ bêc Sabat-nga dan in sôc lôm wê-nga dan gi, ma kêdôhôn lau. Ma ñgac dan nan ndê amba andô-nga tibalê nan ndôc.

⁷ Lau Palêsai ti lau nan sêndôhôn yomsu nan sêñsalê yom bu sêngôlin pi Yisu. Tu dinañ-nga dec ñac tatin in ñapep bu mboe in oc kôm ñgac

dau ngayham sa tɛŋ bɛc Sabat-nga, dec ɲac oc sɛsɔm bu iŋ kɛgili yomsu Sabat-nga.

⁸ Yisu kɛyalɛ ɲac si gauc, ma sɔm tɛŋ ɲac amba balɛ, “Tisa, ma lhac lau hon ɲgɔ-nga.” Ma iŋ tisa kalhac.

⁹ Goc Yisu sɔm tɛŋ ɲac, “Aɔ bu wandac mac bu gɛŋ bocke oc ɛŋgili yomsu Sabat-nga? Dakɔm ngayham tɛŋ lau, me dakɔm sac tɛŋ lau? Danem ɲamalac sa, me datec ɲac sɛmbac ndu?”

¹⁰ Iŋ tahɛ ɲac hon, ma sɔm tɛŋ ɲac dau, “ɛmatɔc amam.” Goc ɲac dau kɛmatɔc amba, ma amba dau ngayham sa tiyham.

¹¹ Magoc gɛŋ dau kɔm lau Palɛsai ti lau Skraib atac ɲandɛ atu, ma ɲac sem yomgalɔm tɛŋ dau pi Yisu, ma pi gɛŋ bocke bu sɛkɔm tɛŋ iŋ-nga.

*Yisu kɛyaliŋ aposel 12 sa
(Mat 10:1-4; Mak 3:13-19)*

¹² Tɛŋ bɛc daŋ Yisu pi lɔc daŋ gi bu tɛŋ mbec, ma tɔm ɔbwɛc baliŋ iŋ tɛŋ mbec mbo.

¹³ Tɛŋ galaŋsɛ bɛbɛc iŋ kɛgalɛm lau naŋ sɛŋkuc iŋ sɛmɛŋ, ma kɛyaliŋ ɲac si lau 12 sa, ma sam ɲac bu lau †Aposel.

¹⁴ Lau Aposel dau si ɲaɛ bocdec: Saimon, naŋ Yisu sam bu ‘Pita,’ lu asi Andru, ma Jems, Jon, Pilip, Batolomeas,

¹⁵ Matyu, Tomas, Jems (naŋ Alpayas ndɛ atu), Saimon (naŋ sɛsam bu ‘Ngac †Selot’),

¹⁶ Judas (naŋ ɲadamba iŋ ɲac daŋ ɲaɛ Jems), ma Judas Iskeriot naŋ tiŋambu oc hoc Yisu asɛ.

*Yisu kɛdɔhɔŋ lau ma kɔm gɛmbac ngayham sa
(Mak 3:7-12)*

17 Yisu ti ndê ngacsêñomi sêsip akêñ lôc sêmen, ma Yisu kalhac gameñ gapon. Ma †sêñomi daêsam nan sêñkuc Yisu, nan sêkac sa su sêmbo dinañ. Ma lau toñ atu akêñ malac Jerusalem ti malac gameñ Judia-nga hon, ma lau akêñ gameñ gwêc-nga nan yêc kêpiñ malac Taya ma Saidon, nan sêmen bu sêngô in ndê yom, ma bu in kôm ñac si gêmbac ñayham sa.

18 Lau nan ñalau sac sêmbo ñac si ñalôm, nan Yisu kôm ñac ñayham sa.

19 Ma lau hon sêhóc sôsôwec bu sêmasac in, ñahu bu ñaclai sa yêc Yisu, ma kôm lau gêmbac hon ñayham sa.

Yisu ndê yom ñatô

(Mat 5:1-12)

20 Yisu tahê in ndê ngacsêñomi ma sôm,
“Anötö ndê mwasiñ gic waê mac lau ñalôm sawa, bu in gêlic ñayham bu kôc mac sa andöc in ndê gôliñ ñapu.

21 Anötö ndê mwasiñ gic waê mac lau nan kwahic dec gêñ yô mac, bu in oc kêñ gêñ hóc mac dôñ-nga.

Anötö ndê mwasiñ gic waê mac lau nan kwahic dec andöc ti tamsulu, bu in oc nem malô mac e ambwac.

22 Anötö ndê mwasiñ gic waê mac lau nan sêtec mac ma sêtiñ mac, ma sêpu mac ti sêkôm nem waêm tisac tu mac anjuk Ñamalac ndê Atu-nga.

23 Ahêgo daôm dom têtñ ndoc lau sêkôm bocdinañ, tigeñ atê wê ti atac ñayham, bu Anötö oc kêñ ñagêyô ñayham têtñ mac yêc undambê.

Ma gauc nem bu lau nañ sêtec mac, nañ si apai sêkôm ñalêñ tigenñ dinañ têñ Anötö ndê lau propet ñamata-ña.

²⁴ Oyaê mac lau nañ apo daôm sa ña awa ti wapa daêsam. Mac atap nem mwasiñ ñayham sa têñ têm kwahic dec-ña, magoc gêñ dau oc tôm dom bu nem mac sa têñ têm ñambu-ña.

²⁵ Oyaê mac lau nañ añ gêñ ñawahô kwahic dec. Tiñambu gêñ oc yô mac.

Oyaê mac lau nañ ambwac kwahic dec. Tiñambu mac oc atan ñangibo atu ma andöc ti tamsulu.

²⁶ Oyaê mac lau nañ lau hon sêmpinñ mac. Atac ñayham tu gêñ dinañ-ña dom, bu ñalêñ tigenñ lau Israel-ña si apai sêmpinñ lau propet tasan.”

Atac whiñ mac nem ñacyo

(Mat 5:43-48)

²⁷ Ma Yisu sôm têñ lau dinañ, “Añgô aneñ yom. Atac whiñ mac nem ñacyo, ma akôm ñayham têñ lau nañ sêtec mac.

²⁸ Anem mbec lau nañ sêpucbo mac, ma atenñ mbec pi lau nañ sêkôm sac têñ mac.

²⁹ Ngac ñañ bu tap am sip alim andô ñanga, nañ kên ñanga bu inñ ndic whiñ. Ngac ñañ bu kôc nem ñakwê baliñ su yêc am, nañ êmgaminñ nem ñakwê ñandô-ña dom magoc kên têñ inñ whiñ.

³⁰ Ngac ñañ bu ndac gêñ ñañ, nañ kên têñ inñ. Ma ñgac ñañ bu kôc am nem gêñ ñañ, nañ ndac bu inñ kên mbu meñ dom.

³¹ Mêtê ñayham-ñayham nañ mac atac whiñ bu lau sêkôm têt mac, nañ mac daôm akôm têt ñac.

³² “Lau hoñ atac whiñ lau nañ atac whiñ ñac ô. Bocdinañ mac bu atac whiñ nem silip tawasê ma atac tec nem ñacyo, dec mac nem mêtê hôc gêlêc lau sac si mêtê su dom.

³³ Ma lau hoñ sêkôm ñayham têt lau nañ sêkôm ñayham têt ñac ô, ma mac bu akôm bocdinañ, dec mac nem mêtê hôc gêlêc lau sac si mêtê su dom.

³⁴ Ma mac bu akêñ tôp têt mac nem silip, nañ iñ gêt atu dom. Mac aňyalê su bu tiñambu ñac oc sêndic tôp dau. Lau sac sêkêñ tôp têt si silip, ma takwê bu ñac sêndic tôp hoñ mbu meñ.

³⁵ “Bocdinañ ayob daôm bu aňkuc lau sac si mêtê dom. Atac whiñ nem ñacyo, ma akôm ñayham têt ñac. Akêñ gêt têt ñac, ma ahêgo daôm dom pi ndoc bocke ñac oc sêkêñ gêt dau mbu meñ-ñga. Tu dinañ-ñga Anötö, Ñaclai ti Ñawasi Ñadau oc kêt ñaôli ñayham atu têt mac, ma sam mac bu iñ ndê atui awhê ma ñgac. Bu Anötö dau kêmwasin lau sac ma lau nañ sem danje iñ dom, nañ sêwhiñ.

³⁶ Bocdinañ tamwalô lau hoñ, tôm Damam undambê-ñga tawalô lau.”

Yom datoc asidôwai sa-ñga

(Mat 7:1-5)

³⁷ Ma Yisu sôm, “Anem dôhôn lau si lêt ti sakin tu bu alic lau ñatô sac ñambwa, me tu bu apu ñac-ñga dom. Mac bu akôm, dec Anötö oc lic mac sac ma pu mac tu mac nem lêt ti sakin-ñga

boc-dinaŋ. Asuc lau si sac kwi, ma Anötö oc suc mac nem kwi boc-dinaŋ.

³⁸ Têŋ ndoc mac bu anem lau ŋatô sa, naŋ akêŋ gêŋ têtŋ ŋac ti nem ŋalôm sambuc, ma boc-dinaŋ Anötö oc kêtŋ gêŋ hôt gêlêc su têtŋ mac e meŋhu ma êŋsalê mac ahuc. Bu Anötö oc êmwasiŋ mac, gitôm mac amwasiŋ lau.”

³⁹ Ma Yisu sôm yom gôliŋ daŋ bocdec, “Ŋgac tapec gitôm bu wê tapec daŋ dom. Mba! Inlu lu-lu oc sêpeŋ sêsip sê sêndi.

⁴⁰ Ma kwapuc daŋ oc hôt gêlêc gwalam akwa naŋ kêdôhônŋ in, naŋ dom. Magoc kwapuc hoŋ naŋ sêndôhônŋ gêŋ hoŋ e tidônŋ ŋac, naŋ oc sêtôm ŋac si kêdôhônŋwaga.

⁴¹ “Tu sake-ŋga am hêgo daôm tu gêŋ golop saŋ naŋ yêc nem asidôwa tandô, tigenŋ gêŋ golop atu naŋ yêc am daôm tanôm, naŋ am gêlic apu?

⁴² Ma bocke am oc sôm têtŋ nem asidôwa, ‘Aneŋ asidôwa, aô bu wakôt gêŋ golop naŋ yêc am tanôm, naŋ sa,’ magoc gêŋ golop atu naŋ pôc am daôm tanôm ahuc, naŋ am gêlic dom? Am ŋgac tim yom lau-ŋga! Gêŋ ŋamata-ŋga kôt gêŋ golop sa yêc daôm tanôm e tanôm ŋawa sa, goc tiŋambu kôt gêŋ golop saŋ naŋ yêc nem asidôwa tandô, naŋ sa.”

*Lau si mêtê whê ŋac sa bu ŋayham me sac
(Mat 7:16-19; 12:33-35)*

⁴³ Ma Yisu sôm, “A ŋayham daŋ oc nem ŋandô sac dom, ma a sac oc nem ŋandô ŋayham dom.

⁴⁴ Dalic nandô nan a tidau-tidau sem, ma bocdinaŋ yac tanjalé bu a nayham me sac. Gitôm dom bu dahin nandô nayham yêc a sac.

⁴⁵ Ma nalên tigen, yom nan lau sêsôm, nan tîc gên bocke nan hôc nac si nalôm ahuc, nan asê. Mêtê ti gauc nayham yêc lau nayham si nalôm, ma bocdinaŋ sêkôm mêtê nayham. Ma mêtê ti gauc sac yêc lau sac si nalôm, dec sêkôm sac.”

*Yom gôlin pi ngac sêkwê andu-nga lu
(Mat 7:24-27)*

⁴⁶ “Tu sake-nga mac asam aö bu, ‘Pômdau, Pômdau,’ tigen mac danam wambu anen yom dom?

⁴⁷ Namalac nan tên aö men ma ngô anen yom, ma danğa wambu yom dau, nan aö bu wawhê in sa tên mac.

⁴⁸ In gitôm ngac kwê andu-nga nan kwê sê baliŋ sip nom nanğa, ma kên hoc kêgapiŋ alhö dôŋ tên ndoc in kêsuhun sip sê baliŋ dinaŋ. Tên ndoc uhô-nga, bu hêc men hôc pi andu dau, magoc andu dau kalhac nanğa, bu in kwê napep.

⁴⁹ Magoc namalac nan ngô anen yom ma danğa wambu dom, nan gitôm ngac nan kwê andu, magoc kên alhö sip nom nalôm gi dom. Tên ndoc uhô-nga, bu hêc ma hôc pi ndê andu e naghô en andu dau ku sa ma tisac sambuc.”

7

*Ngac bata sin-nga dan kên whin nanğa
(Mat 8:5-13)*

¹ Yisu gic bata yom nan in kêdôhôn têt lau ton atu dinan, goc sôc malac Kapenaom gi.

² Ma ngac bata Rom-nga nan gêm gôlin lau sin-nga 100, nan mbo malac dau. In ndê ngac akin dan nan in tac whin kêlêc, nan gêmbac e kêpin bu mbac ndu.

³ Ma in ngô Yisu nawaê, dec kêkin lau bata Israel-nga natô sêtên in si, bu sêndac in bu men ma kôm in ndê ngac akin nayham sa.

⁴⁻⁵ Nac sêhóc asê têt Yisu, ma sêsôm têt in bu, “Ngac bata sin-nga dinan in ngac nayham, ma in tac whin yac lau Israel-nga. In gêm yac sa tu akwê yac mba lôm wê-nga. Boc-dinan yac atên am bu nem in sa.”

⁶ Goc Yisu whin nac gi. In men sun sa têt andu, ma ngac bata sin-nga dau kêkin ndê silip natô bu sêsôm têt in, “Pômdau, ngac bata sin-nga dau sôm bu in tec bu kêkin nwapac têt am. In sôm bu am ngac tiwaê nan hóc gêlêc in su, dec in maya bu am têt in ndê andu ndi.

⁷ Tu dinan-nga in dau têt am men dom. Tigen in sôm bu in kêyalê su bu am ngac ti nac lai atu, ma bocdinan dec am gitôm bu sôm na awham nambwa, dec in ndê ngac akin oc nayham sa.

⁸ Bu in dau dan ga wambu lau nan si nac lai hóc gêlêc in ndê, ma in ndê lau sin-nga dan ga wambu in. In bu sôm têt dan, ‘Am ndi,’ dec in oc ndi. Ma in bu sôm têt dan, ‘Mwen!’ dec in oc men. Ma in bu sôm têt ndê ngac akin bu kôm gên dan, dec in oc kôm.”

⁹ Yisu ngô ngac bata sin-nga ndê yom dinan e hêdaê. In kac dau kwi ma sôm têt lau ton atu nan sênkuc in, “Aô wasôm têt mac bu yêc lau

Israel-nga honj aö gatap ñac si danj nanj kênj whinj ñannga gitôm ñgac Rom-nga dinanj, nanj sa dom.”

¹⁰ Ma tinjambu ñgac bata sinj-nga ndê lau sêmbu sêtêj inj ndê andu si, ma sêtap sa bu ñgac akiñ dau ñayham sa su.

Yisu unj ñgac danj nanj mbac ndu su, nanj sa

¹¹ Bêc ñatô ginjga su, ma Yisu têtj malac Nein gi, ma inj ndê ñgac-sêjomi ti lau daêsam sêwhinj inj si.

¹² Têtj têtj inj meñ kêpiñ malac dau ñagatam, inj gêlic lau ñatô sêsa sêmenj, sêmbalanj ñgac batê danj bu sêjsuhunj inj. Ñgac batê dinanj dinda inj awhê sawa nanj ndê balêkoc ñatô mbasi. Ma lau malac-nga daêsam sêwhinj dinda sêsa sêmenj.

¹³ Pômdau gêlic dinda, ma tawalô inj ñandô, goc sôm, “Am tanj dom.”

¹⁴ Goc inj têtj ñac gi, ma kêmasec sasac nanj ñgac batê yêc. Ma lau nanj sêhóc sasac, nanj sêlhac teñ. Ma inj sôm, “Aneñ balê, aö wasôm têtj am bu tisa!”

¹⁵ Ma ñgac dau tisa ndöc, ma gic hu sôm yom. Goc Yisu kênj inj mbu têtj dinda gi.

¹⁶ Gêj dinanj kôm lau honj sêtöc dau atu, ma ñac sic hu sêmpinj Anötö. Ñatô sêsôm, “Propet atu danj hóc asê yac.” Ma ñatô sêsôm, “Anötö kêlhinj inj ndê lau yac sinj dom, inj gêm yac sa.”

¹⁷ Ma tinjambu ñawaê pi gêj nanj Yisu kôm, nanj gêm gameñ Judia-nga ma gameñ ñamakê-nga honj ahuc.

*Yisu sôm yom pi Jon, Ngac Kêku Lau-nga
(Mat 11:2-18)*

¹⁸ Têñ ndoc dinan Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndöc gapocwalô, ma in ndê sêñomi sic miñ têt in pi gêt hon nan Yisu kôm. Goc Jon kêyalin in ndê sêñomi lu sa,

¹⁹ ma kêkin inlu sêtêt Yisu si, bu sêndac in, “Anötö gic bata têt yac bu oc êñkin Mesaya. Am daôm dinan, me yac oc akêt batan ngac dan tiyham?”

²⁰⁻²¹ Têt ndoc ngac lu dinan sêhóc asê Yisu, in gêm gwelen mbo, ma kôm lau daêsam nayham sa, lau gêmbac ma lau ti ñalau sac. Ma in kôm lau tapec daêsam si tandô po asê. Ma inlu sêsôm têt in, “Jon, Ngac Kêku Lau-nga kêkin alu atêt am amen, bu andac am bu am Mesaya dau, me yac oc akêt batan ngac dan tiyham?”

²² Goc Yisu ô inlu si yom ma sôm, “Amlu ambu andi ma asôm yom têt Jon pi mêtê nan amlu anğô aö gahoc asê, ma pi gêt nan amlu alic aö gakôm. Lau tapec sêlic gameñ tiyham, lau bôlin sêñsêlên tiyham, lau ti gêmbac leprasi si ñamlic ñawasi sa, lau dangasun bic sêngô yom tiyham, lau batê sêtisa, ma lau ñalôm sawa sêngô ñawaê nayham.

²³ Anğô! Lau nan atac lu-lu tu aö-nga dom, nan oc sêtap Anötö ndê mwasiñ sa.”

²⁴ Ngac lu nan Jon kêkin, nan sêhu Yisu siñ ma sêmbu si, goc Yisu sôm yom pi Jon têt lau ton atu, ma ndac ñac bocdec bu, “Têt ndoc mac asa atêt Jon yêc gameñ sawa a, nan mac gauc gêm bu atap ñamalac kain bocke sa? Mac bu alic

ngac gauc babalê, gitôm gakoc nañ mbu kêwic, a?

²⁵ Mac asa a bu alic ngac nañ sôc ñakwê ñayham, a? Mba! Lau nañ sêsôc ñakwê ñayham ma senj gêñ ñayham, nañ sêmbo gameñ ñayham gitôm kiñ si andu.

²⁶ B ocdinañ dec aõ bu wandac mac, bu mac asa a bu alic sake? Bu alic propet dan? Yomandô! Inj propet dan, ma inj hóc gêlêc propet honj su.

²⁷ Propet akwa dan to yom nañ Anötö sôm têtj Mesaya bocdec bu, *'Aõ wanjin anej ngac aheñ-nga munj am, bu êmasañ am nem senj.'* Y om pi ngac aheñ-nga dau hêganônj Jon solop.

²⁸ Ñamalac nañ dinda nom-nga sêkôc ñac, nañ si danj hóc gêlêc Jon su dom. Tigenj aõ wasôm têtj mac, bu lau honj nañ sêsôc Anötö ndê gôlinj ñapu su, lau tiwaê, ma lau waêmbe bocdinañ, nañ honj sêhóc gêlêc Jon su yêc Anötö angô-nga."

²⁹ Lau daêsam nañ sêngô Yisu ndê yom dinañ, ma lau sêkôc takis-nga sêwhin, nañ sêtôc asê bu sêlic Anötö ndê lêtj bu lêtj solop enj. Nahu bu munj-nga, têtj ndoc Jon gêm mêtê ma kêku lau mbo, nañ sêkôc inj ndê yom sa ma sêlinj sanju.

³⁰ Tigenj lau Palêsai ti gwalam akwa yomsu-nga sêkôc Jon ti inj ndê yom sa dom, ma sêlinj inj ndê sanju dom, dec tôc asê bu sêtec Anötö ndê lêtj nañ Jon tôc têtj ñac.

³¹ Ma Yisu gic têku yom ma sôm, "Lau têtj dindec-nga ñac lau kainj bocke? Aõ wanem dôhônj pi gêñ sake tu bu wawhê ñac si lêtj sa-nga?"

³² Nac sêtom balêkoc naŋ sêkôc whê sêmbo malac lôm, naŋ sêtuclinŋ nac si silip ŋatô ma sêsôm, ‘Têŋ ndoc naŋ yac ac oŋ bu datê wê, naŋ mac atec. Ma têŋ ndoc yac am wê daŋgibo-ŋga, naŋ mac atec bu ataŋ awhiŋ.’

³³ Ma mac lau têm dindec-ŋga bocdinaŋ. Jon, Ngac Kêku Lau-ŋga meŋ ma gêŋ gêŋ ŋayham dom, ma nôm wain dom, ma mac asôm bu ŋalau sac daŋ mbo inŋ ndê ŋalôm.

³⁴ Ma Ŋamalac ndê Atu meŋ hôc asê, ma gêŋ gêŋ ŋayham ti nôm wain, ma mac asôm bu inŋ ŋgac gêŋ gêŋ ti nôm wain ŋawahô-ŋga, ma inŋ hê silip têŋ lau sac ti lau sêkôc takis-ŋ ga. Bocdinaŋ, mac lau têm dindec-ŋga atôm balêkoc naŋ sêkôm tô aŋiŋ ŋapaŋ.

³⁵ Tigeŋ Anötö ndê gauc hôc gêlêc gêŋ hoŋ, ma inŋ ndê lau sêŋyalê bu inŋ ndê lêŋ inŋ lêŋ solop.”

*Awhê daŋ kêc bu ŋamalu pi Yisu gahi
(Mat 26:6-13; Mak 14:3-9; Jon 12:1-8)*

³⁶ Palêsai daŋ ŋaê Saimon kêgalêm Yisu bu neŋ gêŋ whiŋ inŋ, dec Yisu sôc inŋ ndê andu gi, ma ndöc tebo bu neŋ gêŋ.

³⁷ Yêc malac dinaŋ, awhê sac daŋ mbo. Inŋ ŋgô ŋawaê bu Yisu ndöc Palêsai ndê andu dinaŋ, dec kôc bu ŋamalu ŋayham sip kac daŋ, ma têŋ andu dau gi.

³⁸ Inŋ pôn haduc yêc Yisu gahi-ŋga ma taŋ, ma inŋ ndê tasulu sip Yisu gahidômbwê. Goc inŋ puŋ Yisu gahi ŋa kêclaunŋ, ŋgutô inŋ gahi, ma mbac gêŋ malu dau pi inŋ gahi.

³⁹ Saimon gêlic gêñ dau, ma gauc gêm yêc dau, “Ngac dindêc inj bu propet dañ, dec inj oc êñyalê bu awêhê nañ kêmasec inj, nañ awêhê sac dañ.”

⁴⁰ Yisu kêyalê yom nañ Saimon gauc gêm, goc sôm, “Saimon, aô bu wasôm yom dañ têt am.” Ma Saimon ô yom ma sôm, “Kêdôhônwaga, sôm.”

⁴¹ Goc Yisu sôm yom gôliñ dañ bocdec bu, “Ngac lu sêkôc têt yêc ngac ti lêlôm. Ngac dañ ndê têt gitôm †denarii 500 ma dañ ndê têt gitôm denarii 50.

⁴² Inlu si mone sêndic têt-nga mbasi, dec inj hu inju si têt ñayom siñ. Am gauc gêm bocke? Inlu si asa oc atac whiñ ngac dau hôc gêlêc?”

⁴³ Ma Saimon sôm, “Ngac nañ kôc têt atu, nañ.” Ma Yisu sôm, “Am sôm solop.”

⁴⁴ Goc inj kac dau kwi, tahê awêhê dinañ, ma sôm têt Saimon, “Aô gasôc am nem andu gameñ, magoc am kêñ bu têt aô bu wañgwasin gahiñ-nga têt lau Israel-nga si gêbôm dom. Tigen lic awêhê dec. In ndê tasulu kôm aô gahiñ ñamaim sa, ma inj puñ aô gahiñ ña kêclaun.

⁴⁵ Am ngutô aô dom, tigen awêhê dec ngutô aô gahiñ ñapañ.

⁴⁶ Am kêc olib ñakwi pi aô ñagôlôn dom, tigen inj kêc bu ñamalu pi aô gahiñ.

⁴⁷ Bocdinañ aô wasôm têt am bu awêhê dindêc kêyalê bu Anötô suc inj ndê sac daêsam kwi, ma bocdinañ inj atac whiñ aô ñandô. Tigen lau nañ gauc gêm bu ñac si sac atu dom, nañ oc atac whiñ inj nañ bu suc ñac si sac kwi, nañ ñandô dom.”

⁴⁸ Ma Yisu sôm têt awêhê dau, “Aô gasuc am nem sac kwi su.”

⁴⁹ Ma ñaclen ñatô nan sêndöc sêwhin, nan sêsôm têt dandi, “Ñgac dindec in ñgac kain bocke, dec in suc sac kwi?”

⁵⁰ Tigen Yisu sôm têt awhê dau, “Am nem kêt whin gêm am si. Lhõ ti atac malõ ndi.”

8

Lauwhê daêsam sênkuc Yisu

¹ Tinambu Yisu golom malac atu-tu ti saun-saun, ma gêm mêtê ma hoc ñawaê ñayham asê pi Anötõ ndê gôlin. Ma ñngacsênomi 12

² ti lauwhê daêsam sênsêlên sêwhin in. Lauwhê dinan ñatô Yisu soc ñalau sac su yêc ñac, ma ñatô in kôm ñac si gêmbac ñayham sa. Ñac si dan in Maria Magadala, nan Yisu soc ñalau sac 7 su yêc in.

³ Ma awhê dan in Joana, nan ndê akwen Kusa yob Herod ndê andu. Maria lu Joana, ma Susana, ma lauwhê daêsam sênkuc Yisu ma sêkên si awa ti wapa tu sênem in ti ndê ñngacsênomi sa-ña.

Yom gôlin pi ñgac kêbalip wit ñawhê (Mat 13:1-9; Mak 4:1-9)

⁴ Têt têt dan lau ton atu sêtên Yisu sêmen, ma lau akên malac hon yêc gameñ Galili-ña sêmbo sêwhin. Ma Yisu sôm yom gôlin dan bocdec bu,

⁵ “Ñgac dan sa gi bu êmbalip wit ñawhê yêc ndê ôm, ma têt ndoc in kêbalip gêt dau, nan ñatô sêpen sêsip sen, dec lau sêkwê dön ma mbac lôlôc-ña sêsip sêmen ma sen su.

⁶ Ma ñawhê ñatô sêpen sêsip gameñ hoc-hoc, ma têt têt sêpo sêpi sêmen, nan sem bôlin, bu nom dau tibasô.

7 Nawahê natô sêpen sêsip kwanj ti nawkwa njalôm, ma têtj ndoc sêpo sêpi sêmenj, nanj kwanj pi whinj e yanj gêtj dau ndu.

8 Ma nawahê natô sêpen sêsip nom nayham, ma sêpo sêpi sêmenj e sem nandô gitôm 100." Yisu gic bata yom gôlinj dau, goc sôm, "Asa bu danjasunj yêc, nanj ngô anenj yom!"

*Yisu whê yom gôlinj wit nawahê-nga nahu sa
(Mat 13:10-23; Mak 4:10-20)*

9 Tinjambu Yisu ndê ngacsênjomi sêndac inj bu whê yom gôlinj dinanj nahu sa.

10 Ma inj sôm, "Anötö ndê gôlinj njalênj nahu sip njalôm gi. Inj kêyalinj mac sa bu anyalê nahu dau, magoc aö wasôm yom têtj lau natô na yom gôlinj nambwa. Tôm yom nanj sêto yêc, nanj sôm, '*Nac sêlic gêtj nanj aö gakôm, nanj napanj, magoc nac si gauc sa dom. Ma nac sêngô anenj yom napanj, tigenj nac sênjalê nahu dom.*' "

11 Goc Yisu sôm, "Yom gôlinj dau nahu bocdec. Yom pi wit nawahê nanj hêganônj Anötö ndê yom.

12 Wit nawahê nanj sêpen sêsip senj, nanj hêganônj lau nanj sêngô Anötö ndê yom, magoc Sadañ menj ma kêgaho yom dau su yêc nac si njalôm, tu bu nac sêkênj whinj dom, ma sêtap Anötö ndê mwasiñ nem nac si-nga sa dom.

13 Ma yom pi wit nawahê nanj sêpen sêsip gamenj hoc-hoc, nanj hêganônj lau nanj sêngô Anötö ndê yom ma sêkôc sa ti atac nayham, tigenj gitôm gêtj nawahê nanj nawakac mba, dec lau dinanj sêkênj whinj nasawa sauñ, magoc lêtôm menj ku nac dulu.

14 Ma yom pi wit nawhê nan sêpen sêsip kwan ti nakwa nalôm, nan hêganôn lau nan sêngô Anötö ndê yom, magoc nawapac ma mone ti gên nayham-nayham nom-nga gêm nac si nalôm ahuc, ma nac si nandô mbasi.

15 Tigen wit nawhê nan sêpen sêsip nom nayham, nan hêganôn lau ti nalôm nawasi, nan sêngô Anötö ndê yom ma sêkôc sa tidôn yêc si nalôm, ma sêlhac nanga napan ma sem nandô daêsam.”

Dasiñ lam nawê kwi dom
(Mak 4:21-25)

16 Ma Yisu sôm yom dan bocdec bu, “Yac datun lam asê tu bu dasiñ kwi sip lôn nalôm, me dakên sôc sasac napa dom. Mba! Tanकिन êngalên nalhu, bu lau nan sêsôc sêmen, nan sêlic nawê.

17 Ma nalên tigen, yom nan yêc siñ dau, ma yom nan nahu sip nalôm gi, nan oc meñ sa tiawê.

18 “Bocdinañ akôc gauc napep pi Anötö ndê yom nan mac anğô. Asa nan kôc Anötö ndê yom sa sip ndê nalôm e tidôn, nan Anötö oc kên nagauc daêsam tên in. Magoc asa nan gauc gêm bu in kôc Anötö ndê yom sa su, tigen in kôc sa tidôn dom, nan Anötö oc kôc yom dau su yêc in.”

Yisu dinda ti asii
(Mat 12:46-50; Mak 3:31-35)

19 Yisu ndöc andu dan, ma in dinda ti asii sêmen bu sêlic in. Magoc lau daêsam sêmbo sêwhin in, ma gitôm dom bu sêtigasuc in.

20 Ma namalac dan sôm tên Yisu, “Am dinam ti asimi sêmbo awê, ma nac bu sêlic am.”

21 Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Lau nanj sêngô Anötö ndê yom ma danja wambu napep, nan sêti aö dinañi ti asinji.”

Yisu kôm bu nampouj timalô

(Mat 8:23-27; Mak 4:35-41)

22 Têñ béc danj Yisu sôm têtñ inj ndê ngacsêñomi, “Dapi bugictonj nadangga dandi,” goc inj pi wanj danj whinj nac, ma sêsa si.

23 Sêlac wanj sêmbo, ma Yisu yêc béc yêc. Ma mbu puc atu dec gêli bu sa ma nampouj gic sip wanj e kêpiñ bu wanj pac.

24 Dec sêtêñ Yisu si, sêunj inj sa ma sêsôm, “Nadau, nadau, yac oc dandinan!” Ma Yisu tisa ma sôm yom nanja têtñ mbu ti bu nampouj, dec nampouj dau timalô, ma gameñ nanen sa.

25 Ma Yisu sôm têtñ nac, “Tu sake-nga mac akêñ whinj gwalec?” Ma nac sêtöc dau ti sêhêdaê, ma sêsôm têtñ dandi, “Ei! Inj ngac dec asa? Inj gitôm bu kêñ yatu gêñ honj, ma mbu ti bu nampouj sêwhinj, ma sêsôc inj ndê yom napu!”

Yisu kôm ngac ti nalau sac nayham sa

(Mat 8:28-34; Mak 5:1-20)

26 Sêlac e sêhóc asê lau Gerasa-nga si gameñ nanj yêc Bugictonj Galili-nga nadangga mbu têtñ gameñ ac pi-nga.

27 Yisu sip baö gi, ma ngac danj akêñ malac atu nanj yêc gameñ dinañ, nanj têtñ inj meñ. Inj ngac nanj nalau sac sêmbo inj ndê nalôm. Nasawa baliñ su ngac dau sôc nakwê dom, ma ndöc andu dom, magoc mbo ôm sêhê-nga.

28-29 Ndoc daêsam nalau sac sêkôc inj dön, ma lau sêñsahê bu sêsô inj amba ti gahi dön nja sen

ņanğa ma sêyob iņ. Magoc tēm hoņ iņ hê sen kic, ma ņalau sac sêwê iņ sa gameņ sawa gi. Têņ ndoc iņ gêlic Yisu meņ, naņ iņ mbwêc ma hu dau sip nom yêc iņ aņgô-ņga. Ma Yisu gic atu ņalau sac bu sêhu ņgac dau siņ, goc ņalau daņ ta yom ti ņanğa, “Yisu, Anötö ņaclai ti ņawasi ņadau ndê Atu, am bu kôm sake têt aö? Aö waterņ am bu kôm aö ņayom dom!”

³⁰ Goc Yisu ndac ņalau sac, “Am nem ņaê asa?” ņalau sac daêsam sêmbo ņgac dau ņalôm, ma tu dinan-ņga ņac si daņ ô Yisu ndê yom ma sôm, “Aneņ ņaê ‘Toņ Atu.’ ”

³¹ Ma ņalau sac h oņ dinan sêteņ Yisu tidim daêsam, bu êņkiņ ņac sêsip suņ baliņ sac naņ sêsam bu Abis,* naņ sêndi dom.

³² Têt tēm dinan bôc toņ atu seņ gêt sêmbo lôc ņapu yêc gameņ dinan, ma ņalau dau sêteņ Yisu bu êņkiņ ņac sêsôc bôc dinan si ņalôm, ma Yisu gôlôc.

³³ Goc ņalau sac sêhu ņgac dinan siņ ma sêsôc bôc si ņalôm si. Ma bôc hoņ sênti sêsip salic sac ma sêsip bugictoņ ņalôm si, ma bu kô ņac sêmbac ndu.

³⁴ Têt ndoc lau sêyob bôc-ņga sêlic gêt dau, naņ sêlhô si, ma sic miņ pi gêt dau têt lau naņ sêmbo malac atu ti gameņ ņamakê-ņga.

³⁵ Ma lau hoņ sêsa si bu sêlic gêt naņ Yisu kôm. Têt tēm sêhôt asê iņ, naņ sêlic ņgac naņ iņ soc ņalau sac su yêc iņ, naņ ndôc Yisu gahi-ņga. Sêlic bu iņ ndê gauc ņawa sa, ma iņ sôt ņakwê sa tiyham, dec sêtôc dandi.

---

* **8:31** Suņ baliņ sac (Abis) - alic Rev 9:1.

³⁶ Lau nanj sêlic gêñ dau, nanj sic miñ têtj ñac pi ñalêñ nanj Yisu kôm ñgac ti ñalau sac ñayham sa.

³⁷ Ma lau Gerasa-nga honj sêndac Yisu bu hu ñac siñ, bu ñac sêtöc dau atu. Goc Yisu pi wanj ma bu lhö ndi.

³⁸ Ma ñgac nanj ñalau sac sêhu inj siñ, nanj tetj Yisu ñanğa bu whinj inj ndi, magoc Yisu kêtinj inj sa gi ma sôm,

³⁹ “Am mbu têtj am nem andu ndi, ma ndic miñ gêñ honj nanj Anötö kôm têtj am.” Goc ñgac dau kölhö gi, ma gic miñ têtj lau honj nanj sêmbo malac atu dinañ, pi gêñ atu nanj Yisu kôm têtj inj.

*Yisu kôm awhê lu ñayham sa
(Mat 9:18-26; Mak 5:21-43)*

⁴⁰ Lau daêsam sêhônj Yisu sêmbo gameñ Galili-nga, ma têtj têtj inj mbu akêñ bugictonj ñadañga meñ, nanj sêkôc inj sa ti atac ñayham.

⁴¹ Ma ñgac bata danj, nanj yob lôm wê-nga yêc gameñ dinañ, nanj meñ hóc asê Yisu. Inj ndê ñaê Jairas, ma inj hu dau sip nom yêc Yisu añgô-nga, ma tetj inj ñanğa bu têtj inj ndê andu ndi, ma nem inj ndê atuwê sa.

⁴² Bu inj ndê atuwê tigenj, nanj ndê yala gitôm 12, nanj gêmbac atu e kêtinj bu mbac ndu. Bocdinañ Yisu whinj inj gi.

Inj kêsêlêñ mbo señ, ma lau tonj atu sêñgihi inj ahuc.

⁴³ Lau tonj dinañ si danj inj awhê nanj gêm dac ñapanj tôm yala 12 su, magoc ñamalac danj gitôm bu nem inj sa dom.

44 A whê dau meŋ kêsêlêŋ mbo Yisu ŋambu-ŋga, ma kêmasec iŋ ndê ŋakwê sip ŋadali. Ma ŋagahô iŋ ndê dac sa tiyham dom.

45 Têŋ dinaŋ Yisu ndac, “Asa kêmasec aô?” Lau daŋ sêsôm dau asê dom, ma Pita sôm, “Aneŋ ŋadau, lau toŋ dindéc sêwhiŋ yac sêkôm am si.”

46 Magoc Yisu sôm, “Ŋamalac daŋ kêmasec aô, bu aô kayalê bu aneŋ ŋaclai ŋatô sa gi.”

47 Awhê dinaŋ kêyalê bu iŋ gitôm dom bu siŋ dau, dec tigasuc Yisu. Iŋ kêtitec, ma hu dau sip nom gi. Ma yêc lau hoŋ aŋgô-ŋga, iŋ whê sa bu iŋ kêmasec Yisu tu bu ŋayham sa-ŋga, ma bu têtŋ ndoc iŋ kêmasec iŋ, naŋ ŋagahô iŋ ŋayham sa.

48 Ma Yisu sôm têtŋ iŋ, “O aneŋ bawhê, am nem kêŋ whiŋ aô dec kôm am ŋayham sa. Am lhô ti atac malô ndi.”

49 Yisu sôm yom dinaŋ mbo, ma ŋgac daŋ meŋ akêŋ Jairas ndê andu, ma sôm têtŋ Jairas, “Am atômwê mbac ndu su, dec kêŋ ŋawapac têtŋ Kêdôhônwaga dau dom.”

50 Yisu ŋgô yom dinaŋ, magoc iŋ sôm têtŋ Jairas, “Töc daôm dom. Kêŋ whiŋ, ma iŋ oc ŋayham sa.”

51-53 Têtŋ ndoc sêhóc asê Jairas ndê andu, naŋ sêlic lau daêsam sêhu daŋgibo asê ma sêtaŋ sêmbo. Goc Yisu sôm, “Mac ataŋ dom! Iŋ mbac ndu dom, iŋ yêc bêc yêc.” Magoc ŋac sêmbwac iŋ, bu sêŋyalê bu bawhê dau mbac ndu su. Tigeŋ Yisu kalhac lau hoŋ ahuc sêmbo awê, ma kôc Pita, Jems ma Jon, ma bawhê dau damba lu dinda, sêwhiŋ iŋ ma sêsôc andu si.

⁵⁴ Ma inj kêm bawhê dau sip amba ma sôm, “Aneñ bawhê, tisa!”

⁵⁵ Goc bawhê dau tali sa tiyham, ma ñagahô inj tisa kalhac. Ma Yisu sôm bu sêkêñ gêñ danen-nga têt inj.

⁵⁶ Inj damba lu dinda sêhêdaê, magoc Yisu gic yao bu sêndic minj pi gêñ nanj inj kôm, nanj dom.

9

*Yisu kêkinj ñgacsêñomi 12 sêsa si
(Mat 10:7-11; Mak 6:7-11)*

¹ Yisu kêgalêm ñgacsêñomi 12 sa sêpitigenj, ma kêtñ ñaclai ti licwalô têtñ ñac gitôm bu sêsoc ñalau sac su, ma sêkôm lau gêmbac ñayham sa.

² Ma inj kêkinj ñac bu sêsa sêndi ma sênem mêtê pi Anötö ndê gôlinj, ma bu sênem lau gêmbac sa.

³ Inj sôm têtñ ñac, “Anjêlêñ amam sawa andi, akôc tôc dom, ma akôc talhi, me bolom, me mone, me ñakwê aô daôm-nga dom.

⁴ Têtñ têt mac asôc malac dañ ma lau sêkôc mac sa asôc ñac si andu, nanj ambo whinj ñac e mac ahu malac dau sinj.

⁵ Ma lau malac dañ-nga bu sêkôc mac sa dom, nanj atonj kop su yêc gahim têtñ ndoc mac ahu ñac sinj, bu atôc ñac si giso asê.”

⁶ Ñgacsêñomi sêñgô yom dinan, goc sêsa si. Ñac sêñsêlêñ sêlom-sêlom malac ma sêhoc ñawaê ñayham asê, ma sêkôm lau ñayham sa yêc gamenj honj.

*Herod ndac bata Yisu
(Mat 14:1-2; Mak 6:14-16)*

⁷ Têñ ndoc dinañ gôliñwaga Galili-nga Herod ngô yom pi gêñ hoñ nañ Yisu kôm. Ma inñ gauc gêm yom daêsam, bu lau ñatô sêsôm bu Yisu inñ Jon, Ngac Kêku Lau-nga nañ tisa akêñ lau batê-nga.

⁸ Ma lau ñatô sêsôm bu inñ propet akwa Elaija nañ meñ hoc dau asê, ma ñatô sêsôm bu inñ propet ñamata-nga si danñ, nañ tisa akêñ lau batê-nga.

⁹ Tigeñ Herod sôm, “Aô gac atu, dec sêtim Jon ndê kachu kic su. Asa dec lau sic miñ pi inñ?” Ma inñ tac whiñ bu lic Yisu.

Yisu gôlôm lau 5,000

(Mat 14:13-21; Mak 6:32-44; Jon 6:1-15)

¹⁰ Têñ têm aposel 12 sêmbu sêmeñ, nañ sic miñ têtñ Yisu pi gêñ hoñ nañ sêkôm. Ma tiñambu inñ kôc ñac sa sêwhiñ inñ, ma ñac tawasê sêtêtñ malac Betsaida si.

¹¹ Magoc lau daêsam sêngô ñawaê ma sêtêtñ Yisu si. Ma inñ kôc ñac sa, ma sôm y om têtñ ñac pi Anötö ndê gôliñ, ma kôm ñac si lau gêmbac ñayham sa.

¹² Sêmbo e kêpiñ bu ac ndi sip, goc ngacsêñomi 12 sêtêtñ inñ si ma sêsôm, “Gameñ dindéc yac dambo, nañ gameñ sawa. Bocdinañ êmkiñ lau toñ dindéc sêlhö sêtêtñ malac ti gameñ ñamakê-nga sêndi, bu sêñsalé gêñ sêneñ-nga ma gameñ sêyêc bêc-nga.”

¹³ Magoc Yisu sôm, “Mac akêñ gêñ têtñ ñac sêneñ.” Ma ñac sêo yom ma sêsôm, “Yac mba gêñ danêñ-nga daêsam dom. Bolom limdanñ ma

i lu sêndöc. Bocke? Yac andi anemlhi gêñ bu lau honj sêneñ, a?”

¹⁴ Nac sêsôm yom dinañ nahu bu lau tonj dinañ si launğac ñanamba gitôm 5,000. Magoc Yisu sôm têtñ inj ndê ñgac-sêñomi, “Akêñ lau sêndöc sic titoñ-titoñ tôm 50.”

¹⁵ Goc ñac sêkôm gitôm inj sôm, ma lau honj sêndöc sic.

¹⁶ Ma Yisu kôc bolom limdanj ma i lu sa, tatac undambê, ma gêm danje, goc pô kôc-kôc, ma kêñ têtñ ñgacsêñomi bu sêndic sam têtñ lau.

¹⁷ Lau honj señ gêñ e hóc ñac dôñ, ma tiñambu ñgacsêñomi sic gêñ ñadêlê sa sip gatop 12 e meñhu.

*Pita sôm Yisu nahu asê
(Mat 16:13-20; Mak 8:27-30)*

¹⁸ Têtñ ndoc danj Yisu ti inj ndê ñgacsêñomi sêmbo tawasê, ma inj tenj mbec mbo. Pacndê, goc inj ndac ñac, “Lau sêsôm bu aö asa?”

¹⁹ Ma sêsôm, “Lau ñatô sêsôm bu am Jon, Nğac Kêku Lau-ñga, ma ñatô sêsôm bu am Elaija, ma ñatô sêsôm bu am propet ñamata-ñga si danj, nanj tisa akêñ lau batê-ñga.”

²⁰ Goc Yisu ndac ñac, “Ma mac daôm, mac asôm bu aö asa?” Ma Pita sôm, “Am Mesaya, nanj Anötö gic bata bu êñkiñ meñ.”

²¹ Yisu ñğô yom dau ma gic yao ñac bu sêsôm asê têtñ lau danj dom e tiñambu.

²² Inj sôm, “Ñamalac ndê Atu gic waê bu hóc ñawapac daêsam. Lau bata ti †dabuñsiga atu-tu ma lau nanj sêndôhônj yomsu oc sêtec inj ma lau

oc sêndic inj ndu. Magoc têtj bêc titö-nga Anötö oc unj inj sa tiyham.”

*Lau nanj sênkuc Yisu oc sêhóc ñawapac
(Mat 16:24-28; Mak 8:34-9:1)*

²³ Ma inj sôm têtj ñac honj, “Asa nanj tac whinj bu ênkuc aö nanj êngwiniñ dau, ma tòm bêc honj hóc ndê a gicso dau sa, ma ênkuc aö.

²⁴ Bu asa nanj tac whinj bu sap gêtj nom-nga dôñ ñapanj tu mbo tali-nga, nanj oc ñinga. Magoc asa nanj bu hu gêtj nom-nga sinj tu ênkuc aö-nga, nanj oc ñinga dom.

²⁵ Ñamalac danj bu po gêtj nom-nga honj sa, magoc inj dau gatu bu ñinga, dec gêtj nom-nga honj dinañ oc tòm dom bu nem inj sa.

²⁶ Asa nanj bu maya tu aö ti aneñ yom-nga, nanj Ñamalac ndê Atu oc maya tu inj-nga, têtj ndoc inj mbu meñ ti inj dau ndê ñawasi, ma Damba ndê ñawasi ma añela dabunj si ñawasi whinj.

²⁷ M a aö wasôm bu yomandô, lau ñatô kwahic dec sêmbo, nanj oc gacgeñ sêmbo tali e sêlic Anötö ndê gôlinj meñ sa tiawê.”

*Pita, Jems ma Jon sêlic Yisu ndê ñawasi
(Mat 17:1-13; Mak 9:2-10)*

²⁸ Yisu sôm yom dinañ su, ma bêc ñatô gitôm 8 meñ gi su. Ma Yisu bu teñ mbec, dec kôc Pita, Jon ma Jems sêwhinj inj ma sêpi lôc danj si.

²⁹ Ma têtj têtj Yisu teñ mbec mbo, nanj inj ndê añgô andô kainj danj sa, ma inj ndê ñakwê ñawasi sêp sambuc.

³⁰⁻³¹ Ma ñgac lu sêhóc asê ti ñawasi atu, nanj Moses lu Elaija, ma injlu sem yomgalôm sêwhinj Yisu. Sêsôm yom pi gêtj nanj oc hóc asê Yisu yêc

malac Jerusalem têtj ndoc meñ sa bu inñ hu nom dindéc siñ.

³² Têtj ndoc dinañ, Pita ma ñgac lu nañ sêwhiñ inñ, nañ kwapac ma bêc yô ñac, tigenñ ñac tali sa ma sêlic Yisu ndê ñawasi ti ñgac lu nañ sêlhac sêwhiñ inñ.

³³ Têtj têtj Moses lu Elaija bu sêhu Yisu siñ, nañ Pita sôm têtj inñ, “Ñadau, ñayham kêlêc bu yac dambo dec. Yac oc akwê bac tö, am nem dañ, Moses ndê dañ, ma Elaija ndê bac dañ.” Inñ sôm yom dinañ, magoc inñ ndê gauc sa dom.

³⁴ Inñ sôm yom dinañ mbo, ma dao dañ meñ ma kôm ñac ahuc e ñgacsêñomi tö dinañ sêtöc dau atu.

³⁵ Ma awha dañ sa yêc dao ñalôm, nañ sôm, “Aö neñ atungac dau dindéc, nañ aö kayaliñ sa. Anğô inñ ndê yom mañ!”

³⁶ Sêngô su goc sêlic Yisu tawasê mbo. Tiñambu ñac sem yom dau ahuc yêc dau-ñga, ma têtj ndoc dinañ sêsôm yom asê pi gêtj nañ sêlic, nañ dom.

*Yisu soc ñalau sac su yêc balê dañ
(Mat 17:14-21; Mak 9:14-29)*

³⁷ Têtj galañsê ñac sêsip akêtj lôc dau sêmeñ, ma lau toñ atu sêkac sa sêtêtj Yisu si.

³⁸ Ñac si dañ ta yom bocdec bu, “Kêdôhônwaga, aö gakôc aneñ atungac tigenñ dindéc meñ, ma wateñ am bu nem inñ sa.

³⁹ Ñalau sac dañ mbo inñ ñalôm, ma têtj daêsam kôc inñ dôn, m a kêmwanañ inñ ñañga e inñ mbwêc atu, ma whapwic sa. Ñalau sac dau bu kôm inñ tisac, ma tec bu hu inñ siñ.

40 Aö gatenj am nem ngac-sêñomi bu sêsoc ñalau dau su, magoc ñac sêtôm dom.”

41 Goc Yisu sôm, “O mac lau sac. Mac nem akêñ whinj mbasi! Aö gambo gawhinj mac ñasawa hic baliñ su, ma bocke mac atôm dom bu akôm gêñ danj? Aö oc wambo wawhinj mac tu wanem mac sa ñapanj-ñga dom!” Ma Yisu sôm têtñ balê dau ñadamba, “Kôc nem balê sa mwenj.”

42 Têtñ têtñ balê dau kêsêlêñ meñ, nanj ñalau sac kôc inj dôñ ma kêmwananj inj. Tigenj Yisu hec yom ñalau sac, ma kôm balê dau ñayham sa, ma kêtñ inj mbu têtñ inj damba gi.

43 Ñalêñ dinanj Yisu tôc Anötö ndê ñaclai ti ñawasi atu asê, dec kôm lau honj sêhêdaê.

Yisu sôm tiyham bu inj oc mbac ndu ma tisa tiyham

(Mat 17:22-23; Mak 9:30-32)

Lau honj sêlhac ti sêhêdaê tu gêñ honj nanj Yisu kôm-ñga, ma inj sôm têtñ inj ndê ngacsêñomi,

44 “Anjô anej yom dindec ñapep! Tinjambu oc sêkêñ Ñamalac ndê Atu sip lau ñatô amba.”

45 Magoc ñac sêñyalê yom dau ñahu dom. Yom dau ñahu yêc sinj dau têtñ ñac, ma sêtöc bu sêndac Yisu bu whê sa têtñ ñac.

Asa ti ngac ñamata-ñga

(Mat 18:1-5; Mak 9:33-37)

46 Tinjambu Yisu ndê ngac-sêñomi sêseneñ dau pi ñac si asa inj ngac ñamata-ñga.

47 Yisu kêtñyalê ñac si gauc, goc kôc balê saunj danj ma kêtñ inj kalhac kêtñinj inj,

48 ma sôm têtñ ñac, “Asa nanj kôc balê saunj danj tôm inj dindec sa tu anej ñaê-ñga, nanj kôc aö sa,

ma asa nanj kôc aö sa, nanj kôc inj nanj kêkinj aö gamenj, nanj sa. Mac nem asa nanj kêgwiniñ dau ma ti mac nem ngac akinj, nanj ti ngac ñamata-nga yêc Anötö anjô-nga.”

Lau nanj sêkôm gwelenj tu Yisu-nga, nanj sêwhê dau kôc dom
(Mak 9:38-41)

⁴⁹ Ma Jon sôm, “Ñadau, yac alic ngac danj kôm gwelenj ma soc ñalau sac su yêc lau ña am nem ñaê. Inj kêkuc am whinj yac dom, ma boc-dinanj yac ac yao inj bu kôm gwelenj dau dom.”

⁵⁰ Tigenj Yisu sôm, “A lhac inj ahuc dom, bu asa nanj kêñ kisa mac dom, nanj mac nem danj.”

Lau gameñ Samaria-nga sêkôc Yisu sa dom

⁵¹ Ndoc meñ kêpiñ bu Yisu mbu pi undambê ndi, dec inj kêmasañ dau bu pi malac Jerusalem ndi.

⁵² Inj kêkinj lau aheñ-nga sêmunj inj, sêsôc lau †Samaria-nga si malac danj si, bu sêmasañ gameñ tu inj mbo-nga.

⁵³ Magoc lau Samaria-nga sênyalê bu inj kêsêlêñ hêganônj malac Jerusalem, ma tu dinanj-nga dec sêkôc inj sa dom.

⁵⁴ Jems lu Jon sêlic gêñ dau, goc sêndac Yisu, “Pômdau, am bu sôm, dec yac oc anjalêm ya sip akêñ undambê meñ, ma señ ñac su.”

⁵⁵ Tigenj Yisu kac dau kwi, ma sôm injlu.

⁵⁶ Ma ñac honj sêlom malac danj si.

Lêñ tanjuc Yisu-nga
(Mat 8:18-22)

57 Yisu ti ndê ngacsêḅomi sêḅsêlêḅ sêḅbo sen ma ngac daḅ sôm têḅ Yisu, “Aö bu waḅkuc am, wawhiḅ am watêḅ gameḅ bocke naḅ am oc ndi.”

58 Ma Yisu ô iḅ ndê yom ma sôm, “Giam pôm si hocsuḅ yêc, ma mbac lôlôc-ḅga si ḅaic yêc, tigeḅ ḅamalac ndê Atu ndê mala yêc bêc-ḅga mba.”

59 Ma iḅ sôm têḅ ngac daḅ, “Mweḅ êḅkuc aö!” Magoc ngac dau sôm, “Pômdu, gêḅ ḅamata-ḅga aö wandi wambo wawhiḅ aneḅ lau e aḅsuhuḅ damaḅ su naḅ, ma tiḅambu wambu wameḅ waḅkuc am.”

60 Ma Yisu sôm têḅ iḅ, “Mba! Am êḅkuc aö naḅ gêḅ ḅamata-ḅga. Tec lau batê sêḅsuhuḅ lau batê. Tigeḅ am ndi, ma hoc yom asê têḅ lau pi Anötö ndê gôliḅ.”

61 Ma ngac daḅ tiyham sôm, “Pômdu, aö bu waḅkuc am, tigeḅ gêḅ ḅamata-ḅga wambu watêḅ aneḅ andu, ma wakam aneḅ lau.”

62 Ma Yisu ô iḅ ndê yom ma sôm, “Asa naḅ gic hu gwelen daḅ, tigeḅ kac dau kwi ma hêgo gêḅ naḅ iḅ hu siḅ su, naḅ gitôm dom bu nem gwelen mbo Anötö ndê gôliḅ ḅapu.”

10

Yisu kêḅiḅ sêḅomi 72 sêsa si

¹ Tiḅambu Pômdu kêyaliḅ sêḅomi 72 tiyham sa, bu êḅkiḅ ḅac lu-lu sêsa sêḅdi sêḅmuḅ iḅ, sêtêḅ gameḅ ti malac hoḅ naḅ iḅ atac whiḅ bu ndic kêsi.

² Ma iḅ sôm têḅ ḅac, “Gêḅ ḅandô daêsam yêc ôḅ, magoc lau sêḅdic gêḅ ḅandô sa-ḅga daêsam dom. Bocdinaḅ ateḅ mbec têḅ ôḅ ḅadau bu

êṅkiṅ lau gwelen-ṅga sêsôc iṅ ndê ôm sêndi, ma sêndic gêṅ ṅandô sa.

³ Kwahic dec aö bu waṅkiṅ mac asa andi! Magoc ayob daôm ṅapep, bu aö kakiṅ mac bu asa andi atôm domba ṅatu, naṅ sêtêṅ giam pôm si gamenṅ sêndi.

⁴ Akôc talhi, me dalu, me atapa dom, ma aṅsêlêṅ ṅagahô andi. Ahê mwalêc lau yêc seṅ dom.

⁵ Têṅ ndoc mac bu asôc andu danṅ, naṅ asôm bu, ‘Yom malô têṅ lau andu dindéc-ṅga.’

⁶ Andu ṅadau bu ṅgac yom malô-ṅga dom, dec mac nem mbec yom malô-ṅga oc gacgeṅ yêc mac-ṅga. Ma andu ṅadau bu ṅgac yom malô-ṅga, dec iṅ oc kôc mbec yom malô-ṅga dinanṅ sa.

⁷ Ambo andu dinanṅ, ma alom-alom andu dom. Aneṅ ti anôm gêṅ bocke naṅ sêkêṅ têṅ mac, naṅ ti mac nem ṅaôli gwelen-ṅga. Mêtê solop bu lau g welen-ṅga sêkôc ṅaôli gwelen-ṅga.

⁸ “Têṅ têm mac asôc malac danṅ, ma lau sêkôc mac sa, naṅ aneṅ gêṅ danenṅ-ṅga naṅ sêkêṅ têṅ mac.

⁹ Akôm ṅac si lau gêmbac ṅayham sa, ma asôm têṅ ṅac, ‘Anötö ndê gôliṅ meṅ kêpiṅ.’

¹⁰ Tigeṅ mac bu asôc malac danṅ, ma sêkôc mac sa dom, naṅ goc alhac malac lôm ma asôm,

¹¹ ‘Yac atonṅ kop mac nem malac-ṅga su yêc yac mba gahiṅ. Yac akêṅ kop dindéc mbu têṅ mac bu atôc nem mêtê sac asê. Tigeṅ aṅyalê bu Anötö ndê gôliṅ meṅ kêpiṅ.’

¹² Yomandô aö wasôm têṅ mac bu têṅ bêc Anötö êmatôc lau-ṅga, naṅ lau malac dinanṅ-ṅga

oc sêtap ñagêyô sac andô sa, hôc gêlêc ñagêyô nañ Anötö oc kênj têñ lau sac malac Sodom-ñga.”

*Yisu sôm yom pi lau nañ sem dau kwi dom
(Mat 11:20-24)*

¹³ Yisu gic têku yom ma sôm, “Oyaê mac lau malac Korasin ma Betsaida-ñga. Mac oc atap Anötö ndê atac ñandê sa. †Lau apa nañ sêndöc malac Taya ma Saidon, bu sêlic gênj dalô nañ aö gakôm yêc mac añôm-ñga, dec oc tôm sênem dau kwi wandêc su, ma sêndöc ti sêtañ si sac.

¹⁴ Tigenj mac akôm dom, dec wasôm têñ mac bu têñ ndoc Anötö êmatôc lau-ñga, nañ inj oc kênj ñagêyô sac sambuc têñ mac, hôc gêlêc ñagêyô nañ inj oc kênj têñ lau Taya ti Saidon-ñga, nañ su.

¹⁵ “Ma mac lau Kapenaom-ñga, mac gauc gêm bu mboe Anötö oc kôc mac sa andöc undambê, a? Mba! Inj oc êmasuc mac su asip lambwam andi!”

¹⁶ Ma Yisu sôm têñ sêñomi 72 bu, “Asa nañ kôc mac nem yom sa, nañ gitôm inj kôc aneñ yom sa. Ma asa nañ tec mac, nañ gitôm inj tec aö bocdinañ. Ma asa nañ tec aö, nañ tec Damañ nañ kêkinj aö gameñ.” Yisu sôm yom dinañ su, goc kêkinj sêñomi 72 sêsa si.

Sêñomi 72 sêmbu sêmeñ

¹⁷ Tinjambu sêñomi 72 dinañ sêmbu sêmeñ ti atac ñayham, ma sêsôm, “Pômdau, têñ ndoc yac asôm am nem ñaê asê, nañ gênj honj sêsôc yac mba yom ñapu, ma ñalau sac sêwhinj.”

¹⁸ Ma Yisu sôm, “Aö kayalê bu gênj nañ mac akôm, nañ ku Sadañ ndê ñaclai dulu, e tôm inj

peñ akêñ undambê ñagahô ñambwa, tôm sickac hep tigenj.

¹⁹ Aö gakêñ ñaclai têñ mac su, tôm bu akwê mboc ti gapiñgap dôñ, ma bu ahôc gêlêc mac nem ñacyo Sadañ ndê ñaclai hoñ su. Gêñ dañ oc kôm mac atisac dom.

²⁰ Kwahic dec mac atac ñayham bu ñalau sac sêsôc mac nem yom ñapu. Tigenj atac ñayham atu, bu Anötö to mac nem ñaê sa yêc undambê.”

²¹ Têñ ndoc dinañ Ñalau Dabuñ gêm Yisu ahuc, ma inj tac ñayham atu, ma sôm, “O Damañ, undambê ti nom ñadau. Aö wampiñ am bu am tôc nem yom ña-ñandô asê têñ lau nañ sêñgwiniñ dau, ma siñ kwi têñ lau nañ gauc gêm bu ñac lau tigauc ma sêñyalê gêñ hoñ. Aêc, Damañ, am kôm bocdinañ kêkuc am daôm nem atac whiñ.

²² “Damañ kêñ gêñ hoñ sip aö amañ. Lau dañ sêñyalê Atu dom, Damba tawasê kêyalê inj. Ma lau dañ sêñyalê Damba dom, tigenj inj ndê Atu kêyalê inj, ma lau nañ Atu dau atac whiñ bu tôc inj asê têñ ñac, nañ sêñyalê Damba.”

²³ Ma inj kac dau kwi ma sôm têñ inj ndê ñgacsêñomi tawasê, “Atac ñayham tu mac alic gêñ hoñ dindéc-ñga.

²⁴ Aö wasôm têñ mac bu propet ti kiñ daêsam atac whiñ bu sêlic gêñ nañ mac alic su, magoc sêlic dom. Ma ñac atac whiñ bu sêñgô yom nañ mac añgô su, magoc sêñgô dom.”

*Yom gôlinj pi lau menpañ yac-ñga
(Mat 22:34-40; Mak 12:28-31)*

25 Têñ ndoc dan gwalam akwa yomsu-nga dan tisa bu êñsahê Yisu. Ma in ndac Yisu bocdec bu, “Kêdôhônwaga, aô wakôm sake, dec Anötö oc kôc aô sa wambo tanli napan yêc undambê?”

26 Ma Yisu sôm, “Am kêyalê yomsu hon nan Anötö kêñ têtñ Moses. Ma yomsu dau sôm bu am kôm sake?”

27 Goc ngac dau sôm, “Yomsu dan sôm bu, *‘Atac whiñ Pômdau, am nem Anötö, ti am nem ñalôm sambuc, ti gatôm sambuc, ti licwalô sambuc ma ti am nem gauc sambuc.’* Ma yomsu dan tiyham sôm bu, *‘Atac whiñ lau menpan am, tôm am tac whiñ am daôm.’* ”

28 Ma Yisu sôm, “Am sôm solop. Kôm bocdinañ, dec am oc ndöc tamli napan.”

29 Magoc ngac dau gauc gêm bu tôc asê bu in ngac gitên, dec ndac Yisu, “Ma lau asa sêti anen lau menpan aô-nga?”

30 Yisu ô in ndê yom ña yom gôlin dan bocdec bu, “Ngac Israel-nga dan kêsêlên mbo señ akên Jerusalem ma bu sip têtñ malac Jeriko ndi, ma lau kañ sêkôc in dôñ. Ñac sêkôc in ndê ñakwê su, sic in tisac e kêpin bu mbac ndu, goc sêhu in sin yêc ma sêlhö si.

31 Tinambu dabunsiğa Israel-nga dan kêsêlên mbo señ tigen dinañ meñ, ma têtñ ndoc in gêlic ngac dau, nan kêlêc in ma kölhö gi.

32 Malô goc ngac Israel-nga dan akên †Liwai ndê ton meñ hóc asê, gêlic ngac dau, ma kêlêc in ma kêsêlên gi.

33 Tinambu ngac Samaria-nga dan kêsêlên mbo señ dinañ, meñ hóc asê, goc gêlic ngac dau ma tawalô in.

³⁴ Inj têtj inj gi, kêgwasiñ inj ndê gamboc ña olib ñakwi ti wain, goc kêpañ. Ma inj kêñ inj ndöc inj ndê donki ñahô, kôc inj sa gi sôc andu ñaclen-ñga dan, ma yob inj.

³⁵ Galansê bêbêc inj kêñ mone denarii lu têtj andu ñadau, ma sôm, ‘Nem yaom ñgac dindec. Ma mone dindec bu nditôm dom, goc wakêtj mone ñatô tiyham têtj ndoc aö wambu wameñ.’ ”

³⁶ Ma Yisu ndac, “Am gauc gêm bocke? Lau tö dinañ si asa inj ñgac nañ sip lau kañ si amba, nañ ndê ñgac meñpañ inj-ñga?”

³⁷ Goc ñgac yomsu-ñga sôm, “Ñgac dê, nañ tawalô inj.” Ma Yisu sôm, “Am ndi ma kôm bocdinañ. Tamwalô lau hoñ ma nem ñac sa.”

Mata lu Maria

³⁸ Yisu ti ndê ñgacsêñomi sêñsêlêtj si e sêhóc asê malac dan. Ma awhê dan, nañ ndê ñaê Mata, kêgalêm Yisu bu neñ gêtj yêc inj ndê andu.

³⁹ Têtj ndoc Yisu sôc gi ndöc, nañ Mata ndê asiwê Maria ndöc sic kêpiñ Pômdau gahi-ñga, bu ñgô inj ndê yom.

⁴⁰ Tigen Mata kôm gwelenj atu tu ndê gêtj-ñga. Inj têtj Yisu meñ ma ndac, “Pômdau, aö tañwasêñ gakôm gwelenj gambo! Aö asinjwê lec gêm aö sa dom, ma am gêlic ñayham, me? Sôm bu inj nem aö sa.”

⁴¹ Magoc Yisu ô inj ndê yom ma sôm, “Mata, Mata, am hêgo daôm tu gêtj daêsam-ñga.

⁴² Magoc lau hoñ sêpônda gêtj atu tigenj. Maria tac whinj gêtj ñayham dau, ma lau danj oc sêtôm dom bu sêkôc su yêc inj.”

11

Yom pi lêṅ dateṅ mbec-ṅga (Mat 6:9-13; 7:7-11)

¹ Têṅ béc daṅ Yisu teṅ mbec mbo gameṅ daṅ. In teṅ mbec pacndê, ma in ndê ṅgac-sêṅom daṅ sôm têṅ in, “Pômdau, tôm Jon kédôhôn in ndê sêṅomi, dec êmdôhôn yac bu atēṅ mbec.”

² Ma Yisu sôm, “Têṅ ndoc mac bu atēṅ mbec, naṅ atēṅ bocdec bu:

Damaṅ, am nem ṅaê lau sênem dabuṅ maṅ.
Mweṅ ti lau hoṅ si Pômdau.

³ Tôm béc hoṅ kêṅ yac mba gö têṅ yac.

⁴ Suc yac mba sac kwi, bu lau hoṅ naṅ sêkôm sac têṅ yac, naṅ asuc si sac ṅatôp kwi bocdinaṅ.

Ma yob yac bu lêtôm tap yac sa dom.”

⁵⁻⁶ Ma in gic tēku yom ma sôm, “Akôc gauc pi mac daôm nem lêṅ naṅ atēṅ gēṅ têṅ nem dawami. Mboe am nem ṅacleṅ seṅ baliṅ-ṅga daṅ meṅ hóc asê têṅ ôbwêc, ma am pônḍa gēṅ daneṅ-ṅga bu kêṅ têṅ in. Ma têṅ timaniṅhu am bu têṅ am nem dawam daṅ ndi, ma sôm têṅ in, ‘Oê dawaṅ, kêṅ gö ṅatô têṅ aö bu wakêṅ têṅ aö neṅ silip naṅ kwahic dec meṅ hóc asê.’

⁷ Am gauc gêm bocke? Am dawam dinaṅ oc ô nem yom yêc andu ṅalôm ma sôm, ‘Kêṅ ṅawapac têṅ aö dom! Aö gac gatam ahuc su, ma aneṅ balêkoc sêyêc béc su. Gitôm dom bu watisa ma wakêṅ gēṅ daṅ têṅ am!’ In oc sôm bocdinaṅ, a?

⁸ Aö wasôm têṅ am, bu am nem dawam oc tisa ma kêṅ gēṅ têṅ am, magoc in oc kêṅ tu am

dawam in-nga dom. In oc kên gên tên am tòm am ndac, nahu bu am ponda daôm ma mayam pac tu ndac in-nga.

⁹ “Bocdinañ aô wasôm tên mac. Ateñ gên tên Anötö, dec oc akôc ñandô, añsalê in ti ndê lên, ma oc atap sa, ma amati gatam, dec oc léc su tên mac.

¹⁰ Bu Anötö kên gên tên lau hoñ nañ sêndac in, ma lau hoñ nañ sênñsalê in ti ndê lên, nañ oc sêtap sa, ma ñac nañ sêmati gatam, nañ oc léc su tên ñac.

¹¹ “Damba dañ, bu atuñgac teñ i, dec oc kên mboc wêm dañ tên in dom.

¹² Ma atuñgac bu ndac mbac ñ agulu, goc damba oc kên gapiñgap tên in dom.

¹³ Mac lau sac, tigen atoc nem balêkoc sa ña gên ñayham-ñayham. Magoc Damam nañ mbo undambê in gitên eñ, ma oc kên Ñalau Dabuñ tên lau nañ sêteñ in.”

Yisu ndê ñaclai nahu

(Mat 12:22-32; Mak 3:23-27)

¹⁴ Têñ ndoc dañ Yisu soc ñalau sac awha mba dañ su yêc ñgac dañ. Têñ têm ñalau sac hu ñgac awha mba dau sin, nañ ñgac dau gic hu sôm yom asê, ma lau toñ atu nañ sêlic, nañ sêhêdaê.

¹⁵⁻¹⁶ Lau ñatô bu sênñsahê Yisu, dec sêndac in bu kôm gên dalô dañ bu têt asê bu in kôt ñaclai yêc Anötö ndê. Ma lau ñatô sêsôm, “Ñalau sac si ñadau †Belsebal kên ñaclai tên Yisu, ma bocdinañ in soc ñalau sac su.”

¹⁷ Yisu kêyalê ñac si gauc, ma sôm, “Lau gameñ dañ bu sêwhê dau kôt, dec ñac si ñacyo

oc sêseŋ ɲac su. Ma gôlôwac daŋ bu sêwhê dau kôc, dec ɲac oc sêlhac ɲaŋga dom, ma ɲac si ɲacyo oc sêku ɲac dulu.

¹⁸ Ma Sadaŋ boc-dinaŋ. In bu kêŋ kisa in ndê ɲalau sac, dec in ndê gôliŋ oc niŋga. Bocke dec mac asôm bu aö gasoc ɲalau sac su ɲa Belsebal ndê ɲaclai.

¹⁹ Mac asôm bu aö gakôc ɲaclai yêc Belsebal, dec gasoc ɲalau sac su. Ma bocke? Mac nem sêŋomi naŋ sem gwelenj sêsoc ɲalau sac-ŋga sêwhiŋ, naŋ mac aŋgôliŋ yom dau pi ɲac whiŋ, a? ɲac oc sêlic mac nem yom bu so ma sêmatôc mac!

²⁰ Aö gasoc ɲalau sac ɲa Anötö ndê ɲaclai, bocdinaŋ anyalê bu Anötö ndê ɲaclai bu nem gôliŋ gêŋ hoŋ, naŋ hóc asê mac su.

²¹ “Sadaŋ in gitôm ɲac ti licwalô atu naŋ kôc in ndê wapa siŋ-ŋga, ma yob in ndê andu. Oc tôm dom bu lau sêŋgaho ɲac kainj dinaŋ ndê gêŋ daŋ.

²² Tigenj ɲac ti licwalô atu naŋ hóc gêlêc in ndê bu ndic siŋ têt in ma ku in dulu, dec in oc kôc in ndê wapa siŋ-ŋga su, ma whê in ndê wapa hoŋ kôc.

²³ “Asa naŋ kalhac whiŋ aö dom, naŋ ti aneŋ ɲacyo. Ma asa naŋ gic lau sa sêtêt in aö sêmenj dom, naŋ soc ɲac su yêc aö.”

*Nalau sac sêŋsalê mala naŋ yêc ɲambwa
(Mat 12:43-45)*

²⁴ “Têt ndoc ɲalau sac daŋ sa yêc ɲamalac daŋ, naŋ gitôm in kêgihi mbo gameŋ sawa ma kêsalê mala êŋwhaŋ dau-ŋga. Tigenj têt ndoc in

tap sa dom, nañ inñ oc sôm têtñ dau, ‘Aö wambu wãndi wasôc andu nañ aö gahu siñ su.’

²⁵ Ma inñ oc mbu ndi, ma tap sa bu ñamalac dau ndê ñalôm yêc ñambwa, gitôm andu sawa nañ sêmasañ ñawasi sa.

²⁶ Dec inñ oc sa ndi, kôc ñalau sac 7 nañ sac sambuc sêhóc gêlêc inñ su, nañ sêmenñ, ma ñac hoñ oc sêsôc andu dinañ sêndi ma sêmbo dinañ. Bocdinañ ñawapac nañ tap ñamalac dau sa, nañ hóc gêlêc ñawapac ñamata-ñga-ñga su.”

²⁷ Yisu sôm yom dinañ, ma awhê dañ yêc lau toñ atu ñalôm ta yom ma sôm, “Am dinam nañ kôc am ma kêñ su am, nañ tap Anötö ndê mwasiñ sa su.”

²⁸ Ma Yisu sôm, “Lau nañ sêñgô Anötö ndê yom ma sêkôc sa ti dañga wambu, nañ oc sêtap Anötö ndê mwasiñ sa hóc gêlêc su.”

Lau sêndac Yisu bu kôm gêñ dalô

(Mat 12:38-42)

²⁹ Lau daêsam nañ sêmbo sêwhiñ Yisu, nañ si toñ kêsôwec ñapañ. Ma inñ sôm, “Lau têm dindec-ñga ñac lau sac. Sêndac gêñ dalô, magoc Anötö oc tôc gêñ dalô tigenñ têtñ ñac, tôm gêñ dalô nañ inñ kôm pi Jona.

³⁰ Anötö kêkinñ Jona têtñ lau Ninewa gitôm gêñ dalô dañ, ma ñalêñ tigenñ gêñ nañ oc hóc asê Ñamalac ndê Atu, nañ oc ti lau têm dindec-ñga si gêñ dalô.

³¹ “Muñ-ñga, Kwin Siba-ñga* kêselêñ señ baliñ, bu ñgô Kin Solomon ndê yom ti gauc atu-

---

* **11:31** Kwahic dec dasam gameñ Siba-ñga bu ‘Arabia.’ Miñ pi Kwin Siba-ñga sêto yêc 1 Kin 10:1-13.

tu. Ma kwahic dec ngac naŋ hóc gêlêc Solomon su mbo dec, tigenj lau têm dindec-nga sêpu inj ndê yom. Tu dinaŋ-nga, kwin dau oc tisa akênj lau batê têtj ndoc Anötö oc êmatôc lau, ma inj oc hoc lau têm dindec-nga si sac asê.

³² Ma ñalêj tigenj, têtj bêc ñambu-nga lau Ninewa oc sêtisa sêwhinj lau têm kwahic dec-nga, ma ñac oc sêhoc lau dindec si sac asê. Nahu bu lau Ninewa sêngô Jona ndê yom ma sem si ñalôm kwi. Ma kwahic dec, ngac naŋ hóc gêlêc Jona su mbo dec, tigenj lau kwahic dec-nga sem dau kwi dom.”

*Ñamalac si tandô gitôm ya ñawê
(Mat 6:22-23)*

³³ “Yac datuj lam asê tu bu dasinj kwi me tanjatôc ña suc ahuc dom. Mba! Dakênj êngalêj lhu, bu lau naŋ sêsôc sêmenj naŋ sêlic ñawê.

³⁴ “Am nem tanôm gitôm ya ñawê naŋ tôc senj têtj am. Bocdinaŋ am nem tanôm bu wê am sa lêtj ñayham, dec am oc gacgenj mbo ñawê ñalôm. Magoc tanôm bu wê am sa lêtj sac-nga, dec am gacgenj mbo ñasec ñalôm.

³⁵ Tu dinaŋ-nga dec yob daôm ñapep bu ñawê naŋ yêc nem ñalôm, naŋ mbac e ñasec sa dom.

³⁶ Ma am bu sap lêtj ñawê-nga dôj ñapaŋ, ma ndic ahê lêtj ñasec-nga, dec ñawê oc nem am nem ñalôm sambuc ahuc, tôm lam daŋ pô am.”

Yisu pu lau Palêsai ti lau yomsu-nga

³⁷ Yisu gic bata yom dinaŋ su, goc Palêsai daŋ kêgalêm inj bu neŋ gêtj whinj inj. Yisu sôc ngac dau ndê andu gi ma ndöc sic ndöc tebo.

³⁸ Ma Palêsai dau hêdaê bu Yisu gêñ gêñ magoc kêngwasin̄ amba mun̄ su dom.

³⁹ Goc Pômdau sôm têt̄ in̄, “Mac lau Palêsai atôm laclhu ti pele nan̄ sêngwasin̄ ñadômbwê-nga ñawasi sa, magoc ñalôm ñadômbwi yêc dôn̄ yêc. Bu mêtê tamgatu gêñ ma mêtê sac hôc mac nem ñalôm ahuc.

⁴⁰ Mac lau gauc mbasi-nga. Anötö nan̄ kêmasan̄ ñamalac ñamlic ti gêñ awê-nga nan̄ kêmasan̄ ñalôm-nga whin̄.

⁴¹ Tamwalô lau ñalôm sawa, ma akên̄ nem ñalôm sambuc tu anem ñac sa-nga, ma bocdinan̄ dec mac nem ñamlic ti ñalôm whin̄ oc ñawasi sa yêc Anötö an̄gô-nga.

⁴² “Oyaê. Mac lau Palêsai awhê nem gêñ ôm-nga saun̄-saun̄ hon̄ kôc ti ton̄ aman̄lu, ma akên̄ ton̄ tigen̄ ti da têt̄ Anötö. Mac akôm gêñ saun̄ dinan̄, tigen̄ mac ahu gêñ atu sin̄. Mac amatôc lau si yom ñapep dom, ma atac whin̄ Anötö su dom. Gêñ saun̄ nan̄ mac akôm, in̄ ñayham, magoc akôm yêc gêñ atu-tu whin̄ bocdinan̄.

⁴³ Oyaê. Mac lau Palêsai atac whin̄ bu andöc lau tiwaê si pôn̄ yêc lôm wê-nga, ma atac whin̄ bu lau sêtoc mac sa atôm lau tiwaê yêc malac lôm.

⁴⁴ Oyaê. Tu mêtê sac nan̄ hôc mac nem ñalôm ahuc, dec mac atôm nom nan̄ sêñsuhun̄ ñgac batê dan̄ yêc ñalôm, ma lau sêñyalê dom ma sêñsêlên̄ sêmbo ñahô.”

⁴⁵ Gwalam akwa yomsu-nga dan̄ ngô Yisu ndê yom dinan̄ ma sôm, “Kêdôhôn̄waga, am sôm yom dinan̄ pi lau Palêsai, ma am pu yac lau yomsu-nga whin̄.”

⁴⁶ Ma Yisu sôm, “Oyaê. Mac lau yomsu-nga akêñ yomsu daêsam têtñ lau nan kên wapac ñac ñandô, tigeñ mac daôm akôm gêtñ dan bu anem ñac sa tu sêhóc ñawapac dinañ-nga dom.

⁴⁷ “Oyaê. Mac amasañ sêhô bu atoc propet akwa-kwa sa, magoc mac daôm apami sic propet dau ndu.

⁴⁸ Bocdinañ mac atôc asê bu mac alic gêtñ nan apami sêkôm, nan bu ñayham.

⁴⁹ Anötö kêyalê gêtñ hon, dec hoc yom asê gwanan pi mac apami bocdec bu, *‘Aö wanñiñ lau propet ma lau aposel sêtêtñ ñac sêndi, magoc ñac oc sêndic propet ñatô ndu, ma sêkôm mêtê sac têtñ ñatô.’*

⁵⁰ Bocdinañ mac lau têtñ dindec-nga oc awêkain ñagêyô awhiñ apami, tu propet hon si dac nan sêkêc siñ-nga, têtñ têtñ ñamata-nga andô e meñ.

⁵¹ Aêc, Abel in ñgac ñamata-nga, ma Sekaria in ñgac ñambu-nga, propet nan ñac sic ndu yêc lôm dabuñ, ma alta nan kalhac lôm dabuñ ñasactô, nan ñalhu. Aêc, aö wasôm têtñ mac, lau têtñ kwahic dec-nga oc sêtap matôc sa pi lau hon dinañ si dac.

⁵² “Oyaê. Lau daêsam takwê mac gwalam akwa yomsu-nga bu awhê Anötö ti ndê lêtñ sa têtñ ñac, magoc mac am ñac sa ñapep dom. Mac atôm lau nan sêyob ki gatam-nga, ma sêtéc bu sêkac sa têtñ lau nan bu sêsôc sêndi. Mac daôm anyalê Anötö ti asôc in ñapu dom, ma mac alhac lau nan bu sêtñyalê in ti sêsôc in ñapu, nan ahuc.”

⁵³ Yisu gic bata yom dinaŋ ma hu andu dau siŋ. Ma lau Palêsai ti lau naŋ sêndôhôn yomsu, naŋ sic hu sêkêŋ kisa iŋ ŋandô. Ŋac sêndac iŋ pi gêŋ daêsam,

⁵⁴ sêŋsahê bu sêtim iŋ bu sôm yom giso, dec oc tôm bu sêmatôc iŋ.

12

Yisu ndê yom ŋatô (Mat 10:26-33)

¹ Têŋ têm dinaŋ lau daêsam andô, tausen ma t ausen, sêkôm mwasac bu sêtigasuc Yisu e sêŋgapiŋ dau sa. Ma Yisu sôm yom têŋ iŋ ndê ŋgacsêŋomi bocdec bu, “Ayob daôm ŋapep bu lau Palêsai si mêtê sac lom mac dom. Ŋac sêsôm yom ŋayham magoc ŋac dau sêkôm ŋandô sa dom. Mêtê dau gitôm yist naŋ tôm bu nem bolom ahuc ŋagahô eŋ.

² Gêŋ hoŋ naŋ lau sem ahuc, ma gêŋ hoŋ naŋ yêc siŋ dau, naŋ oc meŋ sa tiawê.

³ Yom bocke naŋ mac asôm têŋ daôm têŋ ôbwêc, naŋ lau oc sêŋgô têŋ acsalô. Ma yom naŋ mac asôm malô têŋ daôm yêc andu ŋalôm, naŋ oc sêsôm asê yêc malac lôm.

⁴ Aneŋ lau mac aŋgô. Atöc lau naŋ bu sêndic mac ndu-ŋga dom, bu tiŋambu ŋac sêtôm dom bu sêkôm gêŋ daŋ tiyham têŋ mac.

⁵ Tigeŋ aö wasôm têŋ mac bu atöc Anötö, ma asôc iŋ ŋapu. Bu têŋ ndoc mac ambac ndu su, iŋ ndê ŋaclai yêc bu tuc mac asip lambwam andi. Aêc, aö wasôm têŋ mac, atöc iŋ!

⁶ “Akôc gauc pi mbac kecsoc nan lau sêlic bu gêñ nambwa. Tigen Anötö oc êñlhiñ nac si dan sij dom.

⁷ Ma Anötö tac whiñ mac hóc gêlêc mbac saun-saun daêsam su. Yomandô! Anötö kêyalê mac e pi sa, gitôm in sê mac nem kêclauñ hoñ sa timala. Bocdinañ atôc daôm dom.

⁸ “Aô wasôm têt mac bu asa nan sôm asê yêc lau anğô-nga bu in kêt whiñ aô, nan Namalac ndê Atu oc sôm ñamalac dau ndê ñaê asê yêc Anötö ndê añela anğô-nga.

⁹ Tigen asa nan sêc in ndê kêt whiñ aô-nga ahuc yêc lau anğô-nga, nan Namalac ndê Atu oc sêc in ahuc yêc Anötö ndê añela anğô-nga bocdinañ.

¹⁰ Asa nan bu sôm yom sac pi Namalac ndê Atu, tigen tiñambu kac ndê ñalôm kwi, nan Anötö oc suc in ndê sac kwi. Tigen asa nan sôm yom sac sambuc pi Nalau Dabuñ, nan Anötö oc suc in ndê sac kwi dom.

¹¹ “Tiñambu lau oc sêkôc mac dôn tu mac akêt whiñ aô-nga. Nac oc sêwê mac atêt lau bata Israel-nga andi, bu sêmatôc mac yêc nac si lôm wê-nga. Ma nac oc sêkêt mac alhac gôliñwaga ma lau ti ñaclai anğô-nga bocdinañ. Têt ndoc dinañ, ahêgo daôm tu yom asôm ma aô têt nac-nga dom.

¹² Bu Nalau Dabuñ oc êndôhôn mac ma kêt yom têt mac tu asôm-nga têt ndoc dinañ.”

Yom gôliñ pi ñgac ti lêlôm

¹³ Nğac dan yêc lau toñ atu dinañ ñalôm ndac Yisu bocdec bu, “Kêdôhônwaga, sôm têt aô

dôwan bu whê daman ndê wapa lêngsêm kôc ma kêñ ñatô têt aö.”

¹⁴ Magoc Yisu sôm, “Am ñgô su nan. Anötö kêyalin aö sa ti am nem ñgac êmatôc yom-ñga me ñgac whê wapa kôc-ñga dom.”

¹⁵ Goc in sôm têt lau hon, “Ayob daôm ñapep bu tamgatu wapa nom-ñga dom. Bu ñamalac si ñahu sêmbo tali-ñga sip awa ti wapa daêsam nan sic sa-ñga, nan dom.”

¹⁶ Ma in sôm yom gôlin dan têt ñac bocdec bu, “Ñgac ti lêlôm dan mbo, ma gêt nan in sô yêc ndê nom gêm ñandô daêsam andô.

¹⁷ Dec in gauc gêm têt dau, ‘Aö wakôm sake? Aneñ andu wakêt gêt ñandô sôc-ñga oc nditôm dom.’

¹⁸ Bocdinañ dec in sôm, ‘Aö wakôm gêt bocdec. Aö wasen andu akwa-kwa hon su, ma wakwê andu wakuc ñatô nan atu andô. Ma yêc dinañ, aö wandic aneñ gêt ñandô ti wapa hon sa.

¹⁹ Ma aö wasôm têt daun, “Aö gac gêt ñayham daêsam sa, gitôm bu oc wambo yala daêsam. Aö wanwhañ daun, ma waneñ ti wanôm gêt ma watisambuc.”

²⁰ Magoc Anötö sôm têt in, ‘Am ñgac gauc mbasi-ñga! Ôbwêc dec am oc mbwac ndu. Ma wapa nan am gic sa tu daôm-ñga, nan oc ti asa ndê?’ ”

²¹ Goc Yisu sôm, “Lau hon nan sic wapa daêsam sa tu dau-ñga, magoc sêmbo sêtôm lau ñalôm sawa tu sênnyalê Anötö ti ndê mêtê dom-ñga, nan lau gauc mbasi-ñga bocdinañ.”

Dahêgo dauŋ dom
(*Mat 6:25-34*)

²² Ma Yisu sôm têtŋ inŋ ndê ŋgacsêŋomi, “Bocdinaŋ dec aô wasôm têtŋ mac, ahêgo daôm tu gêtŋ aneŋ-ŋga, me tu ŋakwê asôc-ŋga dom.

²³ Bu Anötö kêtŋ mac ambo tamli, ma gêtŋ dinaŋ inŋ gêtŋ atu. Gêtŋ daneŋ-ŋga inŋ gêtŋ atu dom. Ma Anötö kêtŋ mac nem ŋamlic ŋagêtŋ hoŋ. Dinaŋ inŋ gêtŋ atu, ma ŋakwê asôc-ŋga inŋ gêtŋ atu dom.

²⁴ “Akôc gauc pi mbac ko. Ŋac sêsô gêtŋ dom, ma sic gêtŋ ŋandô sa dom. Ŋac si andu gêtŋ ŋandô-ŋga mbasi, tigeŋ Anötö gôlôm ŋac. Ma Anötö tac whiŋ mac ŋamalac hôc gêlêc mbac hoŋ su.

²⁵ Ma mac nem asa, bu hêgo dau dec oc tôm bu ndic têtŋ ndê têtŋ mbo tali-ŋga?

²⁶ Mac atôm dom bu akôm gêtŋ sauŋ andô dinaŋ, bocdinaŋ tu sake-ŋga mac ahêgo daôm pi gêtŋ ŋatô?

²⁷ “Ma akôc gauc pi ŋaola ŋayham naŋ sêpo sêlhac kwanŋ ŋalôm. Sêkôm gwelenŋ dom, ma sêmasaŋ ŋakwê dom, tigeŋ aô wasôm têtŋ mac, bu Kiŋ Solomon inŋ sôc ŋakwê ŋayham andô, magoc inŋ ndê gôlônŋ ti ŋawasi hôc gêlêc ŋaola dinaŋ daŋ su dom.

²⁸ O mac lau naŋ akêtŋ whiŋ gwalec, aŋgô! Kwanŋ ti ŋaola nom-ŋga sêlhac bêc daêsam dom, ma lau oc sêkêtŋ ya neŋ su, magoc Anötö kêtŋ gêtŋ dau ti ŋadalô ŋayham ma yob ŋapep. Ma bocdinaŋ, aŋyalê bu yom ŋandô, Anötö oc yob mac ma kêtŋ ŋakwê têtŋ mac whiŋ.

²⁹ Ahêgo daôm pi gêtŋ aneŋ ti anôm-ŋga dom, ma ambo ti ŋalôm ŋawapac dom.

³⁰ Lau sambuc naŋ sênyalê Anötö dom, naŋ sêhêgo dau pi gêŋ kainŋ dinanŋ napanŋ, magoc Damam undambê-nga kéyalê su bu mac apônda gêŋ dau.

³¹ Ahêgo daôm tu gêŋ dinanŋ-nga dom, magoc akôm naŋga bu atap malam sa yêc Anötö ndê gôlinŋ napu. Ma inŋ oc yob mac tu gêŋ nom-nga-nga whiŋ.

³² O aneŋ lau, atöc daôm dom. Bu mac nem Damam undambê-nga tac whiŋ bu ti mac nem Kiŋ ma kôc mac sa andöc inŋ ndê gôlinŋ napu.”

Taŋsalê awa ŋandô undambê-nga

(Mat 6:19-21)

³³⁻³⁴ “Aö wasôm têŋ mac, bu gameŋ bocke naŋ mac nem awa yêc, naŋ mac oc ahê gauc pi ma atac whiŋ napanŋ. Bocdinanŋ akêŋ nem wapa nom-nga têŋ lau sênemlhi, ma akêŋ nem awa tu anem lau ŋalôm sawa sa-nga. Ma apo gêŋ undambê-nga sa ti nem awa ŋandô, naŋ oc yêc ŋayham napanŋ. Lau kaŋ oc sêtôm dom bu sênem kaŋ, ma gêŋ danŋ oc kôm tisac dom.”

Tamasanŋ daunŋ tu Pômdau mbu meŋ-nga

(Mat 24:42-51)

³⁵⁻³⁶ “Amasanŋ daôm napep. Ambo atôm lau akiŋ naŋ sêsôc ŋakwê gwelenŋ-nga sa, ma sêtuŋ si lam asê ma sêhônŋ si ŋadau bu mbu meŋ akêŋ mwasiŋ nem awê-nga. Têŋ ndoc ŋac si ŋadau mbu meŋ ma êmati gatam, naŋ ŋac oc sêkac gatam sa têŋ inŋ ŋagahô.

³⁷ Ŋadau bu mbu meŋ ma tap lau akiŋ sa, naŋ sêmasanŋ dau gwananŋ ma sêhônŋ inŋ sêmbo, dec ŋac oc sêtap mwasiŋ atu sa yêc inŋ. Aö wasôm

yomandô, ñadau dau oc meñ, sôc ñakwê tòm lau akiñ sêsôc, kên ñac sêndöc tebo, ma nem akiñ ñac.

³⁸ Ñadau bu meñ têtj timaniñhu me têtj ôbwêc lôm, ma tap ñac sa sem ali ma sêhôn in sêmbo, dec in oc êmwasiñ ñac êñlêc.

³⁹ Tigen anğô su nañ! Lau kañ sêkên puc pi ndoc sêmeñ-nga dom. Andu ñadau dañ, bu êñyalê ndoc nañ ñac kañ dañ oc meñ, dec in oc yob in ndê andu ñapep bu ñac kañ dinañ sôc meñ dom.

⁴⁰ Ma mac bocdinañ, amasañ daôm ñapep ma anem ali ñapañ, bu Ñamalac ndê Atu oc mbu meñ têtj ndoc nañ mac akên batam, nañ dom.”

⁴¹ Têtj dinañ Pita sôm, “Pômdau, am sôm yom gôlin dinañ bu yac ñac sêñomi anğô, me bu lau hon sêñgô?”

⁴² Ma Pômdau ô yom ma sôm, “Mac nem asa in gitôm ñac akiñ ñayham ma ti gauc? Ñac akiñ kaiñ dinañ ndê ñadau bu lhö têtj gameñ dañ ndi, goc in oc kên in yob lau akiñ ñatô ma kên gên daneñ-nga têtj ñac tòm ñandoc.

⁴³ Ma têtj ndoc ñadau mbu meñ ma tap in sa kôm in ndê gwelen ñapep mbo, nañ in oc lic in ñayham ma kôm ñayham têtj in.

⁴⁴ Yomandô! Ñadau oc kên in yob in ndê wapa hon.

⁴⁵ Magoc ñac akiñ sac oc sôm têtj dau, ‘Aneñ ñadau oc mbu meñ ñagahô dom.’ Goc in oc ndic lau akiñ ñatô, ma neñ gên ñawahô ti nôm wain e êñin in.

⁴⁶ Ñadau oc mbu meñ hóc asê têtj bêc ti acgatu nañ ñac akiñ dau kên bata, nañ dom. Ma in oc

kêñ ñagêyô sac sambuc têtñ in, ma soc in su ndi bu mbo whin lau nan ñangapêc ma sêkên whin dom.

⁴⁷ “Ñgac akin nan kêyalê gên nan in ndê ñadau tac whin bu in kôm, tigen tec bu kôm ma kêmasan dau dom, nan oc tap ñagêyô atu sa.

⁴⁸ Magoc ñgac akin nan kêyalê gên nan ñadau tac whin bu in kôm, nan dom, dec kôm mêtê sac nan gic waê bu in tap ñagêyô sa, nan oc kôc ñagêyô saun. Lau hon nan sêtap mwasin sa yêc Anôtô, nan in takwê ñac bu sêkôm gwelen ña mwasin dinan e nem ñandô. Ma ñac nan sêtap mwasin atu sa, nan in takwê ñandô daêsam.”

Lau oc sêwhê dau kôc tu Yisu-ña

(Mat 10:34-36)

⁴⁹ Ma Yisu gic têtñ yom ma sôm, “Aô gasip nom gameñ bu wakên ya êñsahê lau nom-ña, ma aô atac whin bu ya dau lom asê ñagahô.

⁵⁰ Aô daun oc wahôc ñawapac ti ñandê atu, nan gitôm busan gu kain ñan tu waliñ-ña. Ma aô wapô sim daun ñandô e gên dau ñandô sa.

⁵¹ Gauc nem bu aô gameñ bu wahê wamba lau dom. Mba! Tu aô-ña dec lau oc sêwhê dau kôc.

⁵² Têtñ kwahic dec ma ndi, lau nan sêmbo andu ñan, nan oc sêwhê dau kôc tu aô-ña. Lau aman ñan bu sêmbo, goc lu oc sêkên kisa tö, ma tö oc sêkên kisa lu.

⁵³ Tu aô-ña dec ñac oc sêwhê dau kôc. Damba lu atungac oc sêkên kisa dau, ma dinda lu atuwê oc sêkên kisa dau. Ma lawawê akwa lu lawawê wakuc oc sêkên kisa dau bocdinan.”

Tanyalê ndoc

⁵⁴ Ma Yisu sôm têt lau toj atu, “Mac bu alic dao yec sambuc danj puc pi mej, dec mac asôm bu u oc ndic, ma u gic.

⁵⁵ Ma muasa bu êjsêlêj, dec mac asôm bu gamej oc njandê sa, ma gamej njandê sa.

⁵⁶ Mac lau atim yom lau-nga! Mac alic gêtj dalô nom-nga ti umboj-nga ma mac atôm bu anyalê ndoc. Ma bocke dec mac alic gêtj hoj nanj aö gakôm yêc nom, magoc mac nem gauc sa pi aö nejj njahu lec dom.

⁵⁷ “Oc tôm bu mac anjahê gêtj hoj tu bu anyalê lêtj bocke inj lêtj gitêtj, magoc tu sake-nga mac akôm dom?”

⁵⁸ Anjô! Am asa nanj nem tôp bu yêc njamalac danj, ma inj bu wê am têtj njac êmatôc yom-nga, nanj goc êmsahê bu êmasanj yom whinj inj têtj ndoc amlu anjêlêj ambo sejj. Ma bocdinajj njac dau oc kêjj am têtj njac êmatôc yom-nga dom. Bu mba, mboe njac êmatôc yom-nga o c kêjj am têtj njac yob gapocwalô-nga, ma inj oc kêjj am sôc gapoc-walô ndi.

⁵⁹ Aö wasôm têtj am bu am oc ndöc gapocwalô njapanj e am ndic nem tôp hojj pacndê.”

13

Danem dauj kwi bu dandinanj dom

¹ Têtj ndoc dinajj lau njatô sêmbo sêwhinj Yisu, ma njac sic mijj yom pi lau Galili-nga njatô. Lau dinajj sic domba ndu bu sêkêjj ti da, ma gôlinwaga Pailot ndê lau sêmejj ma sic njac ndu ma sêngaluj njac si dac whinj domba si dac.

² Yisu ngô ñac si yom dau, goc ndac, “Mac gauc gêm bocke? Lau Galili-nga dinañ si sac hôc gêlêc lau Galili-nga ñatô si sac su, ma bocdinañ ñawapac dinañ hôc asê ñac, a?

³ Aö wasôm, mba! Tigenj mac bu anem nem ñalôm kwi dom, dec mac oc andinañ.

⁴ Gauc nem andu baliñ nañ lau sêkwê yêc Siloam, nañ ku sa ma sec lau 18. M ac gauc gêm bocke? Lau 18 dinañ si sac hôc gêlêc lau Jerusalem-nga si sac, a?

⁵ Aö wasôm têtj mac, mba! Tigenj mac bu anem nem ñalôm kwi dom, dec mac hoñ oc andinañ.”

⁶ Goc Yisu sôm yom gôliñ dañ bocdec bu, “Yêc ñgac dañ ndê ôm wain-nga, a kiñ dañ kalhac. Ma ñgac dau gi kêsâlê a kiñ ñandô, magoc tap sa dom.

⁷ Dec inj sôm têtj ñgac nañ yob inj ndê ôm, ‘Tôm yala tö aö gameñ kasâlê ñandô yêc a kiñ dindéc, ma gatap sa dom. Lêtj dulu, bu a dau pôc gameñ ahuc ma gêm ñandô dom.’

⁸ Tigenj ñgac yob ôm-nga sôm, ‘Aneñ ñadau, hu siñ lhac yala dañ tiyham. Aö wandic gwelec ma wahôc nom pi ñahu.

⁹ Inj bu nem ñandô têtj yala wakuc, dec oc ñayham. Ma bu nem ñandô dom, nañ goc am lêtj dulu.’ ”

Yisu kôm awhê bôliñ dañ ñayham sa têtj bêc Sabat-nga

¹⁰ Têtj bêc Sabat-nga dañ, Yisu kêdôhôn lau mbo lôm wê-nga dañ.

11 Ma awêhê danj mbo, nanj nalau sac kôm inj ndöc bôlinj tôm yala 18. Inj kêsêlênj kênköj ma gitôm dom bu inj lhac solop.

12 Yisu gêlic inj ma ta inj mej, goc sôm, “O awêhê daôm, aö bu wasenj gêj nanj sô am dôj, nanj su.”

13 Goc Yisu kêj amba sac inj, ma njagahô inj kalhac tisolop, ma kêpinj Anötö.

14 Tigenj njac bata nanj yob lôm wê-nja dinanj, inj tac njandê bu Yisu kôm awêhê dinanj njayham sa têj bêc Sabat-nja. Dec inj sôm têj lau, “Bêc 6 yêc bu danem gwelenj. Mac bu atac whinj bu njayham sa, dec amenj têj bêc Sabat-nja dom. Amenj têj bêc 6 dinanj njadanj.”

15 Magoc Pômdau ô inj ndê yom ma sôm, “Mac lau atim yom lau-nja. Mac honj akôm gwelenj têj bêc Sabat-nja têj ndoc mac ambwala nem donjki ti makao su, ma awê njac sêsa si bu sênôm bu.

16 Awêhê dindec inj Abraham ndê apawê danj, ma Sadanj sô inj dôj tôm yala 18 su. Tu sake-nja dec tambwala inj su têj bêc Sabat-nja dom?”

17 Yisu ndê yom dau kôm inj ndê njacyo honj maya atu. Tigenj lau daêsam atac njayham pi gêj njayham honj nanj inj kôm.

*Yom gôlinj pi gêj njawhê sauj
(Mat 13:31-32; Mak 4:30-32)*

18 Ma Yisu ndac lau dinanj, “Anötö ndê gôlinj kêsôwec njalêj bocke? Aö wanem dôhônj pi gêj sake bu wawhê sa?

19 Anötö ndê gôlinj gitôm njawhê sauj andô danj, gitôm a soc njawhê. Njac danj kôc sa gi ma sô yêc ndê ôm, ma tinjambu gêj dau po ti a

atu, ma mbac lôlôc-nga sêmenj sêhê si ñaic yêc ñasanğac.”

*Yom gôlinj pi yist
(Mat 13:33)*

²⁰ Ma inj sôm yom gôlinj ðan tiyham bocdec bu, “Aö wanem dôhôn Anötö ndê gôlinj pi gên sake bu wawhê sa?

²¹ Aö wanem dôhôn pi yist, nañ awê ðan kên sip plawa lôñ atu ðan ma kégaluñ. Ma ñasawa sauñ eñ yist ðinanj kôm plawa hoñ suñ.”

Gatam undambê-nga sauñ andô

²² Tinambu Yisu kêsêlêñ hêganôn Jerusalem gi. Inj golom-golom malac atu-tu ti sauñ-sauñ hoñ, ma kêdôhôn lau.

²³ Ma ñamalac ðan ndac inj, “Pômdau, Anötö oc kôc lau tigenj-tigenj sa sêndöc undambê, me lau ðêsam?” Ma Yisu ô yom ma sôm têt lau,

²⁴ “Lau ðêsam oc sêñsahê bu sêsôc gatam sêndi, magoc ñac oc sêtôm dom, bu gatam ðau sauñ andô. Bocðinanj akôm ñanğa bu asôc gatam ðau andi.

²⁵ Andu ñadau bu tisa ma ndic gatam ahuc, dec mac oc alhac awê, amati gatam ma asôm, ‘Pômdau, lêt gatam su têt yac.’ Magoc inj oc sôm têt mac bu, ‘Mac lau ðinanj amên akêñ nde? Aö kayalê mac dom.’

²⁶ Ma mac oc asôm, ‘Yac añ gên ti anôm gên awhiñ am, ma am kêdôhôn lau yêc yac mba malac lôm.’

²⁷ Tigenj inj oc sôm, ‘Mac lau ðinanj amên akêñ nde? Aö kayalê mac dom. Alhö su yêc aö, mac lau akôm sac-nga!’

28-29 Têḅ tēm ḅambu-ḅga, mac oc alic Abraham, Aisak ma Jakob ti p ropet akwa-kwa hoḅ sêndöc Anötö ndê gameḅ undambê-ḅga. Ma lau oc sêmeḅ akêḅ nom ḅabatij hoḅ, ma sêneḅ mwasij atu yêc undambê. Magoc Anötö oc êmasuc mac su andi ambo gameḅ ahôc ḅandê-ḅga, ma yêc dinaḅ mac oc ataḅ, ma mac nem lhôm êḅsiḅ pi dau.

30 Anḅô su naḅ! Lau ḅatô naḅ kwahic dec sêti lau ḅambu-ḅga, naḅ oc sêti lau ḅamata-ḅga, ma lau ḅamata-ḅga oc sêti lau ḅambu-ḅga.”

Yisu taḅ pi lau Jerusalem-ḅga

31 Têḅ ndoc dinaḅ lau Palêsai ḅatô sêtêḅ Yisu sêmeḅ ma sêsôm, “Hu gameḅ dindéc siḅ ma lhö ndi, bu Herod tac whiḅ bu ndic am ndu.”

32 Magoc Yisu sôm têḅ ḅac, “Mac andi asôm têḅ Herod, giam pôm dinaḅ, ‘Acsalô lec ma laḅsê aö oc wasoc ḅalau sac su, ma wakôm lau gêmbac ḅayham sa. Ma têḅ bêc titö-ḅga aö oc wandic dabiḅ aneḅ gwelen.’

33 Aö oc wakôm aneḅ gwelen tôm bêc ḅatô, ma tiḅambu aö watêḅ Jerusalem wandi. Mac lau Israel-ḅga ac propet daêsam ndu su yêc Jerusalem, ma bocdinaḅ dec aö gac waê bu wapi wandi wawhiḅ.

34 “O Jerusalem, Jerusalem. Mac ac Anötö ndê lau propet ndu, ma lau gitêḅ naḅ iḅ kêkiḅ têḅ mac, naḅ mac atuc ḅa hoc ndu. Ndoc daêsam aö tac whiḅ bu wandic mac lau sa asôc Anötö ndê göliḅ ḅapu tiyham, gitôm mbac dalec dinda gic ḅatu sa sôc ḅamakê ḅapu. Tigeḅ mac atec.

³⁵ Bocdinaŋ Anötö oc hu mac ti nem andu siŋ. Ma aö wasôm têtŋ mac bu mac oc alic aö tiyham dom e mac asôm, ‘Tampiŋ Mesaya naŋ meŋ gêm Pômdau aŋgô.’ ”

14

Yisu gêm ŋac ŋamlic suŋ daŋ sa

¹ Têtŋ bêc Sabat-ŋga daŋ, Yisu sôc ŋac bata daŋ ndê andu gi bu neŋ gêtŋ. Ŋac bata dau iŋ lau Palêsai si daŋ, ma ŋac si lau ŋatô tatiŋ Yisu sêmbo.

² Yisu gêlic ŋac gêmbac daŋ ndöc, naŋ amba ti gahi suŋ.

³ Goc iŋ ndac lau Palêsai ti gwalam akwa yomsu-ŋga bocdec bu, “Yac bu dakôm lau ŋayham sa têtŋ bêc Sabat-ŋga, dec oc taŋgili yomsu Sabat-ŋga, me mba?”

⁴ Ŋac sem dôŋ ma sêô yom daŋ dom, goc iŋ kêmasac ŋac ti gêmbac dinaŋ, kôm iŋ ŋayham sa, ma kêtŋ iŋ kôlhô gi.

⁵ Ma iŋ ndac ŋac, “Mac nem balê daŋ me donki daŋ bu peŋ sip sê ŋalôm têtŋ bêc Sabat-ŋga, dec mac oc akôm sake? Mac oc ahê iŋ sa pi meŋ, me ahu iŋ siŋ yêc?”

⁶ Ma ŋac sêtôm dom bu sêô iŋ ndê yom.

Datoc dauŋ sa dom

⁷ Yisu gêlic bu lau naŋ ŋac bata dau kêgalêm ŋac sa bu sêneŋ gêtŋ sêwhiŋ iŋ, naŋ atac whiŋ bu sêndöc pônŋ naŋ gic lau tiwaê ŋawaê. Dec iŋ sôm yom gôliŋ daŋ têtŋ ŋac bocdec bu,

⁸ “Lau bu sêkêtŋ aheŋ am bu neŋ mwasiŋ nem awhê-ŋga, naŋ ndi ndöc lau tiwaê si pônŋ dom.

Mboe mwasiŋ ɲadau kɛgalɛm ɲgac tiwaê dan naŋ hɔc gɛlɛc am su.

⁹ Bu bocdinaŋ dec iŋ oc tɛŋ am meŋ ma sɔm, ‘Kɛŋ pɔŋ ɲayham dindec tɛŋ ɲgac atu dindec.’ Ma am oc tisa ti mayam, ma ndi ndɔc pɔŋ ɲambwa.

¹⁰ Boc-dinaŋ lau bu sɛkɛŋ aheŋ am bu neŋ mwasiŋ, naŋ ndi ma ndɔc pɔŋ ɲambwa. Ma mboe ɲadau oc meŋ ma sɔm tɛŋ am, ‘Aneŋ silip, tisa ma mweŋ ndɔc pɔŋ ɲayham.’ Ma bocdinaŋ iŋ oc po am nem waɛm sa yɛc ɲaclɛŋ hoŋ aŋgɔ-ɲga.

¹¹ ɲalɛŋ tigeŋ, lau naŋ sɛtoc dau sa, naŋ Anɔtɔ oc ɛŋgwiniŋ ɲac. Ma lau naŋ sɛŋgwiniŋ dau, naŋ Anɔtɔ oc toc ɲac sa.”

Tamwasij lau ɲalɔm sawa

¹² Ma Yisu sɔm tɛŋ ɲgac bata dau, “Am bu ndɛ mwasiŋ bu lau sɛneŋ sɛwhiŋ am, naŋ kɛŋ aheŋ nem silip ti asidɔwai, me lau ti lɛlɔm naŋ sɛndɔc am nem malac, naŋ dom. Am bu kɔm bocdinaŋ, dec tiŋambu ɲac oc sɛkɛŋ aheŋ am bu neŋ gɛŋ whiŋ ɲac, ma mwasiŋ dau ti am nem ɲagɛyɔ.

¹³ Tɛŋ tɛm am ndɛ mwasiŋ dan, naŋ kɛŋ aheŋ lau ɲalɔm sawa ti lau bɔliŋ ma lau tapec.

¹⁴ Ma bocdinaŋ am oc tap Anɔtɔ ndɛ mwasiŋ sa. ɲahu bu lau dinaŋ sɛtɔm dom bu sɛkɛŋ gɛŋ dan ô nem mwasiŋ tɛŋ kwahic dec. Magoc tɛŋ ndoc lau gitɛŋ sɛtisa akɛŋ lau batɛ-ɲga, naŋ Anɔtɔ oc kɛŋ ɲagɛyɔ ɲayham tɛŋ am.”

Yom gɔliŋ pi mwasiŋ atu (Mat 22:1-14)

15 Lau naŋ seŋ gêŋ sêwhiŋ Yisu, naŋ si ŋgac daŋ ŋgô Yisu ndê yom dinaŋ ma sôm têŋ iŋ, “Lau naŋ bu sêneŋ mwasiŋ atu yêc Anötö ndê gameŋ undambê-ŋga, naŋ oc atac ŋayham hôc gêlêc.”

16 Ma Yisu ô yom ma sôm, “Ŋgac daŋ kêmasaŋ mwasiŋ atu daŋ, ma kêŋ aheŋ lau daêsam.

17 Têŋ mwasiŋ dau ŋabêc iŋ kêkiŋ ŋgac akiŋ daŋ bu sôm têŋ lau naŋ iŋ kêgalêm ŋac sa bu, ‘Ameŋ, bu aö kamaŋ gêŋ hoŋ su.’

18 Tigeŋ ŋac hoŋ sêtec bu sêmeŋ, dec sêmasaŋ yom têŋ iŋ. Ŋgac daŋ sôm, ‘Aö waloc dom, bu aö gamlhi nom daŋ su, ma kwahic dec aö bu wasa wandi walic. Aö wateŋ am bu hu aö siŋ.’

19 Ma daŋ sôm, ‘Aö waloc dom, bu aö gamlhi makao amanlu, ma kwahic dec aö bu wasa wandi ma waŋsahê ŋac tu sêkôm gwelen-ŋga. Wateŋ am bu hu aö siŋ.’

20 Ma daŋ tiyham sôm, ‘Kwahic dec aö gam awhê sa, bocdinaŋ gitôm dom bu waloc.’

21 Bocdinaŋ ŋgac akiŋ dau mbu gi ma gic miŋ yom dinaŋ têŋ iŋ ndê ŋadau. Ma yom dau kôm ŋadau tac ŋandê, dec iŋ kêkiŋ ndê ŋgac akiŋ tiyham ma sôm, ‘Ŋagahô sôc malac atu ndi, ma kôc lau ŋalôm sawa ti lau bôliŋ ma lau tapec sa sêmeŋ bu sêneŋ aö neŋ mwasiŋ.’

22 Ma ŋgac akiŋ kôm bocdinaŋ, goc mbu meŋ ma sôm, ‘Aneŋ ŋadau, aö gakôm gitôm am sôm, ma ŋasawa yêc dôn yêc.’

23 Dec ŋadau sôm têŋ iŋ, ‘Sa seŋ ma gameŋ ŋamakê-ŋga ndi, ma kac lau bu sêsôc sêmeŋ. Aö tac whiŋ bu aneŋ andu meŋhu.

24 Yomandô aö wasôm têŋ mac, bu lau naŋ aö

gakêñ ahen têtñ ñamata-ñga, nañ si dan oc nen aneñ mwasiñ dom.’ ”

Lêñ tan̄kuc Yisu-ñga

²⁵ Lau daêsam sêñsêlêñ sêwhiñ Yisu, ma iñ kac dau kwi ma sôm têtñ ñac,

²⁶ “Asa nañ têtñ aö meñ ma bu êñkuc aö, nañ atac whiñ aö hóc gêlêc gêtñ hoñ ndic ñawaê. Iñ bu atac whiñ damba me dinda, me iñ nawhê ma balêkoc, me asidôwai ti lhuwêi, me iñ dau ndê lêtñ mbo-ñga hóc gêlêc iñ ndê atac whiñ aö, dec oc tôm dom bu iñ ti aneñ dan ma êñkuc aö.

²⁷ Asa nañ bu êñkuc aö, magoc tec bu hóc ndê a gicso dau, nañ gitôm dom bu êñkuc aö.

²⁸ “Mac nem dan bu kwê andu atu dan, nañ gêtñ ñamata-ñga iñ oc ndöc sic ma kôc gauc pi iñ ndê mone ti gêtñ bu oc nditôm bu kwê andu dau sa, me mba.

²⁹ Iñ bu kêtñ alhō sip nom ndi, magoc ndic dabiñ andu dom, dec lau nañ sêlic, nañ oc sêsu iñ susu,

³⁰ ma sêsôm, ‘Ñgac dindê gic hu kwê andu, magoc gitôm dom bu ndic dabiñ.’

³¹ “Ma kiñ dan bu sa ndi bu ndic siñ têtñ kiñ dan, dec gêtñ ñamata-ñga iñ oc ndöc sic ma kôc gauc pi iñ ndê lau siñ-ñga 10,000, bu oc sêtôm bu sêhóc gêlêc kiñ dinañ ndê lau siñ-ñga 20,000, me mba.

³² Iñ bu lic bu ñac sêtôm dom, dec iñ oc êñkiñ lau wamba-ñga sêtêtñ kiñ dinañ têtñ ndoc iñ mbo ahê, bu sêsôm yom wamba-ñga.

³³ “Bocdinañ akôc gauc ñapep muñ su, goc ameñ añkuc aö. Asa nañ tec bu hu iñ ndê gêtñ

hoŋ siŋ tu aö-ŋga, naŋ oc nditôm dom bu ti aö neŋ daŋ.

³⁴ “Gwêc so iŋ gêŋ ŋayham, tigeŋ ŋamakic bu niŋga, oc dakôm ŋamakic sa tiyham ŋalêŋ nde?”

³⁵ Gwêc so dau tisac su, ma boc-dinaŋ tambaliŋ siŋ niŋga. Mac daŋamsuŋ bu yêc, naŋ aŋgô aneŋ yom.”

15

Yom gôliŋ pi domba daŋ naŋ giŋga (Mat 18:12-14)

¹ Lau sêkôc takis-ŋga ma lau ŋatô naŋ lau Palêsai sêsam ŋac bu lau sac, naŋ daêsam sêtêŋ Yisu si bu sêŋgô iŋ ndê yom.

² Ma lau Palêsai ti lau naŋ sêndôhôn yomsu, naŋ sêtucdiŋ Yisu ma sêsôm, “Ŋgac dau kôc lau sac sa, ma gêŋ gêŋ whiŋ ŋac.”

³ Dec Yisu sôm yom gôliŋ daŋ têŋ ŋac bocdec bu,

⁴ “Mac nem ŋgac daŋ bu yob domba 100, ma iŋ ndê domba daŋ bu niŋga, dec iŋ oc kôm sake? Iŋ oc hu 99 siŋ sêmbo gameŋ gapon, ma êŋsalê domba naŋ giŋga su e iŋ tap sa.

⁵ Ma têŋ ndoc iŋ tap sa, naŋ iŋ oc hu sac bakêyac ti atac ŋayham atu.

⁶ Ma iŋ oc mbu têŋ ndê andu ndi, ma êŋgalêm iŋ ndê lau meŋpaŋ iŋ-ŋga ti ndê silip, ma sôm têŋ ŋac, ‘Mac atac ŋayham awhiŋ aö, bu aö gatap aneŋ domba naŋ giŋga su, naŋ sa.’

⁷ Aö wasôm têŋ mac, bu ŋalêŋ tigeŋ dinaŋ Anötö ti aŋela undambê-ŋga oc atac ŋayham atu tu ŋamalac sac daŋ naŋ gêm ndê ŋalôm kwi, hóc

gêlêc atac ñayham tu lau gitêñ 99 nañ si yom me giso tu sênem dau kwi pi-ñga mbasi.”

Yom gôlinj pi mone nañ giñga

⁸ Ma Yisu sôm, “Ma akôc gauc pi awê dan, nañ ndê mone silba amanlu sêndôc. Mone dan bu niñga, dec inj oc tun lam asê ma sê andu ña-basac sa, goc êñsalê ñapep e inj tap mone dau sa.

⁹ Têñ ndoc inj tap sa su, nañ inj oc êñgalêm inj ndê silip ti lau meñpan inj-ñga sêmenj sêpitigenj ma sôm, ‘Mac atac ñayham awhiñ aô, bu aô gatap mone nañ giñga su, nañ sa.’

¹⁰ Aô wasôm têñ mac bu ñalênj tigenj, Anötö ti añela undambê-ñga oc atac ñayham atu, têñ ndoc ñamalac kôm sac-ñga dan gêm ndê ñalôm kwi.”

Yom gôlinj pi balê nañ giñga

¹¹ Ma Yisu gic têku yom ma sôm, “Ñgac dan mbo ma inj ndê atunçac lu.

¹² Ma balê saunj sôm têñ damba, ‘Damanj, wapa lêñsêm nañ gic aô ñawaê, nañ kêñ têñ aô.’ Goc damba whê ndê wapa ti gêñ hoñ kôc tu injlu-ñga, ma kêñ têñ balê saunj tôm inj ndac.

¹³ Ñasawa saunj ma balê saunj dau gic inj ndê gêñ hoñ sa, ma kôlhö têñ gameñ baliñ danj gi. Ma yêc dindê inj kôm gêñ hoñ tôm inj ndê atac whiñ, ma kêyainj ndê awa ti gêñ hoñ.

¹⁴ Têñ ndoc inj ndê mone hoñ pacndê, nañ tôbôm atu gêm gameñ dinañ ahuc ma inj pônđa dau.

¹⁵ Goc in tɛn ɲac atu daɲ yɛc gameɲ dinaɲ gi, ma kɛsalɛ gwelenɲ. Ma ɲac dau kɛɲ in gɔlɔm in ndɛ bɔc.

¹⁶ Gɛɲ yɔ in ɲandɔ, tigenɲ lau sɛkɛɲ gɛɲ daɲ tɛn in tu neɲ-ɲga dom, ma boc-dinaɲ in gauc gɛm bu neɲ gɛɲ naɲ bɔc seɲ.

¹⁷ Tiɲambu in ndɛ gauc sa, ma in sɔm tɛn dau, ‘Damaɲ ndɛ lau akinɲ sɛpɔnda gɛɲ danɛɲ-ɲga dom. Tigenɲ gɛɲ yɔ aɔ ndu tɔm bu wambac ndu-ɲga.

¹⁸ Aɔ walhɔ wambu watɛɲ damaɲ wandi, ma wasɔm, “Damaɲ, aɔ gakɔm mɛtɛ sac tɛn Anɔtɔ ma tɛn am.

¹⁹ Aɔ ɲac sac, dec gitɔm dom bu am sam aɔ bu am atɔmɲac tiyham. Lic aɔ gitɔm am nem ɲac akinɲ daɲ.”

²⁰ Goc in tisa ma mbu tɛn damba gi.

“In kɛsɛlɛɲ mbo seɲ, ma damba gɛlic in yɛc ahɛ ma tawalɔ in ɲandɔ, dec kɛti tɛn in gi, gɔlɔ in dɔɲ ma ɲgutɔ in.

²¹ Magoc atuɲgac sɔm tɛn in, ‘Damaɲ, aɔ gakɔm mɛtɛ sac tɛn Anɔtɔ ma tɛn am. Aɔ ɲac sac, dec gitɔm dom bu am sam aɔ bu am atɔmɲac tiyham.’

²² Tigenɲ damba sɔm tɛn in ndɛ lau akinɲ, ‘ɲagahɔ, akɔc ɲakwɛ ɲayham ti atapa bu in sɔc, ma akɛɲ gɔlɔɲ amanatu-ɲga sɔc in amba-atu.

²³ Ma akɔc makao ɲatu tɔp ɲayham daɲ, ma andic ndu. Yac oc dandɛ mwasiɲ atu ti atac ɲayham,

²⁴ bu yac gauc gɛm bu anɛɲ atuɲgac dindɛc mbac ndu su, magoc kwahic dec dalic bu in mbo

tali. In giŋga su, ma datap in sa tiyham.’ Ma ɲac hon ɲac ɲayham.

²⁵ “Têŋ ndoc dinaŋ balê dau dôwa kôm gwelen mbo ôm, ma têŋ ndoc in mbu meŋ suŋ sa andu, naŋ in ɲgô lau sêtê wê ti sêkôm ɲac ɲayham atu.

²⁶ Goc in mbwêc ɲgac akiŋ daŋ meŋ ma ndac in bu, ‘Lau lê sêkôm ɲanta ti ɲac ɲayham tu sake-ɲga?’

²⁷ Ma in sôm, ‘Am asim meŋ su ma in mbo ɲayham, ma bocdinaŋ dec damam gic makao tôp ɲayham daŋ ndu, ma ndê mwasiŋ atu.’

²⁸ Yom dau kôm dôwa tac ɲandê atu, ma in tec bu sôc balaŋ ɲalôm ndi. Goc damba sa gi ma kêmwanen in bu sôc ndi.

²⁹ Tigen in sôm têŋ damba, ‘Yala ɲen su aö gam akiŋ ti daŋaŋ wambu am. Tigen am kêŋ naniŋ ɲatu me gêŋ saun daŋ têŋ aö bu wandê mwasiŋ tu anen silip-ɲga dom.

³⁰ Kwahic dec am nem atômɲgac dinaŋ, naŋ kêyain am nem awa ti wapa whiŋ lauwhê seŋ-ɲga, naŋ mbu meŋ ma am gic makao tu in-ɲga.’

³¹ Magoc damba sôm, ‘Aneŋ balê, am mbo whiŋ aö ɲapaŋ, ma anen gêŋ hon ti am nem.

³² Tigen am asim dindec naŋ yac gauc gêm bu in mbac ndu su, naŋ mbo tali. In giŋga su, ma datap in sa tiyham. Bocdinaŋ in lêt solop bu yac ɲac ɲayham atu ma dandê mwasiŋ tu in-ɲga.’ ”

16

Yom gôliŋ pi ɲgac yob wapa-ɲga

¹ Ma Yisu sôm yom gôlinj danj têtj ndê ngacsêñomi bocdec bu, “Ngac ti lêlôm danj mbo, ma lau sic miñ têtj inj bu ngac nanj yob inj ndê gêtj, nanj kêyaiñ inj ndê wapa daêsam.

² Dec inj ta ngac dau meñ, ma sôm têtj inj, ‘Yom bocke dec ganğô pi am lec. Kwahic dec am sa ndi ma sê gêtj honj sa ma êmasañ bapia wapa-nga bu kêñ têtj aô. Bu aô oc watinj am su yêc gwelenj yob anej wapa-nga.’

³ Dec ngac yob wapa-nga sôm têtj dau, ‘Aô wakôm bocke? Aô neñ ñadau oc soc aô su yêc anej gwelenj. Anej licwalô gitôm dom bu wakôm gwelenj ôm-nga, ma aô mayañ bu watenj gêtj.

⁴ Aô kayalê gêtj nanj bu wakôm-nga, ma têtj ndoc ñadau tinj aô su yêc anej gwelenj, dec lau oc sêkôc aô sa ma sênem yaom aô yêc ñac si andu.’

⁵ Bocdinañ inj mbwêc lau nanj si têtj yêc inj ndê ñadau, nanj tigenj-tigenj sêtêtj inj sêmenj. Goc inj ndac ngac ñamata-nga bocdec bu, ‘Am nem têtj bocke yêc aô neñ ñadau?’

⁶ Ma ngac dau sôm, ‘Anej têtj gitôm olib ñakwi sip lônj* 100.’ Goc ngac yob wapa-nga sôm têtj inj, ‘Am nem bapia têtj-nga kelec. Kôc sa, ndôc sic ñagahô, ma to bu am nem têtj gitôm olib ñakwi sip lônj 50.’

⁷ Goc inj sôm têtj ngac tilu-nga, ‘Am nem têtj bocke yêc?’ Ma ngac dau sôm têtj inj, ‘Anej têtj gitôm bolom wit sip dalu atu-tu 100.’ Goc ngac yob wapa-nga sôm, ‘Kôc nem bapia têtj-nga, ma

---

* **16:6** Lônj dinañ lônj atu - tigenj-tigenj gitôm 35-40 lita.

to bu am nem tôp gitôm dalu 80.'

⁸ “Goc ñadau kêpiñ ñgac yob wapa-ña sac dinañ, bu inj kôm gêñ ti gauc. Lau sambuc sêkôc awa nom-ña ma sêhê silip ñac si lau. Ñalêñ dinañ ñac sêkôm gêñ ti gauc sêhêc gêlêc Anötö ndê lau.

⁹ Awa nom dindêc-ña hê lau daêsam si gauc tu sêkôm mêtê sac-ña. Magoc aô wasôm têt mac bu akôc nem awa nom-ña ma anem lau sa, ma ñalêñ dinañ ahê silip têt daôm. Tinambu awa dau oc ñinga, magoc ñac oc sêkôc mac sa ti atac ñayham têt ndoc mac andôc undambê.”

¹⁰ Ma Yisu gic têku yom ma sôm, “Asa nañ yob gêñ saun ñapep, nañ oc yob gêñ atu ñapep bocdinañ. Ma asa nañ yob gêñ saun ñapep dom, nañ oc yob gêñ atu ñapep dom.

¹¹ Bocdinañ mac bu ayob awa nom-ña ñapep dom, dec Anötö oc kêñ awa ñandô têt mac tu ayob-ña dom!

¹² Ma mac bu ayob lau ñatô si gêñ ñapep dom, dec Anötö oc kêñ gêñ dañ ti mac nem gêñ dom!

¹³ “Ñamalac dañ gitôm dom bu nem akin ñadau lu, bu inj oc tec dañ, ma atac whin dañ, me oc sap dañ dôñ ma pu dañ. Ma mac boc-dinañ, gitôm dom bu atoc Anötö ma awa nom-ña lu-lu sa ti mac nem ñadau.”

¹⁴ Yisu sôm yom dinañ, ma lau Palêsai ñatô nañ sêngô, nañ sem tô inj. Ñahu bu ñac lau atac whin mone-ña.

¹⁵ Tigen Yisu sôm têt ñac, “Yêc ñamalac aᅅgô-ña, mac lau dinañ atoc daôm sa bu mac lau gitêt, magoc Anötö kêyalê mac nem ñalôm su. Gêñ nañ mac lau nom-ña atoc sa bu gêñ

ņayham kêlêc, naņ Anötö gêlic gitôm gêņ sac sambuc.”

Yisu puc Anötö ndê yomsu dôn

¹⁶ Ma Yisu sôm, “Anötö kênj Moses ndê yomsu ti propet si yom bu lau sêņkuc e Jon, Ngac Kêku Lau-ņga hóc asê. Têņ Jon ndê têm ma meņ, naņ lau sêhoc ņawaê asê pi Anötö ndê gôliņ. Ma lau daêsam sêkôm mwasac bu sêsôc Anötö ndê gôliņ ņapu.

¹⁷ Gitôm bu undambê ti nom oc niņga, tigenj gitôm dom bu Moses ndê yomsu ņalhô atêc daņ niņga.

¹⁸ Ngac daņ bu hu nawhê siņ ma nem awê wakuc, naņ kôm mêtê mockaiņ-ņga yêc Anötö aņgô-ņga. Ma ņgac naņ gêm awê naņ hu ndê akweņ siņ, naņ kôm mêtê mockaiņ-ņga bocdinaņ.”

Ngac ti lêlôm lu Lasarus

¹⁹ Ma Yisu sôm, “Ngac ti lêlôm daņ mbo, naņ sôc ņakwê ņayham ma po dau sa ņa gêņ ņayham-ņayham tôm bêc hoņ.

²⁰ Ma yêc iņ ndê andu ņamakê, ņgac ņalôm sawa daņ ndöc, naņ ndê ņaê Lasarus. Gamboc daêsam sem iņ ņamlic ahuc,

²¹ ma giam sêmeņ ma sêndambwê gamboc dau. Iņ gêņ yô iņ, dec iņ takwê bu neņ gêņ ņapopoc naņ peņ akêņ ņgac ti lêlôm ndê tebo, magoc mba.

²² Têņ bêc daņ ņgac ņalôm sawa dinaņ mbac ndu, ma aņela sêkôc iņ sa gi ndöc undambê whiņ Abraham. Ma ņgac ti lêlôm mbac ndu bocdinaņ, ma lau sêņsuhuņ iņ.

²³ Inj sip lambwam gi ma kêsahê ñandê atu, dec hôc tandô sa pi undambê, ma gêlic Abraham yêc ahê, ma Lasarus ndöc whinj inj.

²⁴ Goc inj ta yom têtj inj ma sôm, ‘Abañ Abraham, tamwalô aö! Êmkinj Lasarus bu kêtj amba-atu sip bu ndi, ma meñ kêtj pi aö êmbalañ. Ya dindéc kôm aö ñamlic ñandê atu.’

²⁵ Tigenj Abraham ô yom ma sôm, ‘Aneñ balê, gauc nem ndoc am mbo tamli, nañ am tap gêtj ñayham-ñayham daêsam sa, magoc Lasarus mbo sac ñapañ. Kwahic dec inj mbo ñayham, ma am tap ñandê atu sa.

²⁶ Ma gêtj dañ tiyham. Yêc hêclu ñalhu, Anötö kêtj ñasawa atu dañ, dec oc tôm dom bu lau sêtêtj am sêloc. Ma gitôm dom bu mac nem dañ lom têtj yac meñ.’

²⁷ Goc ñgac dau sôm, ‘Bocdinañ aö wateñ am abañ, êmkinj Lasarus têtj aö damañ ndê andu ndi,

²⁸ ma kêtj puc aneñ asidôwai amañdañ, bu sênem dau kwi tu bu sêmeñ ma sêhóc ñandê yêc gameñ dindéc dom.’

²⁹ Magoc Abraham sôm, ‘Moses ma Propet si yom yêc bu kêtj puc ñac. Am nem asidôwai bu sêkêtj danğa ñac si yom, dec oc tôm bu sênem dau kwi.’

³⁰ Ma ñgac dau sôm, ‘Mba, abañ Abraham! Lau batê si ñgac dañ bu mbu têtj ñac ndi, dec ñac oc sêkac si ñalôm kwi.’

³¹ Ma Abraham sôm, ‘Ñac bu sêkêtj whinj yom nañ Moses ma lau propet sêto, nañ dom, dec ñac oc sêkêtj whinj ñgac nañ tisa akêtj lau batê-nga, nañ dom.’ ”

17

Yisu ndê yom ñatô (Mat 18:6-7; Mak 9:42-48)

¹ Yisu sôm têtj inj ndê ñgacsêñomi, “Gêñ lêtôm-nga oc sêmeñ sêhôt asê. Tigenñ ñamalac asa nañ bu kôt gêñ lêtôm-nga dañ meñ, nañ oc tap Anötö ndê matôt sa. Oyaê.

² Oc ñayham bu dasô hoc atu dañ pi inj kachu, ma tambaliñ inj sip gwêc ndi. Ma bocdinañ oc tôm dom bu inj êntôm aneñ lau saun si dañ bu kôm mêtê sac, ma tiñambu tap Anötö ndê matôt sa.

³ “Bocdinañ ayob daôm ñapep! Am nem asidôwa dañ bu kôm sac, nañ goc hec yom inj. Ma inj bu nem dau kwi, goc suc inj ndê sac kwi.

⁴ Inj bu kôm sac têtj am tidim 7 têtj acsalô tigenñ, magoc tiñambu kac ndê ñalôm kwi ma ndac am bu suc inj ndê sac kwi, nañ dec am suc inj ndê sac kwi mañ.”

⁵ Ma lau aposel sêsôm têtj Pômdau, “Nem yac sa bu akêñ whiñ ñaŋga.”

⁶ Goc inj ô yom ma sôm, “Mac nem akêñ whiñ bu gêñ saun andô nditôm soc ñamatu saun dañ, dec oc tôm bu mac asôm têtj a atu dindéc bu, ‘Puc daôm sa, ma sa ndi lhac gwêc ñagapon,’ ma a dau oc dañga wambu mac.”

⁷ Ma Yisu sôm, “Akôt gauc pi ñgac akiñ nañ gic nom me yob domba, ma mbu têtj ñadau ndê andu têtj telha. Inj ndê ñadau oc sôm têtj inj bu, ‘Mweñ ñagahô, ndöc sic ma neñ gêñ,’ a?”

⁸ Mba, inj oc sôm, ‘Sôt ñakwê sakiñ-nga sa, ma êmasañ gêñ bu waneñ, ma nem akiñ aô e

aö waneŋ ti wanôm gêŋ pacndê. Goc tiŋambu am daôm neŋ ti nôm gêŋ.'

⁹ Ma ŋadau oc nem danŋe ŋgac akiŋ dau bu iŋ danŋa wambu iŋ ndê yom, a? Mba!

¹⁰ Ma mac bocdinaŋ, têtŋ ndoc mac akôm gêŋ hoŋ naŋ Anötö gic atu mac, naŋ asôm, 'Yac lau akiŋ ŋambwa. Yac akôm gêŋ naŋ gic yac ŋawaê eŋ.' "

Yisu kôm lau 10 ti gêmbac leprasi ŋayham sa

¹¹ Yisu kêsêlêŋ hêganôŋ malac Jerusalem gi, ma mbo seŋ naŋ yêc gameŋ Samaria ti Galili-ŋga ŋabatiŋ.

¹² Iŋ hôc asê malac danŋ, ma tap launŋac 10 ti gêmbac leprasi sa yêc malac dau ŋamakê. Ŋac sêlhac ahê,

¹³ ma sêta iŋ ŋa awha atu bocdec bu, "Ŋadau Yisu, tamwalô yac!"

¹⁴ Yisu tahê ŋac ma sôm, "Andi, ma atôc daôm têtŋ lau dabunŋsiga." Ma têtŋ ndoc ŋac sêlhö s i, naŋ sêlic bu ŋac si ŋamlic ŋawasi sa.

¹⁵ Ŋac si danŋ gêlic bu iŋ ŋayham sa su, dec gic hu kêpiŋ Anötö ŋa awha atu, ma kac dau kwi ma mbu têtŋ Yisu gi.

¹⁶ Ŋgac dau iŋ ŋgac gameŋ Samaria-ŋga, ma iŋ hu dau sip nom yêc Yisu gahi-ŋga, ma gêm danŋe iŋ.

¹⁷ Ma Yisu sôm, "Bocke? Mac lau 10 hoŋ ŋamlic ŋayham sa, me? Bocdinaŋ dec lau 9 sêmbo nde?"

¹⁸ Am ŋgac Israel-ŋga dom, magoc am ŋgac tigeŋ dec mbu mweŋ ma kêpiŋ Anötö."

19 Ma Yisu sôm têtj inj, “Tisa, ma lhö ndi. Am nem kêtj whinj kôm am ngayham sa.”

Anötö ndê gôlinj ñapuc

20 Têtj bêc ñapuc lau Palêsai sêndac Yisu pi ndoc bocke Anötö ndê gôlinj oc meñ sa tiawê yêc nom. Ma Yisu sôm, “Têtj ndoc Anötö ndê gôlinj meñ sa tiawê, ñap oc tôm dom bu mac alic gêtj ñapuc tu kêtj puc mac-ña.

21 Ma oc tôm dom bu lau sêsôm, ‘Alic gêtj dau kelec,’ me ‘Gêtj dau kêtjê.’ Mba! Anötö ndê gôlinj meñ sa su, ma yêc mac ñalôm.”

Yisu ndê bêc mbu meñ-ña

(Mat 24:37-44)

22 Ma inj sôm têtj inj ndê ñgac-sêñomi, “Têm oc meñ sa, ñap mac tamkwê bu alic Ñamalac ndê Atu mbu meñ ma mbo whinj mac tiyham, magoc mac oc alic inj dom.

23 Lau oc sêñsau bu inj mbu meñ su, ma sêsôm inj mbo gameñ bocdê, me gameñ bocdec. Magoc aṅgô ñac si yom dau dom, ma aṅkuc ñac dom.

24 Bu têtj ndoc Ñamalac ndê Atu mbu meñ, ñap inj oc hôc asê ñagahô gitôm sickac hep tigeñ ma umbonj ñasawa sambuc ñawê sa.

25 Tigeñ gêtj ñamata-ña inj oc hôc ñandê atu ma lau têtj dindec-ña oc sêtec inj.

26 “Têm ñap Ñamalac ndê Atu oc mbu meñ, ñap lau oc sêmbo têtj sêmbo têtj Noa ndê têtj.

27 Têtj ndoc ñap lau señ gêtj ti sênôm gêtj, ma lauñgac ti lauwhê sem dau e Noa sôc wanj gi. Goc bu atu suñ ma señ ñac honj su sinjga.

²⁸ Ma oc kainj tigenj tòm Lot ndê têm, nanj lau senj ti sênôm gêj, semlhi gêj ti sêkêj gêj bu lau semlhi, sêsô gêj ñawhê ma sêkwê andu.

²⁹ Magoc têtj bêc Lot hu malac Sodom siñ, nanj ya ti †solpa peñ sip akêj undambê ma senj lau Sodom-nga honj su.

³⁰ Ma lau oc sêmbo ñalêj tigenj dinanj têtj bêc nanj Ñamalac ndê Atu mbu meñ ma hoc dau asê.

³¹ Têtj bêc dinanj, oc tòm dom bu lau nanj sêndöc andu ñasactô, nanj sêsôc andu ñalôm sêndi bu sêkôc gêj danj. Ma ñalêj tigenj, oc tòm dom bu lau nanj sêmbo ôm, nanj sêkac dau kwi bu sêkôc si gêj danj.

³² Gauc nem gêj nanj hóc asê Lot ndê awhê!

³³ Asa nanj tac whiñ bu sap gêj nom-nga dônj ñapanj tu mbo tali-nga, nanj oc ñinga. Magoc asa nanj hu siñ tu êñkuc aö-nga, nanj oc ñinga dom.

³⁴ Aö wasôm têtj mac, têtj bêc nanj Ñamalac ndê Atu mbu meñ, nanj ñamalac lu oc sêyêc andu danj, ma Anötö oc kôc inlu si danj, ma hu danj siñ.

³⁵⁻³⁶ Ma awhê lu oc sêndê gêj sêmbo, ma Anötö oc kôc danj, ma hu danj siñ.”

³⁷ Yisu ndê ñgacsêjomi sêngô yom dau su, goc sêndac inj, “Pômdau, gêj dinanj oc hóc asê yêc nde?” Ma Yisu sôm, “Yac bu dalic macmponj sêngihi sêmbo, nanj tanyalê bu gêj mbôp danj yêc.”

18

Yom gôlij pi lêj datenj mbec-nga

¹ Ma Yisu sôm yom gôliŋ daŋ têtŋ iŋ ndê ŋgac-sêŋomi, ma kêdôhônŋ ŋac bu sêteŋ mbec tôm bêc hoŋ, ma takwê bu sêtap ŋandô sa ma sêhu siŋ dom.

² Iŋ sôm, “Ŋgac êmatôc yom-ŋga daŋ mbo malac atu daŋ. Iŋ töt Anötö dom, ma toc ŋamalac daŋ sa dom.

³ Ma awhê sawa daŋ ndöc malac dinaŋ, ma iŋ têtŋ ŋgac êmatôc yom-ŋga dau gi ŋapaŋ, ma sôm, ‘Ŋamalac daŋ kêtŋ ŋawapac têtŋ aö. Nem aö sa ma êmatôc alu mba yom.’

⁴ Iŋ ndac tidim daêsam magoc ŋgac dau tec bu nem iŋ sa e tiŋambu iŋ sôm têtŋ dau, ‘Aö gatöc Anötö dom, ma gatoc ŋamalac sa dom,

⁵ tigenŋ awhê sawa dindéc ndac aö ŋapaŋ, ma bocdinaŋ aö wanem iŋ sa ma wamatôc iŋ ndê yom. Aö bu wakôm dom, dec iŋ oc meŋ ŋapaŋ e kôm aö lic kam sa.’ ”

⁶ Ma Pômdau sôm têtŋ ndê ŋgac-sêŋomi, “Ŋgac êmatôc yom-ŋga dau iŋ ŋgac gitêtŋ dom, magoc iŋ sôm bu nem awhê sawa dinaŋ sa.

⁷ Mac lau naŋ Anötö kêtŋaliŋ mac sa ati iŋ ndê, naŋ atetŋ mbec têtŋ iŋ acsalô ti ôbwêc, mac gauc gêm sake? Anötö oc tec bu ŋgô mac nem mbec ma nem mac sa, a?

⁸ Mba! Aö wasôm têtŋ mac bu iŋ oc nem mac sa ŋagahô. Tigenŋ, têtŋ ndoc Ŋamalac ndê Atu mbu meŋ, naŋ iŋ oc tap lau ŋatô sa, naŋ sêsap si sêkêtŋ whiŋ iŋ-ŋga dôŋ sêmbo, me mba?”

Yom gôliŋ pi Palêsai ma ŋgac kôc takis-ŋga daŋ

⁹ Yisu kêyalê bu lau ñatô nañ sêkêñ danğa in, nañ sêtoc dau sa bu lau gitêñ ma sêpu lau ñatô. Bocdinañ in sôm yom gôlin dan bocdec bu.

¹⁰ “Ngac lu sêtêñ lôm dabuñ si, bu sêteñ mbec. Inlu si dan in Palêsai, ma ngac dan in ngac kôc takis-nga.

¹¹ Palêsai dau tisa kalhac, ma teñ mbec tu dau-nga bocdec bu, ‘Anötö, aö wanem danđe am bu aö gatôm lau ñatô nañ lau sac, nañ dom. Aö gatôm lau kañ dom, me lau nañ sêkôm mêtê sac me mêtê mockain-nga dom. Ma yomandô, aö gatôm ngac kôc takis-nga dindê dom.

¹² Yêc wake hoñ ñalôm aö gahu gêñ daneñ-nga siñ tidim lu tu gauc nem am-nga. Aö gawhê neñ awa ti wapa hoñ kôc gi toñ amanlu, ma gakêñ toñ dan ti da têt am.’

¹³ Palêsai teñ mbec bocdinañ, tigen ngac kôc takis-nga kalhac ahê. In hôt tandô sa têt undambê dom, magoc wec ti ñalôm ñawapac ma teñ mbec bocdec bu, ‘Anötö, tamwalô aö ngac sac dec.’ ”

¹⁴ Goc Yisu sôm, “Aö wasôm têt mac bu Anötö gêlic ngac kôc takis-nga dinañ ti ngac gitêñ, ma Palêsai dinañ mba. Nahu bu asa nañ po dau ndê waê sa, nañ Anötö oc êngwiniñ in, ma asa nañ kêgwiniñ dau, nañ Anötö oc toc in sa.”

*Yisu gêm mbec balêkoc saun
(Mat 19:13-15; Mak 10:13-16)*

¹⁵ Têt bêt dan lau sêkôc si balêkoc saun sêtêñ Yisu sêmen, bu in kêt amba sac ñac. In ndê ngac-sêñomi sêlic e sêsôm dinda ti dambai.

¹⁶ Tigen Yisu mbwêc ñac sêmen ma sôm, “Atec balêkoc dinañ sêtên aô sêmen, ma alhac ñac ahuc dom. Bu Anötö ndê gôlin gic lau nañ sêtôm balêkoc saun-saun dindéc, nañ ñawaê.

¹⁷ Aô wasôm yom ñandô têt mac, bu asa nañ bu sôc Anötö ndê gôlin ñapu nditôm balêkoc saun ñañ dom, nañ oc nditôm dom bu sôc ndi.”

Ngac bata ti lêlôm

(Mat 19:16-22; Mak 10:17-22)

¹⁸ Ma ñgac bata Israel-ña ñañ ndac Yisu, “Kêdôhônwaga ñayham, aô wakôm sake, dec tiñambu Anötö oc kôc aô sa wambo tañli yêc undambê?”

¹⁹ Ma Yisu sôm, “Tu sake-ña am sam aô bu ñayham? Anötö tawasê in ñayham.

²⁰ Am kêyalê Moses ndê yomsu, ‘Kôm gên mockaiñ-ña dom. Ndic ñamalac ndu dom. Nem kañ gên dom. Sôm yom tasan pi lau dom,’ ma ‘Toc damam lu dinam sa.’ ”

²¹ Ma ñgac dau sôm, “Aô kakuc yomsu hoñ dinañ têt ndoc aô gambo balê ñapañ e kwahic dec.”

²² Yisu ñgô yom dinañ ma sôm têt in, “Am pônnda gên tigen. Kên am nem wapa hoñ têt lau sênemlhi, ma ndic sam ña-awa têt lau ñalôm sawa. Ma bocdinañ am nem awa ñandô oc yêc undambê. Ma tiñambu mweñ ma êmkuc aô.”

²³ Magoc ñgac dau ñgô Yisu ndê yom e ñalôm ñawapac, ñahu bu in ñgac ti wapa daêsam.

Puc pi awa ti wapa

(Mat 19:23-30; Mak 10:23-31)

24 Yisu tahê in ma sôm, “Lau ti lêlôm si awa ti wapa kalhac ñac ahuc e gitôm dom bu sêsôc Anötö ndê gôlin ñapu ñagahô.

25 Bôc atu dañ gitôm kamel, oc tôm bu sôc so ñalasê ñagahô hóc gêlêc ñac ti lêlôm dañ bu sôc Anötö ndê gôlin ñapu su.”

26 Lau nañ sêngô yom dau sêsôm, “Bu bocd-inañ dec asa oc tôm bu tap Anötö ndê mwasin nem lau si-nga sa? Oc ñawapac atu!”

27 Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Gêñ nañ ñamalac sêtôm dom bu sêkôm, nañ Anötö gitôm bu kôm.”

28 Ma Pita sôm têt in, “Yac oc bocke? Yac ahu mba andu ti gêt hon sin tu añkuc am-nga.”

29 Ma Yisu sôm têt in, “Aö wasôm yom ñandô têt mac bu asa nañ bu hu andu, me awhê, me asidôwai, me damba lu dinda, me balêkoc sin tu êñkuc aö-nga,

30 nañ Anötö oc kêt gêt kain dinañ daêsam têt in ô, têt têt in mbo nom. Ma têt têt ñambu-nga, Anötö oc kôc in sa ma kêt in ndöc tali ñapan yêc undambê.”

*Yisu sôm tiyham bu in oc mbac ndu
(Mat 20:17-19; Mak 10:32-34)*

31 Yisu kôc ñgacsêñomi 12 sa sêsa si sêmbo dau-nga, ma sôm têt ñac bu, “Kwahic dec yac bu dapi Jerusalem dandi, ma gêt hon nañ lau propet sêto pi Ñamalac ndê Atu, nañ oc ñandô sa.

32 Lau oc sêkêt in sip lau Rom-nga amba, ma ñac oc sêsu in susu, sêkôm in ñayom, sêhê gasôp pi in, sêtap in, ma sêndic in ndu.

33 Magoc in oc tisa tiyham têt bêt titö-nga.”

³⁴ Tigen ḡac sêḡyalê yom dau ḡahu dom. ḡahu yêc siḡ dau têḡ ḡac, ma ḡac si gauc sa pi Yisu ndê yom dau dom.

*Yisu kôm ḡac tapec tandô po asê
(Mat 20:29-34; Mak 10:46-52)*

³⁵ Yisu ma lau naḡ sêḡkuc iḡ sêḡsêlêḡ e sêsuḡ sa malac Jeriko. Ma yêc seḡ ḡamakê ḡac tapec daḡ ndôc ma teḡ ḡêḡ.

³⁶ ḡac dau ḡô bu lau daêsam sêḡsêlêḡ sêmbo seḡ, goc ndac ḡêḡ dau ḡahu.

³⁷ Ma lau sêsôm têḡ iḡ bu Yisu Nasaret-ḡa kêsêlêḡ mbo seḡ meḡ.

³⁸ Goc iḡ mbwêc, “Yisu, †Dawid ndê Atu, tamwalô aô!”

³⁹ Lau naḡ sêḡsêlêḡ sêmuḡ Yisu sêhec yom ḡac tapec dau, ma sêsôm têḡ iḡ bu nem dôḡ. Magoc iḡ mbwêc ti ḡaḡga, “Dawid ndê Atu, tamwalô aô!”

⁴⁰ Yisu kwê dôḡ kalhac, ma sôm têḡ lau bu sêkôc ḡac dau sêtêḡ iḡ sêmeḡ. Ma têḡ ndoc iḡ tiḡasuc Yisu, naḡ Yisu ndac iḡ,

⁴¹ “Am tac whiḡ bu aô wakôm sake têḡ am?” Ma iḡ sôm, “Pômdu, aô tac whiḡ bu tanôḡ ḡayham sa.”

⁴² Goc Yisu sôm têḡ iḡ, “Tanôm ḡayham sa! Am nem kêḡ whiḡ kôm am ḡayham sa.”

⁴³ Ma ḡagahô eḡ iḡ tandô ḡayham sa, ma iḡ kêkuc Yisu ma kêpiḡ Anötö. Ma lau hoḡ naḡ sêlic ḡêḡ dinaḡ, naḡ sêmpiḡ Anötö bocdinaḡ.

19

Yisu lu Sakias

¹ Yisu sôc malac Jeriko gi, ma bu êñsêlêñ gacgeñ sa ndi.

² Ma ñgac dañ mbo, nañ sêsam in ndê ñaê bu Sakias. In ñgac bata kôc takis-ñga, ma in dau ndê mone daêsam.

³ In tac whin bu lic Yisu pi ñandô, magoc in gitôm dom, bu in ñgac apê, ma lau daêsam sênghihi Yisu ahuc.

⁴ Tu dinañ-ñga in kêtî mun gi, ma pi a kin dañ, bu lic Yisu nañ kêsêlêñ mbo señ meñ.

⁵ Têñ ndoc Yisu hôc asê a dinañ ñapu, nañ tatac ma sôm têñ in, “Sakias, sip mwen ñagahô! Acsalô dec aô wambo am nem andu wawhin am.”

⁶ Goc ñagahô Sakias sip nom ma kôc Yisu sa ti atac ñayham, ma sêtêñ in ndê andu si.

⁷ Magoc lau hoñ nañ sêlic gêñ dau sêtucdin ma sêsôm, “Yisu bu ndic ñgac sac dañ kêsî!”

⁸ Têñ ndoc sêmbo Sakias ndê andu, nañ ñgac dau tisa ma sôm têñ Yisu, “Pômdau lic! Kwahic dec aô wawhê aneñ wapa hoñ kôc ndi toñ lu, ma wakêñ toñ dañ têñ lau ñalôm sawa. Ma lau nañ aô kasau ñac ma gakôc ñac si mone, nañ aô waô mone dau tidim hale têñ ñac.”

⁹ Dec Yisu sôm, “Acsalô lec Anötö ndê mwasiñ nem lau si-ñga meñ pi lau andu dindec-ñga. Bu ñgac dindec in Abraham ndê apangac dañ whin.

¹⁰ Ñamalac ndê Atu meñ bu êñsalê lau nañ sinğa su, ma bu nem ñac si.”

*Yom gôlin pi mone gol
(Mat 25:14-30)*

11 Lau naŋ sêngô Yisu ndê yom dinaŋ, naŋ sêlic bu iŋ suŋ sa têt Jerusalem, ma sêkêŋ bata bu têt ndoc iŋ hôc asê, naŋ Anötö ndê gôliŋ oc meŋ sa tiawê, ma Yisu oc ti lau Israel-ŋga si kiŋ. Bocdinaŋ Yisu gic hu sôm yom gôliŋ daŋ têt ŋac.

12 Iŋ sôm, “Ŋgac ti waê atu daŋ kêmasaŋ dau bu têt gameŋ baliŋ daŋ ndi, bu yêc dindê kiŋ atu oc kêŋ ŋaclai têt iŋ bu nem gôliŋ lau yêc iŋ dau ndê gameŋ. Ma tiŋambu iŋ oc mbu meŋ.

13 Boc-dinaŋ iŋ kêgalêm iŋ ndê lau akiŋ amanlu sa, ma kêŋ mone gol daŋ naŋ sêsam bu ‘maina’ têt ŋac tòm gi.* Ma iŋ sôm têt ŋac, ‘Akôc mone dec sa, ma akôm gwelen pi e nditôm aö wambu wameŋ.’

14 Magoc iŋ ndê lau sêtec iŋ, ma sêkêŋ lau aheŋ-ŋga ŋatô sêŋkuc iŋ bu sêsôm têt kiŋ atu bu, ‘Yac atec ŋgac dec bu nem gôliŋ yac.’

15 Magoc kiŋ atu ŋgô ŋac si yom dom ma kêŋ ŋaclai têt ŋgac dau bu nem gôliŋ lau, goc iŋ mbu têt iŋ ndê gameŋ gi. Iŋ hôc asê su, goc kêŋ yom bu iŋ ndê lau akiŋ naŋ iŋ kêŋ mone têt ŋac, naŋ sêtêŋ iŋ sêndi. Iŋ bu lic ŋac sêkôm gwelen bocke pi mone dau.

16 “Ŋgac akiŋ ŋamata-ŋga meŋ ma sôm, ‘Aneŋ ŋadau, aö gakôm gwelen pi am nem mone tigen, ma gatap mone amanlu tiyham sa.’

17 Ma ŋadau sôm, ‘Aneŋ ŋgac akiŋ, am kôm ŋayham! Am yob gêŋ saŋ dindêc ŋapep, ma kwahic dec aö wakêŋ am nem gôliŋ malac amanlu.’

---

* **19:13** Maina tigen gitôm †denarii 100, naŋ gitôm ŋaôli gwelen bêt 100-ŋga.

18 “Ma ngac tilu-nga meŋ ma sôm, ‘Nadau, aö gakôm gwelen pi am nem mone tigen, ma gatap mone amanđan tiyham sa.’

19 Ma nadau sôm têt in, ‘Kwahic dec aö wakêt am nem gôlin malac amanđan.’

20 “Ma lau akin dau si dan meŋ ma sôm, ‘Nadau, am nem mone gol tigen kelec. Aö kapan si napep.

21 Aö gatöc am, bu am ngac lêtê-nga dom. Am kêt batam bu kôc gêt nandô yêc lau nan am kêt gêt têt nac dom. Ma am gic gêt nandô sa yêc gameŋ nan am sô gêt nawhê dom.’

22 Goc nadau sôm têt in, ‘Am ngac akin sac! Aö wamatöc am wan̄kuc yom nan am daôm sôm. Am kêyalê bu aö ngac lêtê-nga dom, ma bu aö gakêt batan bu wakôc gêt yêc lau nan aö gakêt gêt têt nac dom, ma bu wandic gêt nandô sa yêc gameŋ nan gasô gêt dom.

23 Tu sake-nga am kôm gwelen pi aneŋ mone dom? Oc tôm bu am kêt aneŋ mone têt lau sêyob mone-nga bu sêyob e aö wambu wameŋ, dec oc tôm bu sêkêt mone nagec sac mone dau nahô ma aö wakôc hoŋ sa.’

24 “Ma in sôm têt lau nan sêlhac sêm̄piŋ, ‘Akôc in ndê mone tigen dinaŋ su, ma akêt têt ngac akin nan kôc mone aman̄lu.’

25 Magoc nac sêsôm, ‘Nadau, in kôc mone aman̄lu su!’

26 Goc nadau sôm, ‘Aö wasôm têt mac bu asa nan yob gêt nan aö gakêt sip in amba, nan napep, nan wakêt gêt natô tiyham têt in whiŋ. Tigen asa nan yob ndê gêt napep dom, nan aö

wakôc in ndê gêñ hon su.

²⁷ Ma anğô! Aneñ ñacyo nan sêtec bu aö wanem gôlin ñac, nan akôc ñac sêmen, ma andic ñac ndu yêc aö anôn-nga.' "

Yisu hóc asê Jerusalem

(Mat 21:1-9; Mak 11:1-10; Jon 12:12-15)

²⁸ Yisu sôm yom dinan su, ma kêsêlên hêganôn Jerusalem gi, ma in ndê sêñomi sêñkuc in.

²⁹ In kêsêlên gi e kêpin malac lu nan sêsam bu Betpagi ma Betani, malac lu nan sêyêc Lôc Olib. Ma in kêkin ndê ñgacsêñom lu

³⁰ ma sôm têt inlu, "Asôc malac dindê andi, ma amlu oc atap donki dan sa, nan sêsô don kalhac. In donki natu wakuc, nan ñamalac dan ndôc ñahô mun su dom. Anğapwêc su ma akôc sa amên.

³¹ Ma lau bu sêndac amlu bu bocke ma amlu bu anğapwêc in su, goc asôm têt ñac bu, 'Pômdau tac whin bu donki dindêc nem in sa.' "

³² Boc-dinan ñgac lu dinan sêsôc malac dau si, ma sêtap donki dau sa tôm Yisu sôm.

³³ Sêñğapwêc donki sêmbo, ma ñadai sêndac inlu bu, "Amlu anğapwêc in tu sake-nga?"

³⁴ Ma sêsôm, "Pômdau tac whin bu donki dindêc nem in sa."

³⁵ Inlu sêwê donki dau sêtên Yisu si, ma sêkên ñac si ñakwê awê-nga sac donki, ma sêkên in pi gi ndôc ñahô.

³⁶ Yisu ndôc donki ma kêsêlên gi, ma lau sêhê si ñakwê yêc señ.

37 In kêsêlêṅ gi e hôc asê gamenṅ naṅ seṅ sip akêṅ Lôc Olib, goc sêṅomi toṅ atu naṅ sêṅkuc inṅ, naṅ sêmbwêc ti atac ṅayham atu, ma sêmpinṅ Anötö pi gêṅ dalô naṅ sêlic.

38 Sêsôm, “Anötö nem mbec kinṅ naṅ meṅ gêm Pômdau aṅgô. Yom malô yêc undambê, ma Anötö ndê waê sa yêc lôlôc!”

39 Palêsai ṅatô sêmbô sêwhinṅ lau daêsam dinaṅ, ma sêsôm têṅ Yisu, “Kêdôhônṅwaga, hec yom am nem sêṅomi, bu ṅac si yom so.”

40 Ma Yisu sôm têṅ ṅac, “Aṅgô! Sêṅomi bu sênem dônṅ, goc hoc dindec oc sêmbwêc asê!”

41 Yisu kêsêlêṅ gi e hôc tandô sa pi malac atu Jerusalem, dec taṅ pi malac dau.

42 In sôm, “Tôm ṅasawa baliṅ su e meṅ têṅ acsalô lec aô tac whinṅ bu mac lau Jerusalem-ṅga aṅyalê lêṅ naṅ oc tôṅ bu kêṅ mac ambo ti atac malô. Tigeṅ mac nem ṅalôm ṅadandi ma kwahic dec lêṅ dau yêc siṅ dau têṅ mac.

43 Têṅ oc meṅ sa, naṅ nem ṅacyo oc sêṅgihi mac ahuc ma sêṅgîlî tuṅbôm ma sêsôc nem malac sêloc.

44 ṅac oc sêndic mac ti nem balêkoc hoṅ ndu, m a sêseṅ malac dindec su e hoc daṅ ndöc hoc daṅ ṅahô tiyham dom. ṅac oc sêkôm bocdinaṅ, ṅahu bu Anötö têṅ mac meṅ bu nem mac sa, magoc mac aṅyalê dom.”

*Yisu soc lau su yêc lôṅ dabuṅ
(Mat 21:12-17; Mak 11:15-17)*

45 Têṅ ndoc Yisu hôc asê Jerusalem, naṅ inṅ kêsêlêṅ gi e sôc lôṅ dabuṅ ṅabatêṅndö gi. Ma

in̄ soc lau nan̄ sêkên̄ gên̄ bu lau sênemlhi, nan̄ sêsa awê.

⁴⁶ In̄ sôm tên̄ ñac, “Sêto Anötö ndê yom yêc bocdec bu, ‘*Aneñ andu gic waê bu lau sêten̄ mbec sêmbo-ñga,*’ magoc mac akôm Anötö ndê andu ti lau kan̄ si gameñ.”

⁴⁷ Tôm bêc hon̄ in̄ kêdôhôn̄ lau mbo lôm dabuñ ñabatêmdö. Ma dabuñsiga atu-tu ti lau †Skraib nan̄ sêndôhôn̄ yomsu, ma lau bata Israel-ñga sêñsalê lên̄ bu sêndic in̄ ndu.

⁴⁸ Magoc sêtap lên̄ dan̄ sa dom, bu lau hon̄ atac whin̄ bu sêñgô in̄ ndê yom, ma sêsap in̄ don̄ ñapan̄.

20

Gêndac pi Yisu ndê ñaclai ñahu (Mat 21:23-27; Mak 11:27-33)

¹ Tên̄ têm dinan̄ Yisu kêdôhôn̄ lau, ma gêm mêtê pi ñawaê ñayham mbo lôm dabuñ. Ma dabuñsiga atu-tu ti lau Skraib ma lau bata Israel-ñga sêtên̄ in̄ si,

² ma sêsôm, “Sôm tên̄ yac. Am kôc ñaclai yêc nde, bu kôm gên̄ hon̄ nan̄ am kôm? Asa kên̄ tên̄ am?”

³ Ma in̄ sôm, “Gên̄ ñamata-ñga aô bu wakên̄ gêndac dan̄ tên̄ mac. Asôm tên̄ aô,

⁴ asa kên̄ ñaclai tên̄ Jon dec in̄ kêku lau? Anötö kên̄ ñaclai tên̄ in̄, me mba?”

⁵ Ñac sem yomgalôm tên̄ dau pi Yisu ndê gêndac ma sêsôm, “Yac bu dasôm bu, ‘Anötö kên̄ ñaclai tên̄ Jon,’ dec in̄ oc ndac yac, ‘Tu sake-ñga mac akên̄ whin̄ Jon dom?’

⁶ Magoc yac bu dasôm bu Jon kêku lau kêkuc ñamalac nom-nga si gauc ñambwa, dec lau hon oc sêtoc yac ña hoc dambac ndu, bu ñac sêlic Jon bu Anötö ndê propet danj.

⁷ Bocdinañ sêsôm têtj Yisu bu sênjalê Jon ndê ñaclai ñahu dom.

⁸ Ma Yisu sôm têtj ñac, “Ma bocdinañ aö wasôm aneñ ñaclai ñahu asê têtj mac dom.”

*Yom gôlinj pi lau sêyob ôm wain-nga
(Mat 21:33-46; Mak 12:1-12)*

⁹ Ma Yisu sôm yom gôlinj danj têtj lau dau bocdec bu, “Ngac danj sô ôm wain-nga danj, ma kêñ têtj lau ñatô bu sêyob. Goc inj têtj gameñ danj gi ma mbo ñasawa baliñ.

¹⁰ Têtj ndoc sêhonj wain ñandô sa-nga, inj kêkinj ñgac akiñ danj têtj lau nañ sêyob inj ndê ôm, nañ gi, bu sêkêñ wain ñandô ñatô têtj inj. Tigenj ñac sic inj, ma sêkêñ inj kölhö amba sawa gi.

¹¹ Goc ñadau kêkinj ñgac akiñ danj tiyham, magoc ñac sic inj ma sêkôm mêtê sac têtj inj, ma sêkêñ inj kölhö amba sawa gi.

¹² Ma inj kêkinj ñgac titö-nga têtj ñac gi, magoc ñac sic inj basô, ma sêmasuc inj sa awê gi.

¹³ Goc ôm wain-nga ñadau sôm, ‘Aö wakôm sake? Aö wanñin aneñ balê, nañ aö atac whin inj ndu andô. Mboe ñac oc sêtoc inj sa.’

¹⁴ Tigenj têtj têtj lau sêyob ôm-nga sêlic ñadau ndê atu kêsêlêñ meñ, nañ sêsôm têtj dandi, ‘Ñadau ndê atunñac dê oc wêkainj ôm dindec. Dandic inj ndu ma dakôc ôm dindec su ti yac neñ.’

15 Ma sêmasuc inj yêc ôm wain-nga, ma sic inj ndu.”

Ma Yisu ndac, “Mac gauc gêm bu ôm n̄adau oc kôm sake t̄eŋ n̄ac?

16 Inj oc meŋ ma ndic lau s̄eyob ôm-nga ndu, ma k̄eŋ ndê ôm t̄eŋ lau n̄atô s̄eyob.” Lau naŋ s̄eŋgô yom dinaŋ s̄êsôm, “Mba! Bocdinaŋ dom!”

17 Magoc Yisu tahê n̄ac ma sôm, “Gauc nem yom naŋ s̄eto yêc bocdec bu, ‘*Hoc naŋ lau s̄ekwê andu-nga s̄etec, naŋ kwahic ti hoc n̄amata-nga yêc andu dau.*’ Mac aŋyalê yom dau n̄ahu, me mba?

18 Lau hoŋ naŋ s̄etiŋ gahi pi hoc dinaŋ e s̄epeŋ, naŋ oc s̄eŋinga, ma hoc dau bu peŋ pi n̄amalac daŋ, dec oc sec inj popoc.”

19 Lau Skraib ti dabuŋsiga atu-tu s̄eŋyalê bu Yisu ndê yom gôliŋ dinaŋ h̄eganôŋ n̄ac, dec n̄ac atac whiŋ bu s̄ekôc inj dôŋ n̄agahô eŋ. Magoc n̄ac s̄etôc lau naŋ s̄embo s̄ewhiŋ inj, dec s̄ekôm dom.

*Lau bu s̄etim Yisu pi yom takis-nga
(Mat 22:15-22; Mak 12:13-17)*

20 Ma lau bata Israel-nga dinaŋ tatiŋ Yisu n̄apep, ma s̄ekêŋ lau n̄atô bu s̄etip inj. Lau s̄etip Yisu-nga dinaŋ s̄eŋsau bu n̄ac tac whiŋ bu s̄eŋgô inj ndê yom. Tigeŋ s̄ekêŋ daŋga bu mboe s̄eŋgô inj sôm yom so daŋ, dec n̄ac oc s̄ekêŋ inj sip gôliŋwaga Rom-nga ndê amba, bu êmatôc inj.

21 Ma n̄ac s̄êsôm t̄eŋ inj bu, “Kêdôhônwaga, yac aŋyalê bu am sôm yom ma kêdôhôn lau n̄alêŋ gitêŋ. Am toc lau hoŋ sa n̄alêŋ tigeŋ, ma kêdôhôn Anötö ndê l̄eŋ t̄eŋ lau kêkuc yom n̄andô.

22 Kwahic dec yac bu andac am bu in solop bu yac dakên takis têt Sisa, me mba?”

23 Yisu kêyalê bu ñac gauc gêm bu sêtîm in, dec sôm têt ñac,

24 “Atôc mone silba dan têt aö.” Ma in ndac, “Asa ndê ñagatu ti ñaê yêc mone dindec?”

25 Ma ñac sêsôm, “Sisa ndê.” Goc Yisu sôm têt ñac, “Bocdinañ atoc Sisa sa ña gêt nañ gic in ñawaê, ma atoc Anötö sa ña gêt nañ gic in ñawaê.”

26 Ñalên dinañ ñac sêñsahê bu sêtîm in bu sôm yom so dan yêc lau hoñ aŋgô-ŋga, magoc sêtôm dom. Sêhêdaê tu in ndê yom ti gauc-ŋga, ma ñac si yom mba bu sêsôm ô.

Lau Sadiusi bu sêtîm Yisu pi yom datisa akên lau batê-ŋga

(Mat 22:23-33; Mak 12:18-27)

27 Têt dinañ lau †Sadiusi ñatô sêtêt Yisu si. Ñac lau Israel-ŋga si toñ dan, nañ sêkên whin bu lau batê oc sêtisa tiyham dom. Ma ñac sêkên gêndac dan têt Yisu bocdec bu,

28 “Kêdôhônwaga, Moses to yac neñ yomsu dan bocdec bu. Ñgac dan bu ndê dôwa nem awhê sa ma bu mbac ndu ma balêkoc mbasi, nañ ñgac dau oc nem dôwa ndê awhê sawa, ma kwê balêkoc asê tu dôwa-ŋga.

29 Têt têt dan, asidôwai 7 sêmbo. Ñgac ñamata-ŋga gêm awhê sa, magoc in mbac ndu ma in ndê balêkoc mba.

30-31 Ma ñgac tilu-ŋga gêm awhê sawa dau, tigen mbac ndu ma balêkoc mba. Ñalên tigen

ngac titö-nga e têtj ngac ti-7-nga honj sem awhê sawa dau magoc sêmbac ndu ma balêkoc mba.

³² Ma tiñambu awhê dau mbac ndu.

³³ Kwahic dec yac bu andac am bocdec bu. Lau batê bu sêtisa tôm lau ñatô sêsôm, dec awhê dau oc ti asa ndê awhê? Bu asidôwai 7 dinañ honj sem in su têtj ndoc sêmbo tali.”

³⁴ Ma Yisu ô yom ma sôm têtj ñac, “Lau têtj dindec-nga sem dau,

³⁵ tigenj têtj têtj ñambu-nga, lau nañ Anötö oc lic bu lau gitêtj ma uñ ñac sa bu sêndöc tali yêc undambê, nañ oc sênem dau dom.

³⁶ Ma oc tôm dom bu ñac sêmbac ndu tiyham, bu ñac oc sêmbo sêtôm añela. Lau nañ Anötö uñ sa sêndöc undambê, nañ oc sêti in ndê balêkoc.

³⁷ Ma Moses dau têtj asê bu lau batê oc sêtisa. Gauc nem yom nañ in to pi ndoc in gêlic ya golom sa a dañ. Têtj ndoc dinañ in sam Pômdau bu Abraham ndê Anötö, Aisak ndê Anötö, ma Jakob ndê Anötö.

³⁸ Lau batê bu sêtisa dom, dec tu sake-nga Anötö sam dau bu lau tö dinañ si Anötö? Anötö in lau batê si Anötö dom, in lau tali si Anötö, bu lau honj si ñahu sêmbo tali-nga yêc Anötö.”

³⁹ Lau †Skraib ñatô sêñgô Yisu ndê yom dau ma sêsôm, “Kêdôhôn-waga, am nem yom ñayham!”

⁴⁰ Ma tiñambu lau sêtöc dau bu sêkêñ gêndac têtj Yisu tiyham.

*Yisu kêsahê lau si gauc pi Mesaya
(Mat 22:41-46; Mak 12:35-37)*

41 Ma Yisu sôm têtj ñac, “Bocke ma lau sêsôm bu Mesaya inj Dawid ndê Atu?”

42 Dawid dau to yom yêc Buku Wê-nga bocdec bu, ‘Anötö sôm têtj anej Pômdau, “Am ndöc aö amanj andô-nga,

43 e nditôm aö wakêtj nem ñacyo sêsôc am gahim ñapu.” ’

44 Bocdinañ Dawid dau sam Mesaya bu Pômdau, ma bocke dec lau sêsôm bu Mesaya inj Dawid ndê Atu?”

Yisu ndê puc pi lau Skraib si mêtê sac

(Mat 23:1-7; Mak 12:38-40)

45 Ma yêc lau hoñ dinañ si aᅅgô-nga, Yisu sôm têtj inj ndê ᅅgacsêᅅomi,

46 “Ayob daôm ñapep bu aᅅkuc lau Skraib si gêbôm dom. Ñac sêsôc ñakwê baliñ ma sêᅅsêlêᅅ sêmbo malac lôm, bu ñac atac whiñ bu lau sêtoc ñac sa ma sêhê mwalêc ñac. Ñac atac whiñ bu sêndöc mala ñamata-nga yêc lôm wê-nga, ma lau tiwaê si mala têtj ndoc sêneñ mwasiñ-nga.

47 Yêc lau hoñ aᅅgô-nga, sêteñ mbec baliñ, magoc têtj ndoc lau sêlic ñac dom, nañ sêᅅsau lauwhê sawa bu sêᅅgaho ñac si andu su. Anötö oc êmatôc ñac ma kêtj ñagêyô sac andô têtj ñac.”

21

Awhê tuc dañ kêtj da danje

(Mak 12:41-44)

1 Yisu hôc tandô sa ma gêlic lau ti lêlôm sêkêᅅ si da sip apa da-nga nañ kalhac lôm dabun ñamakê.

² Ma in gêlic awhê tuc ñalôm sawa dan kên awa sauñ lu gitôm wan toea lu sip apa da-nga.

³ Ma in sôm, “Aö wasôm yomandô têt mac, bu yêc Anötö anğô-nga awhê tuc ñalôm sawa dindec kên da hóc gêlêc lau hon si da su.

⁴ Nahu bu lau ti lêlôm sêkên si da, magoc ñac si awa daêsam gacgen yêc ñac-nga. Tigen awhê dindec in awhê ñalôm sawa, ma in kên in ndê gên hon ti da.”

*Yisu sôm yom pi lôm dabuñ Jerusalem-nga
(Mat 24:1-2; Mak 13:1-2)*

⁵ Yisu ndê ñgacsêñomi ñatô sêsôm yom pi hoc ñayham-ñayham ma gôlôn ñayham nañ lau ñatô sêkên bu sêñgôlôn lôm dabuñ. Magoc Yisu sôm,

⁶ “Ndoc oc men sa, nañ gên ñayham hon nañ kwahic dec mac alic yêc gameñ dindec, nañ oc niñga. Nacyo oc sêsen hoc hon su, ma hoc dan oc ndöc hoc dan ñahô tiyham dom.”

*Gên wapac têt ñambu-nga-nga
(Mat 24:3-14; 10:17-22; Mak 13:3-13)*

⁷ Ma Yisu ndê ñgacsêñomi sêndac in, “Kêdôhônwaga, ñawapac nañ am sôm yom pi, nañ oc hóc asê Jerusalem têt têt bocke? Ma gên sake oc kên puc yac bu têt dau men kêpiñ?”

⁸ Ma Yisu sôm, “Ayob daôm ñapep bu lau sêñsau mac dom. Lau daêsam oc sêmen sênem aö anôn ma sêsôm, ‘Aö Mesaya dau,’ ma ‘Têt dau men kêpiñ.’ Ankuc ñac dom!

⁹ Ma têt têt mac anğô ñawaê bu lau sic sin têt dau, me lau sêli dau sa, nañ atöc daôm dom.

Bu gêñ hoñ dinañ gic waê bu meñ sa muñ, magoc tèm ñambu-nga yêc dôn yêc.”

10 Ma Yisu gic têku yom ma sôm, “Kiñ nom-nga oc sêkêñ kisa dau, ma lau akêñ gameñ dañ oc sêndic siñ têt lau akêñ gameñ dañ.

11 Tiyhò oc nem atu, ma tóbôm ti gêmbac atu-tu oc sêhòc asê gameñ ñatô. Lau oc sêlic gêñ dalô atu-tu yêc umboñ, ma gêñ atu-tu nañ oc kôm ñac sêtöc dau atu.

12 “Gêñ ñamata-nga, lau oc sêkêñ kisa mac, ma sêkòc mac dôn. Tu mac akêñ whiñ aö-nga, dec lau oc sêmatòc mac yêc lôm wê-nga, ma sêkêñ mac andöc gapocwalô. Ma ñac oc sêkêñ mac alhac kiñ ti gôliñwaga aᅅgô-nga bu sêmatòc mac.

13 Ndoc dinañ iñ mac nem tèm bu asôm yom asê pi aö.

14 Ahêgo daôm tu yom asôm-nga dom,

15 bu aö dauñ oc wanem mac sa, ma wakêñ yom ti gauc têt mac. Ma mac nem ñacyo oc sêtôm dom bu sêô mac nem yom me sêsen mac nem yom.

16 Dinami ti damami, ma asidôwai ma silip nañ sêkêñ whiñ dom, nañ oc sêhoc mac nem lau ñatô asê, ma sêndic ñatô ndu.

17 Tu aö-nga dec lau hoñ oc sêtec mac.

18 Tigeñ Anötö oc yob mac e nem kêclaun ñandô dañ ñiᅅga dom.

19 Magoc alhac ñaᅅga ma ahu aö siñ dom, ma Anötö oc kòc mac sa andöc tamli ñapañ yêc undambê.”

*Nawapac gameŋ Judia-ŋga
(Mat 24:15-28; Mak 13:14-23)*

²⁰ “Têŋ ndoc mac alic lau siŋ-ŋga sêŋgihi Jerusalem ahuc, naŋ dec aŋyalê bu ŋasawa saun ma ŋac oc sêseŋ malac atu dau su.

²¹ Têŋ ndoc dinaŋ, mac lau naŋ ambo gameŋ Judia-ŋga naŋ alhô ŋagahô api gameŋ lôc-ŋga andi. Lau naŋ sêmbo Jerusalem, naŋ sêhu malac dau siŋ, ma lau naŋ sêmbo gameŋ ŋamakê-ŋga naŋ sêsôc malac atu dau tiyham dom.

²² Yom hoŋ naŋ lau propet sêhoc asê gwanan pi ŋagêyô naŋ oc tap lau nom-ŋga sa, naŋ oc ŋandô sa têŋ têm dinaŋ.

²³ Oyaê. Lauwhê naŋ daê ma lauwhê naŋ sêkêŋ su têŋ balêkoc, naŋ oc sêtap nawapac atu sa têŋ têm dinaŋ. Nawapac atu oc hôc asê nom, ma lau Israel-ŋga oc sêŋsahê ŋacyo si atac ŋandê.

²⁴ Lau gameŋ apa-ŋga oc sêndic lau Israel-ŋga ŋatô ndu ŋa bien baliŋ, ma sêŋgaho ŋatô su ma sêwê ŋac sêtêŋ lau apa si gameŋ sêndi sêtôm lau gapocwalô-ŋga. Anötö kêmatiŋ têm bu lau gameŋ apa-ŋga sêŋgwiniŋ lau Jerusalem-ŋga, ma ŋac oc sêkôm e têm dau pacndê.”

*Namalac ndê Atu ndê bêc mbu meŋ-ŋga
(Mat 24:29-36; Mak 13:24-31)*

²⁵ “Lau oc sêlic gêŋ dalô ac-ŋga ti ayô-ŋga ma tata-ŋga. Ma yêc nom, gwêc oc li dau sa atu, ma kôm lau si gauc êŋsôŋ ma ŋalôm nawapac atu.

²⁶ Gêŋ ti ŋaclai naŋ sêlhac umbonj oc wiwic sa, ma tu dinaŋ-ŋga lau oc sêtöc dau e ŋac tagôlô

ma sêhêgo dau tu gêŋ bocke naŋ oc hôc asê nom-ŋga.

²⁷ Têŋ ndoc dinaŋ lau oc sêlic Ŋamalac ndê Atu mbu meŋ ndöc dao ŋahô ti ŋaclai ma ŋawasi atu.

²⁸ Têŋ ndoc gêŋ kainŋ dinaŋ bu meŋ sa, naŋ atisa ma tamtac, bu mac nem ndoc bu atap Anötö ndê mwasiŋ nem mac si-ŋga ŋa-ŋandô sa, naŋ meŋ kêpiŋ.”

²⁹ Ma Yisu sôm yom gôliŋ daŋ bocdec, “Gauc nem a laŋ ma a ŋatô.

³⁰ Têŋ ndoc mac alic ŋalaunŋ wakuc bu lêc, naŋ mac anyalê bu ndoc ac-ŋga meŋ kêpiŋ.

³¹ Ma bocdinaŋ têŋ ndoc mac alic gêŋ naŋ aö gasôm yom pi, naŋ hôc asê, dec anyalê bu ndoc meŋ kêpiŋ bu Anötö ndê gôliŋ meŋ sa tiawê.

³² Yomandô! Lau têm dinaŋ-ŋga oc sêmbac ndu dom e gêŋ hoŋ dinaŋ hôc asê.

³³ Undambê ti nom oc niŋga, tigenŋ aneŋ yom daŋ oc niŋga dom.”

Danem ali

³⁴⁻³⁵ Ma Yisu sôm, “Oc tôm dom bu ŋamalac daŋ êŋlêc bêc ŋambu-ŋga dau. Bocdinaŋ dec amasaŋ daôm ŋapep ma anem ali. Ayob bu anôm gêŋ êŋiŋ mac-ŋga ma aneŋ gêŋ ŋawahô me apô sim daôm tu ŋawapac nom-ŋga êŋlêc dom, bu mboe gêŋ dau oc hê nem gauc dônŋ têt têm bêc ŋambu-ŋga dau meŋ sa. Bu bêc dau oc hôc asê mac ŋagahô, tôm bôc daŋ sip akô sep eŋ.

³⁶ Anem ali ma atetŋ mbec bu Anötö kêŋ licwalô têtŋ mac bu ŋawapac hoŋ naŋ oc sêhêc asê, naŋ

ku mac dulu dom, ma bu mac oc atôm bu alhac Njamalac ndê Atu anğô-nga ti mayam pac.”

³⁷ Têñ ñasawa dinañ Yisu kêdôhôn lau mbo lôm dabuñ ñabatêmdô têñ acsalô, ma in sa gi yêc Lôc Olib têñ ôbwêc.

³⁸ Tôm bêc hoñ lau daêsam sêtêñ lôm dabuñ si têñ bêbêc ganduc, bu ñac atac whiñ bu sêñgô Yisu ndê yom.

22

Judas sôm tidôn bu hoc Yisu asê

(Mat 26:14-16; Mak 14:10-11)

¹ Lau Israel si †Mwasin Bolom Yist Mba-nga nan lau sêsam bu Mwasin Pasowa-nga, nan men kêpin.

² Ma dabuñsiga atu-tu ti kêdôhônwaga yomsu-nga sêñsalê lêñ bu sêndic Yisu ndu gelec, ñahu bu sêtôc lau.

³ Têñ ndoc dinañ Sadañ sip Judas ndê ñalôm. In ñac nan sêsam bu Iskeriot, ma in ñac sêñomi 12 si dañ.

⁴ In têñ dabuñsiga atu-tu ti lau sin-nga nan sêyob lôm dabuñ, nan gi, ma ñac sem yomgalôm pi lêñ tu Judas hoc Yisu asê têñ ñac-nga.

⁵ Goc ñac atac ñayham, ma sêsôm tidôn bu sênemlhi in ña mone.

⁶ Judas gôlôc ma kêsalê ndoc bocke nan lau daêsam oc sêmbo sêwhiñ Yisu dom, dec oc tôm bu in hoc Yisu asê.

Yisu ndê ñgacsêñomi sêmasañ Mwasin Pasowa-nga

(Mat 26:17-19; Mak 14:12-16)

⁷ Mwasinj Bolom Yist Mba-nga ñabêc nañ lau Israel sic domba Pasowa-nga ndu, nañ meñ hóc asê.

⁸ Ma Yisu kêkinj Pita lu Jon ma sôm, “Amlu andi ma amasanj Mwasinj Pasowa-nga bu danenj.”

⁹ Ma sêndac inj, “Am tac whinj bu alu amasanj Pasowa yêc nde?”

¹⁰ Ma Yisu sôm têtj injlu, “Asôc Jerusalem andi, ma amlu oc atap ngac danj sa, nañ hóc bu lônj danj. Ankuc inj atêj inj ndê ñadau ndê andu andi,

¹¹ ma asôm têtj andu ñadau, ‘Alu mba kêdôhônwaga ndac am pi ñalôm ñaclen-nga, bu inj ti ndê ngacsênomi bu sênenj Mwasinj Pasowa-nga yêc am nem andu.’

¹² Ma inj oc tôc ñalôm atu danj yêc andu dau ñahô-nga têtj amlu. Tebo ti gêtj honj tu yac danenj Mwasinj Pasowa-nga yêc ñalôm dinanj, goc amlu amasanj gêtj yêc ñalôm dinanj.”

¹³ Goc injlu sêsôc Jerusalem si ma sêtap gêtj honj sa gitôm Yisu sôm têtj injlu, ma sêmasanj mwasinj Pasowa-nga.

*Yisu gic hu Mwasinj Dabuj
(Mat 26:26-29; Mak 14:22-26)*

¹⁴ Têtj ôbwêc dinanj, Yisu ndôc tebo whinj lau aposel bu sênenj Mwasinj Pasowa-nga.

¹⁵ Ma inj sôm têtj ñac, “Ñasawa saunj aö oc wahôc ñandê atu, magoc aö atac whinj bu wanenj Mwasinj Pasowa-nga dindéc wawhinj mac munj.

¹⁶ Bu aö wasôm têtj mac, aö wanenj Mwasinj Pasowa-nga tiyham dom e Anötö ndê gôlinj meñ sa tiawê, ma Pasowa dau ña-ñandô meñ sa.”

17 Goc in̄ kôc laclhu wain-nga dan̄, gêm dan̄ge ma sôm, “Akôc ma akên̄ lom têt̄ daôm.

18 Aö wasôm têt̄ mac bu aö oc wanôm wain tiyham dom e Anötö ndê gôlin̄ men̄ sa tiawê.”

19 Ma in̄ kôc bolom, gêm dan̄ge ma pô kôc, goc gic sam têt̄ ñac ma sôm, “Aö nen̄ ñandô dau dec, nan̄ gakên̄ tu mac-nga. Anen̄ gên̄ dindéc tu bu gauc nem aö-nga.”

20 Ñac sen̄ gên̄ pacndê, goc ñalên̄ tigen̄ in̄ kôc laclhu wain-nga dan̄ ma sôm, “Laclhu dindéc ti dôhôn̄ pwac wakuc anen̄ dac-nga, nan̄ wakêc sin̄ tu mac-nga.

21 Tigen̄ an̄gô! Ñgac nan̄ bu hoc aö asê, nan̄ gên̄ gên̄ ndôc tebo whin̄ aö.

22 Bu gên̄ nan̄ oc hôc asê Ñamalac ndê Atu, nan̄ kêkuc lên̄ nan̄ Anötö kêmasan̄ gwanan̄ su, tigen̄ ñgac nan̄ hoc aö asê, nan̄ oc tap ñagêyô atu sa. Oyaê!”

23 Goc ñac hon̄ sêndac dandi pi ñac si asa oc kôm gên̄ dau.

Asa ti ñgac ñamata-nga

(Mat 20:25-28; 19:28; Mak 10:42-45)

24 Ma têt̄ ndoc dinan̄ ñgac-sên̄gomi sêsen̄ dau bu ñac si asa ti ñgac ñamata-nga.

25 Goc Yisu sôm têt̄ ñac, “Lau sambuc si kin̄ sêtoc dau sa têt̄ ñac si lau, ma lau nan̄ sem gôlin̄ lau, nan̄ sêsam dau bu lau ñamata-nga.

26 Magoc mac an̄kuc mêtê kain̄ dinan̄ dom. Mac nem asa in̄ ñgac tiwaê, nan̄ êngwinin̄ dau ti ñgac waêm̄ba. Ma asa in̄ ñgac ñamata-nga, nan̄ ti ñgac akin̄ ñambwa.

27 Mac gauc gêm bocke? Ngac nanj ndöc tebo, ma ngac nanj gêm akinj inj, nanj injlu si asa ti ngac namata-nga? Yêc namalac anjô-nga, ngac nanj ndöc tebo inj ngac namata-nga. Tigenj aö gambo gawhiñ mac gitôm ngac akinj.

28 “Ndoc bocke nanj nawapac me kisa tap aö sa su, nanj mac ahu aö siñ dom.

29 Bocdinañ tiñambu aö wakêñ mac anem göliñ lau, gitôm Damañ kênj ñaclai tu wanem göliñ-nga sip aö dauñ amañ.

30 Ma mac oc aneñ ti anôm gêñ awhiñ aö yêc gameñ undambê-nga, ma mac oc andöc pônj atu ma amatôc Israel si lau ñatoñ 12.”

*Yisu sôm bu Pita oc sêc inj ahuc
(Mat 26:31-35; Mak 14:27-31)*

31 Ma Yisu gic têku yom ma sôm, “Saimon, Saimon, Sadañ ndac bu êñsahê mac nem akêñ whiñ bu gêñ ñandô me mba, gitôm lau sêwhê wit ñapa ti ñandô kôc.

32 Tigenj aö gateñ mbec tu am-nga Saimon, bu am oc hu nem kênj whiñ siñ dom. Ma tiñambu têtj têtj am nem daôm kwi, nanj puc nem asidôwai dôtj.”

33 Dec Pita sôm, “Pômdau, tôm ñac sêkêñ hêclu dasôc gapocwalô, me sêndic hêclu ndu, aö wahu am siñ dom.”

34 Ma Yisu sôm, “Pita, aö wasôm têtj am, ôbwêc dec am oc sêc aö ahuc tidim tö, ma tiñambu dalec oc tañ.”

Ngacsênjomi oc sêtap kisa sa

35 Goc Yisu ndac ñac, “Têtj ndoc aö kakiñ mac asa a bu anem mêtê lau, nanj mac akôc talhi

mone-nga, ti gata, ma atapa dom. Têñ ndoc dinañ mac apõnda daôm, me mba?" Ma ñac sêsôm, "Mba."

³⁶ Goc Yisu sôm, "Kwahic dec ma ndi, mac nem talhi mone-nga me gata bu yêc, nañ akôc sa. Ma mac nem bien baliñ bu mbasi, dec akêñ nem ñakwê awê-nga têñ lau sênemlhi, goc akôc ña-awa ma anemlhi bien baliñ dañ.

³⁷ Bu sêto yom dañ yêc bocdec bu, '*Sêlic in gitôm lau sac si dañ.*' Yom dau hêganônñ aõ, ma gic waê bu ñandô sa. Yomandô, yom nañ sêto pi aõ, nañ oc ñandô sa."

³⁸ Ma ñgacsêñomi sêsôm, "Pômdau lic! Bien baliñ lu dec sêyêc." Ma Yisu sôm, "Gitôm."

*Yisu teñ mbec yêc Lôc Olib
(Mat 26:36-46; Mak 14:32-42)*

³⁹ Yisu ti ndê ñgacsêñomi sêhu malac Jerusalem siñ, ma sêsa sêtêñ Lôc Olib si. Têm daêsam su sêkac sa sêmbo gameñ dinañ.

⁴⁰ In hóc asê ma sôm têñ ñac, "Ateñ mbec bu lêtôm tap mac sa dom."

⁴¹ Goc in hu ñac siñ ma sa ñasawa saun gi, pôn haduc ma teñ mbec bocdec bu,

⁴² "Damañ, am bu tac whiñ, dec kôc laclhu ñawapac-nga dindéc su yêc aõ. Tigeñ êmkuc aneñ tac whiñ dom, kôm tôm am daôm nem atac whiñ bu kôm."

⁴³ Ma añela undambê-nga dañ hoc dau asê têñ in, ma kôm in licwalô sa.

⁴⁴ Yisu pô sim dau ñandô, ma teñ mbec ñaंगा, ma in ndê waneñ kêc sip nom gitôm dac.

⁴⁵ Inj tenj mbec su, goc tisa ma mbu tênh inj ndê ngacsênomi gi, ma gêlic bu ñac sêyêc bêc sêyêc. Ñac si ñalôm ñawapac kôm ñac kwapac.

⁴⁶ Ma inj unj ñac sa goc ndac ñac, “Tu sake-nga mac ayêc bêc ayêc? Atisa mac atenj mbec bu lêtôm tap mac sa dom.”

Sêkôc Yisu dôn

(Mat 26:47-56; Mak 14:43-52; Jon 18:1-11)

⁴⁷ Yisu sôm yom dau mbo, ma ngacsênomi 12 si danj, nanj sêsam bu Judas, nanj hóc asê ma wê lau toj atu sêwhinj inj. Inj kêsêlêj tênh Yisu bu ngutô inj,

⁴⁸ magoc Yisu ndac inj, “Judas, bocke? Am bu ngutô Ñamalac ndê Atu tu bu hoc inj asê, a?”

⁴⁹ Lau nanj sêmbo sêwhinj Yisu, nanj sêlic gêj nanj bu hóc asê ma sêndac, “Pômdu, yac andic ñac ña bienj, a?”

⁵⁰ Ma ñac si danj puc ndê bienj sa ma pa dabun-siga ñamata-nga ndê ñgac akiñ ndê danjalaun andô-nga su.

⁵¹ Magoc Yisu sôm, “Akôm bocdinañ dom!” Ma inj kêmasec ñgac dau ndê danjalaun, ma kôm inj ñayham sa.

⁵² Goc Yisu sôm tênh dabun-siga atu-tu ti lau bata, ma lau sinj sêyob lôm dabun-nga, nanj sêmênj bu sêkôc inj dôn, “Bocke dec mac akôc bienj ti gêj sinj-nga ma asa amenj bu akôc aô dôn gitôm ñgac kanj danj?”

⁵³ Tôm bêc honj aô gambo gawhinj mac yêc lôm dabun ñagamenj, ma mac akôc aô dôn dom. Tigenj kwahic dec ti mac nem ndoc, ma ñaclai ñasec-nga gêm gôlinj mac.”

Pita sêc Yisu ahuc

(*Mat 26:69-75; Mak 14:66-72; Jon 18:15-18, 25-27*)

⁵⁴ Nac sêkôc Yisu dôñ, ma sêwê in sêtên dabuñsiga ñamata-nga ndê andu si. Ma Pita kêkuc ñac mbo ahê.

⁵⁵ Yêc dabuñsiga dau ndê andu ñatunlôm, lau ñatô sêkôm ya golom asê, goc sêndöc sêwhin dau ma sêñsulu. Ma Pita gi ndöc sic whin ñac.

⁵⁶ Awhê akin ñañ gêlic Pita ndöc ya ñawê, goc tahê in ma sôm, "In ñgac dindéc in kêkuc Yisu whin."

⁵⁷ Tig eñ Pita pa dau ma sôm, "Awhê! Aö kayalê in dom!"

⁵⁸ Näsawa saun ma ñamalac ñañ gêlic in ma sôm, "Am lau ñañ sêñkuc in, ñañ si ñgac ñañ!" Ma Pita ô yom ma sôm, "Am ñgac, mba!"

⁵⁹ Acgatu ñasawa ñañ meñ gi su, ma ñamalac ñañ tiyham sôm ti ñañga, "Ñgac dindéc in kêkuc Yisu whin! Yomandô! Bu in ñgac Galili-nga."

⁶⁰ Magoc Pita sôm, "O ñgac daôm! Aö kayalê yom ñañ am sôm, ñañ ñahu dom!" In sôm yom dinañ mbo, ma mbac dalec tañ.

⁶¹ Ma Pômdau kac dau kwi ma tahê Pita, ma Pita gauc gêm yom ñañ Pômdau sôm têt in bocdec bu, "Ôbwêc dindéc am oc sêc aö ahuc tidim tö, ma tiñambu mbac dalec oc tañ."

⁶² Goc in sa awê gi, ma tañ dau ndu.

Lau siñ-nga sêsu Yisu susu

(*Mat 26:67-68; Mak 14:65*)

⁶³⁻⁶⁴ Lau siñ-nga ñañ sêkôc Yisu dôñ, ñañ sic hu sêsu in susu. Sêkic in tandô ahuc ña po, goc

sêtap in ma sêndac, “Am bu propet, dec sôm asê bu asa dec tap am?”

⁶⁵ Ma sêpu in ti sêngwini in na yom sac daêsam.

*Lau bata Israel-nga sêmatôc Yisu
(Mat 26:63-68; Mak 14:61-65)*

⁶⁶ Têñ bêbêc ganduc lau bata Israel-nga, ma dabuñsiga atu-tu ti lau Skraib sêkac sa sêpitigen, ma sêkên Yisu kalhac nac aᅅgô-nga. Nac sêsôm têt in,

⁶⁷ “Am bu Mesaya dau, dec sôm têt yac!” Ma Yisu sôm têt nac, “Aö bu wasôm, dec mac oc akên whiñ aö dom,

⁶⁸ ma aö bu wakên gêndac dañ têt mac, dec mac oc aö aneñ yom dom.

⁶⁹ Tigen, têt kwahic dec ma ndi, Namalac ndê Atu oc ndöc Anötö Naclai Nadau ndê amba andô-nga.”

⁷⁰ Ma nac hoñ sêsôm, “Bocdinañ, am sôm bu am Anötö ndê Atu, a?” Ma Yisu sôm, “Mac asôm solop bu aö dauñ dindec.”

⁷¹ Goc sêsôm têt dandi, “Yac daᅅgô yom nañ in dau sôm su. Dapônda yom dañ tu taᅅgôliñ pi in-nga dom.”

23

*Pailot kêsü Yisu
(Mat 27:11-26; Mak 15:2-15; Jon 18:29-19:16)*

¹ Goc lau hoñ dinañ sêtisa ma sêwê Yisu sêtên Pailot si.

² Ma nac sêᅅgôliñ yom pi in, ma sêsôm, “Nᅅac dindec gêli lau Israel-nga ᅅalôm sa. In sôm bu

lau sêkêñ takis têtñ Sisa dom, ma inñ toc dau sa ma sam dau bu Mesaya, kinñ nanñ lau Israel-nga sêkêñ bata.”

³ Goc Pailot ndac Yisu bocdec bu, “Am lau Israel-nga si kinñ, a?” Ma Yisu sôm, “Tôm nanñ am daôm sôm.”

⁴ Dec Pailot sôm asê têtñ dabuñsiga atu-tu ti lau honñ, “Aö gatap ñgac dindec ndê giso danñ sa dom, bu tamatôc inñ pi-nga.”

⁵ Tigenñ ñac sêsôm ti ñanña, “Inñ kêdôhônñ lau ma gêli ñac si ñalôm sa yêc gameñ Judia-nga honñ. Inñ gic hu yêc gameñ Galili-nga ma kôm ñapanñ e meñ têtñ gameñ dindec.”

Pailot kêkinñ Yisu têtñ Herod Antipas

⁶ Têtñ ndoc Pailot ngô yom dinanñ, nanñ inñ ndac ñac bu Yisu inñ ñgac Galili-nga, me mba.

⁷ Ma inñ tap sa bu inñ ñgac Galili-nga, dec kêkinñ inñ têtñ Herod gi. Herod inñ ñgac nanñ gêm gôlinñ gameñ Galili-nga, ma inñ mbo malac Jerusalem têtñ têtñ dinanñ.

⁸ Têtñ têtñ Herod gêlic Yisu, nanñ inñ tac ñayham atu, bu ñasawa baliñ su inñ tac whinñ bu lic inñ. Inñ ngô ñawaê pi Yisu su, ma kênñ bata bu lic inñ kôm gênñ dalô danñ.

⁹ Inñ kênñ gêndac daêsam têtñ Yisu, magoc Yisu ô yom dom.

¹⁰ Têtñ dinanñ dabuñsiga atu-tu ti lau Skraib sêtisa ma sênngôlinñ yom pi inñ ti ñanña.

¹¹ Goc Herod ti lau sinñ-nga sêsu Yisu susu ma sênngwininñ inñ. Sêkêñ inñ sôc ñakwê baliñ gitôm kinñ sêsôc, ma sênkinñ inñ mbu têtñ Pailot gi.

12 Muŋ-nga Herod lu Pailot sêkêŋ kisa dau, magoc acsalô dinaŋ iŋlu sêhê silip dandi.

Pailot bu êŋgapwêc Yisu

13 Pailot mbwêc dabuŋsiga atu-tu ti lau bata ma lau Israel-nga ŋatô sêpitigen,

14 ma sôm têtŋ ŋac, “Mac akôc ŋac dau atêtŋ aô amen, ma asôm bu iŋ gêli lau ŋalôm sa. Aô kasahê iŋ yêc mac aŋôm-nga, ma gatap sa bu yom naŋ mac aŋgôliŋ pi iŋ, naŋ ŋahu mba.

15 Ma Herod bocdinaŋ, bu iŋ kêkiŋ iŋ mbu têtŋ yac meŋ. Bocdinaŋ wasôm têtŋ mac bu ŋac dau kôm giso daŋ dom bu dandic iŋ ndu.

16-17 Tu dinaŋ-nga aô wakêŋ aneŋ lau sêhi iŋ ŋa sô, ma sêhu iŋ siŋ lhô ndi.”

18 Magoc ŋac sêmbwêc atu sêwhiŋ dau bu, “Kôc iŋ sa ma ndic iŋ ndu! Ma hu Barabas siŋ têtŋ yac.”

19 Barabas iŋ ŋac naŋ ndöc gapocwalô têtŋ ndoc dinaŋ, bu iŋ kêgilí lau bu sêndic siŋ, ma iŋ gic lau ŋatô ndu.

20 Magoc Pailot tac whiŋ bu êŋgapwêc Yisu su, dec sôm yom ŋaŋga tiyham bu nem ŋac si ŋalôm kwi.

21 Magoc ŋac sêmbwêc yom ŋapaŋ, “Ndic iŋ pi a gicso dau! Ndic iŋ pi a!”

22 Goc Pailot sôm têtŋ ŋac tidim tö-nga, “Tu sake-nga? Iŋ kôm giso bocke? Aô gatap yom daŋ sa pi iŋ dom, bu dandic iŋ ndu. Bocdinaŋ aô wakêŋ aneŋ lau siŋ-nga sêndic iŋ ŋamlic ŋandê, ma wahu iŋ siŋ.”

²³ Tigeŋ ɲac sêmbwêc hôc ahuc ɲapan, bu sêndic in pi a gicso dau. Ma sêmbwêc yom dau e Pailot sôc ɲapu.

²⁴ In gôlôc ma sôm têŋ lau siŋ-ɲga bu sêkôm gitôm lau dau si yom.

²⁵ Barabas, ɲgac siŋsêlêc naŋ ndôc gapocwalô tu in gic lau ndu-ɲga, naŋ sêŋgapwêc in su tôm lau sêndac. Magoc Yisu, naŋ sêtec, naŋ Pailot kêkin in têŋ lau siŋ-ɲga bu sêndic in ndu.

Sic Yisu pi a gicso dau

(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Jon 19:17-27)

²⁶ ɲac sêwê Yisu sêsa si, ma yêc seŋ sêtap ɲgac dan ɲaê Saimon sa. In ɲgac malac Sairin-ɲga,* ma in kêsêlêŋ mbo seŋ akêŋ gameŋ ɲamakê-ɲga bu têŋ Jerusalem ndi. Lau siŋ-ɲga sêkôc Saimon ma sêkêŋ in kêbalaŋ a gicso dau kêkuc Yisu.

²⁷ Lau daêsam sêŋkuc Yisu si, ma lauwhê ɲatô sêwhin ɲac, sêhu dan gibo asê pi in ma sêtaŋ.

²⁸ Goc Yisu kac dau kwi ma sôm têŋ ɲac, “Mac lauwhê Jerusalem-ɲga, ataŋ aô dom! Tigeŋ ataŋ tu daôm-ɲga, ma tu mac nem balêkoc-ɲga.

²⁹ Bu ndoc ɲawapac-ɲga oc meŋ sa, naŋ mac oc asôm bu in gêŋ ɲayham bu lauwhê ɲatô ɲac lauwhê gapoc ma sêkôc balêkoc me sêkêŋ su têŋ balêkoc dom.

³⁰ Têŋ ndoc dinaŋ, lau oc tac whin bu lôc dan tip meŋ ma êŋgatôc ɲac si.

³¹ Gêŋ naŋ kwahic dec sêkôm têŋ aô, naŋ gitôm sêkêŋ ya gêŋ a batac. Bocdinaŋ ahêgo daôm pi

---

* **23:26** Sairin - malac dan naŋ yêc Not (North) Afrika.

gêñ ñac oc sêkôm tiñambu-nga, oc nditôm sêkên ya neñ a basô.”

³² Lau siñ-nga sêwê ñgac sac lu sêwhiñ Yisu, bu sêndic inlu ndu sêwhiñ in.

³³ Ñac sêsa si e sêhóc asê gameñ nañ sêsam bu Ñakêcyha, ma yêc dinde ñac sic Yisu pi a gicso dau. Ma sic ñgac sac lu sêpi a gicso sêwhiñ Yisu, dañ kêgalên andô-nga, ma dañ kêgalên gasê-nga.

³⁴ Têñ dinañ Yisu teñ mbec ma sôm, “Damañ, suc aneñ ñacyo si sac kwi, bu ñac sêñyalê gêñ nañ sêkôm, nañ dom.” Tiñambu lau siñ-nga sêpuc gapoc bu sêlic ñac si asa oc kôc Yisu ndê ñakwê.

³⁵ Lau daêsam sêlhac ma tahê Yisu, ma lau bata Israel-nga bocdinañ. Sêlhac ti sem tô in ma sêsôm, “In gêm lau ñatô sa. In bu Mesaya nañ Anötö kêyalin sa, nañ nem dau si mañ.”

³⁶ Ma lau siñ-nga sêtigasuc ma sêsu in susu boc-dinañ. Sêkên wain ñamakic têt in,

³⁷ ma sêsôm, “Am bu lau Israel-nga si kin, nañ goc nem daôm si.”

³⁸ Ñac sêto yom kalhac in ndê a gicso dau ñahô, nañ sôm, ‘Lau Israel-nga si Kin dindec.’

³⁹ Ñgac sac dañ nañ kêgalên a gicso dau kêpiñ Yisu, nañ su in susu ma sôm, “Am Mesaya dau, a? Bocdinañ dec nem daôm si, ma nem alu si awhiñ!”

⁴⁰ Tigen ñgac sac tilu-nga hec yom in, ma ndac, “Am töt Anötö, me mba? Yac lau töt dakôc ñagêyô tigen.

⁴¹ Hêclu dakôc ñagêyô solop, bu hêclu dakôm sac. Magoc ñgac dindec kôm giso dañ dom.”

42 Goc inj sôm têtj Yisu, “Yisu, têtj ndoc am ndöc nem pônj kin-nga, nanj gauc nem aö.”

43 Ma Yisu ô yom ma sôm têtj inj, “Aö wasôm yomandô têtj am bu acsalô lec am oc ndöc †Paradais whinj aö.”

Yisu mbac ndu

(Mat 27:45-56; Mak 15:33-39; Jon 19:28-30)

44 Têtj ac kalhac lhu, nasec gêm gamej sambuc ahuc e acgatu gitôm 3 kilok telha-nga,

45 bu ac gêm ganduc. Ma po baliñ nanj kêgalênj lôm dabunj njalôm, nanj dau kic gi lu.

46 Têtj ndoc dinañ Yisu mbwêc awha atu ma sôm, “Damanj, aö gakênj anenj gatunj sip am amam!” Inj sôm yom dinañ su, goc mbac ndu.

47 Ngac bata sinj-nga gêlic gênj hoñ dinañ, ma kêpiñ Anötö ma sôm, “Yomandô! Ngac dindec inj ngac gitênj!”

48 Ma lau daêsam nanj sêkac sa su bu sêlic lau sinj-nga sic Yisu pi a gicso dau, nanj sêlic gênj hoñ dinañ e kôm nac si njalôm nawapac, dec sêndahinj nasu ma sêlhö si.

49 Ma lau hoñ nanj sênjalé Yisu, ma lauwhê nanj sênkuc inj akênj gamej Galili-nga, nanj sêlhac ahê ma sêlic gênj dinañ.

Josep kêñ Yisu ndê namlanj yêc hoc nasunj

(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Jon 19:38-42)

50-51 Ngac danj mbo, nanj ndê naê Josep. Inj ndê malac Arimatiya yêc gamej Judia-nga, ma inj ngac nayham ma gitênj nanj kêñ bata Anötö ndê gôlinj bu meñ sa tiawê. Inj lau †Sanedrin-nga si danj, tigenj inj njalôm whinj yom nanj nac

sêkic pi Yisu bu sêndic inj ndu, ti gêñ nanj sêkôm têtj inj, nanj dom.

⁵² Têtj telha dinañ inj têtj Pailot gi, ma ndac Yisu ndê ñamlañ.

⁵³ Goc inj kôc inj su yêc a gicso dau, kêpañ inj ña po ñayham dañ, ma kêñ inj yêc sêhô dañ. Lau sêlêñ sêhô dinañ gwanañ su yêc hoc dañ ñalôm, ma sêkêñ ñgac batê dañ yêc sêhô dau muñ su dom.

⁵⁴⁻⁵⁵ Lauwhê nanj muñ-ñga sêñsêlêñ sêwhinj Yisu têtj ndoc inj meñ akêñ gameñ Galili-ñga, nanj sêñkuc Josep si, ma sêlic sêhô dinañ ti gameñ nanj Josep kêñ Yisu ndê ñamlañ yêc nanj. Tigenj bêc dinañ inj lau Israel si bêc sêmasañ dau tu sêlic om-ñga, ma ndoc Sabat-ñga meñ kêpiñ.

⁵⁶ Bocdinañ lauwhê dinañ sêmbu sêtêtj si andu si, ma sêmasañ bu ñamalu ti gêñ ñatô bu sênem oso Yisu. Ma têtj bêc Sabat-ñga, ñac sêñwhañ dau tòm yomsu Sabat-ñga sôm.

24

Yisu tisa

(Mat 28:1-10; Mak 16:1-13)

¹ Sabat meñ gi su, ma têtj wake ñabêc ñamata-ñga, goc lauwhê dinañ sêti têtj bêbêc ganduc. Sêkôc gêñ ñamalu nanj sêmasañ su, ma sêsa sêtêtj sêhô dau si.

² Ma sêlic bu hoc atu nanj Josep kêpi gi tiñj sê awha, nanj ndöc ñamala dom.

³ Dec sêsôc si, magoc sêtap Pômdau Yisu ndê ñamlañ sa dom.

4 Sêlhac ma sêhêdaê, ma ngac lu ti ñakwê ñawasi atu, sêhoc dau asê ma sêlhac sêwhiñ ñac.

5 Dec lauwê sêtöc dau, ma sêwec anğô andô têtñ nom. Ma ngac lu sêsôm têtñ ñac, “Tu sake-nga mac anşalê iñ nañ mbo tali, yêc lau batê si mala?

6 Iñ mbo lec dom, iñ tisa su. Gauc nem yom nañ iñ sôm têtñ mac muñ su, têtñ têtñ iñ mbo gamen Galili-nga.

7 Iñ sôm bu lau oc sêhoc Ñamalac ndê Atu asê ma sêkêtñ iñ sip lau sac si amba, ma ñac oc sêndic iñ pi a gicso dau, ma têtñ béc titö-nga iñ oc tisa tiyham.”

8 Goc lauwê dinanğ gauc gêm yom nañ Yisu sôm muñ su.

9 Ma ñac sêhu sêhê dau siñ ma sêmbu sêtêtñ Jerusalem si, ma sic miñ yom hoñ dinanğ têtñ ngacsêñomi 11, ma têtñ lau hoñ nañ muñ-nga sêñkuc Yisu.

10 Lauwê dau si ñaê bocdec. Maria Magadala, Joana, ma Jems dinda Maria, ma lauwê ñatô sêwhiñ. Ñac sic miñ têtñ lau aposel,

11 magoc aposel sêngô yom dau gitôm yom ñambwa, ma sêkêtñ whiñ dom.

12 Goc Pita tisa ma kêtñ têtñ sêhê gi. Iñ wec bu tôc gwaniñ sêhê ñalôm, dec iñ gêlic po ñambwa nañ yêc. Goc iñ kölhö gi ma gauc gêm yom daêsam pi gêtñ hoñ dinanğ.

Yisu hoc dau asê têtñ ngacsêñom lu

13 Têtñ béc tigenğ dinanğ ngac-sêñom lu sêñsêlêtñ sêmbo señ bu sêtêtñ malac Emeyas sêndi. Señ

akêñ Jerusalem têt Emeyas, nañ ñasawa gitôm kilometa 11.

¹⁴ Inlu sem yomgalôm têt dandi, pi gêt hon nañ hóc asê têt têt dinañ.

¹⁵ Sêñsêlêñ ti sem yomgalôm sêmbo, ma Yisu dau meñ kêsêlêñ whiñ inlu.

¹⁶ Tigeñ Anötö kôm inlu tandô ñalêñ kaiñ dan sa, dec sêñyalê in dom.

¹⁷ Ma in sôm têt inlu, “Yom bocke dec amlu asôm têt daôm ma anjêlêñ ambo señ?” Goc inlu sêkwê dôn sêlhac, ma sêwec.

¹⁸ Ma inlu si dan nañ sêsam bu Kliopas ô yom ma sôm, “Ñacleñ hon nañ sêmbo Jerusalem têt têt dindec, nañ sêñyalê gêt nañ hóc asê. Bocke dec am kêyalê dom?”

¹⁹ Ma Yisu ndac, “Gêt sake?” Ma sêsôm têt in, “Gêt nañ hóc asê Yisu Nasaret-ña. Ngac dau in propet dan, ma in kôm gêt ma sôm yom ti ñaclai atu yêc Anötö ma ñamalac hon aña-ña.

²⁰⁻²¹ Ma yac akêñ batan su, bu mboe in Mesaya nañ Anötö oc êñkiñ bu êñgaho lau Israel-ña su yêc lau Rom-ña amba. Tigeñ yac mba dabuñ-siga atu-tu ti lau bata Israel-ña sêkêñ in têt lau Rom-ña bu sêmatôc in, ma ñac sêkic yom bu in mbac ndu, ma sic in pi a gicso dau. Gêt hon dinañ hóc asê in, ma kwahic dec bêt têt giñga su.

²² Ma bêtêc lec yac mba lauwhê ñatô sêsôm yom nañ kôm yac hon asö. Têt bêtêc ganduc, ñac sêtêñ sêhê si,

²³ magoc sêtap in ndê ñamlañ sa dom. Sêmbu sêmeñ, ma sêsôm bu aña sêhoc dau asê têt ñac, ma sêsôm têt ñac bu Yisu mbo tali.

²⁴ Lau ñatô nañ sêmbo sêwhiñ yac, nañ sêsa

sêtêṅ sêhô si, ma sêtap gêṅ hoṅ sa tôm lauwhê dau sêsôm, magoc sêlic Yisu dom.”

²⁵ Goc Yisu sôm têṅ iṅlu, “O mac lau! Mac nem gauc sa dom. Lau propet sêhoc yom asê pi gêṅ hoṅ dinaṅ gwananṅ su, magoc mac akêṅ whiṅ gwalec!

²⁶ Sêhoc yom asê ma sêsôm bu Mesaya gic waê bu hôc ṅawapac hoṅ dinaṅ, ma tiṅambu tap iṅ ndê ṅawasi sa.”

²⁷ Ma Yisu whê iṅlu si gauc sa pi yom hoṅ naṅ Moses ti lau propet sêto hêganônṅ iṅ, e iṅ whê Anötö ndê yom hoṅ naṅ sêto gwananṅ pi iṅ, naṅ sa têṅ iṅlu.

²⁸ ṅac sêsuṅ sa malac Emeyas, ma Yisu kôm bu hu iṅlu siṅ, ma êṅsêlêṅ gacgeṅ ndi.

²⁹ Magoc sêteṅ iṅ ti ṅaṅga, ma sêsôm, “Mbo whiṅ alu, bu ac pacndê ma sauṅ oc ôbwêc sa.”

³⁰ Dec Yisu sôc malac dau gi, bu mbo whiṅ iṅlu. Ma têṅ ndoc sêndöc sic bu sêneṅ gêṅ, naṅ Yisu kôc bolom sa, gêm danḡe ma pô kôc, goc kêṅ têṅ iṅlu.

³¹ Ma iṅlu si tandô ṅawa sa, dec sêṅyalê iṅ. Ma ṅagahô eṅ Yisu aṅgô mba.

³² Ma iṅlu sêsôm têṅ dandi, “Yomandô. Têṅ ndoc iṅ sôm yom têṅ hêclu yêc seṅ, ma whê Anötö ndê yom naṅ sêto yêc, naṅ sa, dec kôm hêclu neṅ ṅalôm kac hêclu ṅandô.”

³³ Goc iṅlu sêtisa ṅagahô, ma sêlhö sêmbu sêtêṅ Jerusalem si. Ma sêtap ṅacsiṅgomi 11 sa, ti lau ṅatô naṅ sêmbu sêwhiṅ ṅac.

³⁴ Ma ṅacsiṅgomi sêsôm têṅ iṅlu, “Pômduau tisa yomandô, ma iṅ hoc dau asê têṅ Saimon!”

35 Goc inlu sic miñ yom pi gêñ nanj hôc asê yêc señ, ma bu inlu sêñyalê Yisu têtñ ndoc in pô bolom kôc.

Yisu hoc dau asê têtñ sêñomi hoñ

36 Sêsôm yom dinañ sêmbo, ma Yisu hoc dau asê ma kalhac ñac aᅅgô-ᅅga, ma sôm têtñ ñac, “Yom malô whiñ mac.”

37 Ñac sêsö ti sêtöc dandi ñandô, bu ñac gauc gêm bu sêlic ñalau dañ.

38 Ma in sôm têtñ ñac, “Tu sake-ᅅga mac nem ñalôm ñawapac, ma gauc gêm yom daêsam?”

39 Alic aman ti gahiñapa, bu aö dauñ dindec. Amasec aö, ma alic. Ñalau si ñamsôm ti ñakwa mbasi, magoc alic aö neñ.”

40 In sôm yom dinañ, goc tôc amba ti gahiapa têtñ ñac.

41 Ñac atac ñayham babalec, magoc ñac gauc gêm yom daêsam, ma atac lu-lu bu gêñ nanj hôc asê, nanj gêñ ñandô, me mba. Goc in ndac ñac, “Mac nem gêñ daneñ-ᅅga ndöc?”

42 Ma sêkêñ i tô dañ nanj sêpec su, nanj têtñ in.

43 Ma in kôc su, ma gêñ yêc ñac si aᅅgô-ᅅga.

44 Goc in sôm têtñ ñac, “Gauc nem bu aö gasôm yom têtñ mac muñ su, pi gêñ nanj kwahic dec ñandô sa. Têtñ ndoc aö gambo gawhiñ mac, nanj gawhê sa bu gêñ hoñ nanj sêto pi aö yêc Moses ma lau propet si bapia tilhuñ, ma yêc Buku Wê-ᅅga, nanj gic waê bu ñandô sa.”

45 Ma in whê ñac si gauc sa pi Anötö ndê yom hoñ nanj sêto yêc.

46 In sôm têtj ñac, “Sêto yom pi Mesaya bu in oc hôc ñandê atu ma mbac ndu, ma têtj bêc titö-nga in oc tisa ma mbo tali tiyham.

47 Ma sêto bu lau oc sênem mêtê tu in ndê ñaê-nga, ma sêsôm têtj lau bu sêkac si ñalôm kwi, dec Anötö oc suc ñac si sac kwi. Ñac oc sêndic hu sênem mêtê dau yêc malac Jerusalem, ma tiñambu mêtê dau oc sa têtj lau gameñ apa-nga hoñ.

48 Gêñ hoñ dindec mac alic gatô su, dec oc ahoc yom ñandô asê pi gêñ dau awhiñ.

49 Ma alic! Aö oc wakêñ gêñ nañ aneñ Damañ gic bata su, nañ têtj mac. Bocdinañ ambo malac dindec e Anötö kêñ in ndê ñaclai nem mac ahuc.”

Yisu pi undambê gi

50 Tiñambu Yisu wê ñac sêsa sêtêñ gameñ nañ yêc kêpiñ malac Betani si. Yêc dinañ in hôc amba sa, ma gêm mbec ñac.

51 Ma têtj têtj in gêm mbec ñac mbo, nañ in hu ñac siñ, ma Anötö kôc in sa pi undambê gi.

52 Dec ñac sêpôñ haduc ma sêmpin in. Ma sêlhö sêmbu sêtêñ Jerusalem si ti atac ñayham atu.

53 Ma tôm bêc hoñ, sêkac sa sêmbu lôm dabuñ ñabatêmndö, ma sêhoc Anötö ndê waê asê.

Anötö ndê Yom Lêñsêm Wakuc
Bugawac: Anötö ndê Yom Lêñsêm Wakuc New
Testament

copyright © 2013 Lutheran Bible Translators Australia

Language: Bugawac

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

1dcc5a6c-3c1e-54e8-aa77-af18a3782048